Amigoe

VANDAAG

MAN-CENTRUM ...vuur...

102E JAARGANG — NO.: 169

VRIJDAG 26 JULI 1985

Nieuws in vogelvlucht

RANGOON — Een door rebellen gelegde landmijn heeft een passagierstrein op het traject Ranhgoon-Mandalay opgeblazen, waarbij 61 doden vielen en 112 gewonden. Een locomotief en 6 wagons werden door de krachtige mijn van de rails geblazen. Niemand eiste de verantwoordelijkheid op maar van regeringszijde herinnerde men eraan dat de Nationale unie Karen- beweging voorheen transport- en verbindingslijnen op hetzelfde traject opblies.

*****

PRETORIA — Nobelprijswinnaar Tutu beschuldigt Reagan van hulp en steun aan degenen die verantwoordelijk zijn voor een der meest racistische systemen sinds het Nazisme en communisme. Washington moet afstappen van het beleid van constructieve betrokkenheid en strafmaatregelen tegen Pretoria nemen. Er zijn sinds de afkondiging 14 mensen gedood door politie- geweld. Volgens BZ- minister Botha wordt het geweld veroorzaakt door voorstanders van een Marxistische dictatuur,die het proces van vreedzame hervormingen willen saboteren. De noodtoestand plaatst president Botha voor het dilemma dat zijn hervormingen nu daarop stuklopen, welke geloofwaardig moeten overkomen bij de zwarten en welke de blanken niet mogen vervreemden. Een manifestatie ter herdenking van de verjaardag van ANC- leider Mandela is verboden door Pretoria.

*****

NEW YORK — Scandinavie voelt ervoor de Parijse stappen tegen Zuid Afrika te volgen, in de rest van Europa voelt men daar niet voor. Den Haag betreurt het dat Parijs binnen de Veiligheidsraad geen bindende investeringsbeperking voorstelde. Het Franse plan is wel een stap in de goede richting, vindt Den haag. Volgens de New York Times wil Pretoria een topgesprek met de VS. Buitenland- minister Shultz liet er zich positief over uit.

*****

SIDON — Bij het Palestijnse vluchtelingenkamp in de buurt van Sidon, zuid Libanon, zijn 4 Palestijnen dood aangetroffen in een auto. Een van hen is werkzaam hij het Arabische Rode Kruis, 2 anderen waren lid van de PLO. De spanning is hoog opgelopen nadat Moslimleiders PLO- aanhangers beschuldigden wapens naar dit kamp te smokkelen.

*****

TEL AVIV — Een sinds zondag in Israel vermiste lerares en leraar zijn in een hol in de Gilboa- bergen dood teruggevonden. Men veronderstelt een terreurdaad. Na het bekendworden van de vondst waren er betogingen in hun geboorteplaats Afiula waarbij zo'n 15 Arabieren gewond raakten. Er is politieversterking gestuurd.

*****

WASHINGTON — De onderhandelingen tussen VS- huis en senaat hebben tot een akkoord geleid over de begroting voor buitenlandse hulp. Onder meer is overeengekomen dat de anti- Sandinistische guerrilla 27 miljoen dollar krijgt maar niet via de CIA. De totale buitenlandse hulp bedraagt 12,7 miljard; dit is 0,5 miljard minder dan Reagan wilde. De bepaling is geschrapt dat de VS geen hulp mogen bieden aan de anti- communistische guerrilla in Angola en Mozambique, terwijl ook de guerrilla in Kampuchea VS- hulp krijgt.

*****

KAMPALA — In noord Uganda is in het Ugandese leger muiterij uitgebroken. De regering heeft gewaarschuwd deze de kop in te drukken. Duizenden soldaten sloten er zich bij aan. Van het land zou 1/3 deel in handen der rebellen zijn. De spoorwegen staakten hun diensten naar het noorden. Sinds Obote de verkiezingen won van 80 voert de NRA- guerrilla strijd.

*****

BONN — Luchtvaart- functionarissen van de 7 grootste industrielanden konden het niet eens worden over een boycot van het Beirut- vliegveld. De VS willen dit evenals intrekking van de landingsrechten van de Libanese luchtvaartmij nav de kaping van het VS- vliegtuig in juni.

*****

JERUZALEM — Israël heeft een speciale generale staf opgericht ter voorkoming en bestrijding van het terrorisme. Hij bestaat uit opper- officieren van de krijgsmacht, inlichtingendiensten, contraspionage en de politie.

*****

STOCKHOLM — In Zweden is een SU- kernproef geconstateerd van 5,3 op de Richter- schaal en deed zich voor in het Kazakstan gebied. Het was de 3e explosie binnen 1 week en de 7e in 85.

*****

NEW YORK — VV- secretaris Perez de Cuellar (65) is woensdag opgenomen in het ziekenhuis met vermoedelijk een bacteriele darmontsteking. Men verwacht hem maandag weer op het werk. Waarschijnlijk komt het door de spanning van de talrijke recente reizen.

WILLEMSTAD — Het is vakantie en de meeste mensen maken een extra uitstapje naar het buitenland of op Curaçao zelf. Zo denken de geiten er kennelijk ook over die hun kans schoon zagen om eens te genieten van het heerlijke malse gras rondom het autonomie- monument aan de Rijkseenheid- boulevard. Aandacht voor de geheel nieuwe wegconstructie om hun heen hadden ze niet, geconcentreerd werd er van deze lekkernij genoten: weer eens wat anders dan lege bekers of papier. "Steunend op eigen kracht, doch met de wil elkander bij te staan" schooierden ze over het gras.

0,02%

PORT AU PRINCE — President Jean Claude Duvalier heeft de zegen van de Haitiaanse kiezers gekregen wat betreft zijn levenslange presidentschap. In de nieuwe grondwet welke aan een referendum werd onderworpen eerder van de week is achteraf deze regeling voor de president vastgelegd. Indertijd riep Baby Doc zoals zijn vader dat eerder ook had gedaan, zich tot president voor het leven uit. Door de oppositie was opgeroepen het referendum te boycotten. Men zegt dat de oproep succes heeft gehad. Onder meer was men tegen het referendum omdat er geen toezicht door de Verenigde Naties bij werd uitgeoefend. Men vond ook dat de stembiljetten voor de analfabeten - het enige waar Haiti rijk aan is - in feite onbegrijpelijk waren. Achteraf heeft men ook vastgesteld dat er flink is geknoeid bij het stemmen. Vrachtwagens vol met Baby Doc- getrouwen reden steeds dezelfde stemlokalen af om het stemmen-totaal wat op te krikken. Volgens de officiele uitslag hebben slechts 440 kiezers zich uitgesproken tegen de grondwet oftewel 0,02 procent. Voor de nieuwe grondwet waren 2.375.001 kiesgerechtigden oftewel 99,98 procent, wat een percentage is dat zelfs in Rusland niet wordt bereikt. Er is niet opgegeven hoeveel stemgerechtigden er waren. Het geringe aantal tegenstemmen is in de hand gewerkt door de afdoende regeling bij het stemmen, waarbij de voorstemmers in een ander stemhokje moesten gaan dan de tegenstemmers.

Versterking uit Parijs aangerukt

Onrust houdt aan op Guadeloupe

POINTE A PITRE Voor de derde achtereenvolgende dag is het op Guadeloupe onrustig geweest. De politie gebruikte gisteren rubber kogels tegen betogers. Er zijn versterkingen aangevoerd naar dit Overzeese gebiedsdeel van Frankrijk in de Cariben.

De incidenten begonnen drie dagen geleden toen aanhangers van de onafhankelijkheid van Guadeloupe de hongerstaking van Georges Faisans gingen ondersteunen. Deze is tot drie jaar gevangenisstraf veroordeeld en zit in een Parijse gevangenis opgesloten. Begin juni begon hij zijn actie om een nieuw proces af te dwingen. De betogers op Guadeloupe eisen zijn vrijlating. Hij is gestraft omdat hij eens met een machete een blanke leerkracht had aangepakt die zich beledigend had uitgelaten over een zwarte jongeman. De Volksunie voor de bevrijding van Guadeloupe en de Volksbeweging voor een onafhankelijk Guadeloupe staan achter de actie van Faisan.

De overheid had een dringend beroep gedaan op de manifestanten om van verdere betogingen en acties af te zien. Daar werd geen gevolg aan gegeven. Gisteren werden door de manifestanten barrikaden opgeworpen in Pointe a Pitre. Er werden politieauto's overvallen en in brand gestoken. De politie gebruikte traangas, knal- granaten en rubber kogels tegen de manifestanten. Pogingen van de overheid om van elders personeel voor het rommelvrij maken der straten naar de hoofdstad over te brengen, liepen vast doordat er ook buiten Pointe a Pitre barrikaden werden opgeworpen. Vanuit Parijs is oproer- politie naar Guadeloupe gezonden. In Frans Guyana staan ook troepen klaar om in te springen.

In de hoofdstad wonen zo'n honderdduizend mensen. Het is het belangrijkste handelscentrum van het eiland dat zo'n zeventien honderd vierkante kilometer groot is.

Bij de onlangs gehouden verkiezingen was er weinig publieke steun voor de onafhankelijkheidsgedachte te bespeuren. In de afgelopen vier jaar is de activiteit van de groep die onafhankelijkheid wil flink toegenomen. Er werden verschillende gewelddaden door hen gepleegd.

Ambassade Nederland in Bogota bezet

BOGOTA — De Nederlandse ambassade in Bogota werd donderdagmiddag bezet door zo'n twintig Colombiaanse studenten. Daarmee onderstreepten zij hun verzoek aan de regering om hun school niet te sluiten. Hun college verkeert in financiele problemen en heeft zware schulden. Zij zeiden net zolang in de ambassade te blijven totdat de regering een regeling voorstelt welke hen bevalt. De studenten gedroegen zich rustig en verlieten vanmorgen het gebouw.

Steun voor Parijse resolutie niet zo groot

VS en Engeland in VR tegen sancties tegen Zuid Afrika

NEW YORK — De Verenigde Staten en Groot- Brittannië hebben zich donderdagavond in de Veiligheidsraad zoals verwacht gekeerd tegen de Franse voorstellen voor economische sancties tegen Zuid- Afrika. Parijs is in actie gekomen na het afkondigen van de noodtoestand in Zuid-Afrika, waarbij bijna 900 dissidenten zijn aangehouden.

De Franse vertegenwoordiger bij de VN, Claude de Kemoularia opende het debat over de toestand in Zuid- Afrika, waar de afgelopen weken weer tientallen zwarten door de politie werden doodgeschoten. Hij veroordeelde het apartheids- systeem en riep de Veiligheidsraad op unaniem een Franse ontwerp- resolutie te aanvaarden. De tekst vraagt om vrijwillige economische strafmaatregelen tegen het bewind in Pretoria.

De Amerikaanse en Britse afgevaardigden vroegen zich echter af of aanvaarding van de voorstellen de juiste weg is om een eind te maken aan apartheid. Voor de Verenigde Staten verklaarde luitenant- generaal Vernon Walters dat extreme maatregelen niet tot het gewenste resultaat zullen leiden.

Namens Groot- Brittannië verklaarde Peter Maxey: "Het zou niet verantwoordelijk zijn op te roepen tot maatregelen waarvan we, op basis van de uitgebreide ervaring in het verleden zoals met Rhodesië (het huidige Zimbabwe), weten dat ze niet doeltreffend zijn".

De Zuidafrikaanse ambassadeur bij de VN, Kurt von Schirnding, ging ironiserend in op het bijeenroepen van de Raad door Frankrijk dat, zei hij, onlangs de noodtoestand afkondigde in Nieuw- Caledonië, "de laatste vesting van het Franse kolonialisme in de Stille Oceaan". Hij noemde ook de botsingen van de afgelopen dagen op Guadeloupe. "De Franse premier heeft de zaak van de hervormingen in Zuid- Afrika een slechte dienst bewezen". "De persoonlijke ervaring van Frankrijk had het moeten waarschuwen voor impulsieve, zoniet opportunistische acties van zijn regering", aldus de Zuidafrikaaanse vertegenwoordiger.

Van zijn kant veroordeelde de Russische afgevaardigde, Vassili Safrontsjuk, de Amerikaanse politiek van "constructieve betrokkenheid". Hij zei dat de Franse tekst niet ver genoeg gaat, een mening welke gedeeld wordt door de Afrikaanse landen.

De Raad kwam overeen de stemming uit te stellen tot vandaag tegen het middaguur omdat Frankrijk onder de 15 leden niet voldoende steun wist te verzamelen voor de resolutie. Daarvoor zijn negen stemmen nodig.

PRIJSVERLAGING KOST DAGELIJKS MILJOEN DOLLAR

Gunstig effect verwacht voor export van olie

Caracas verwacht zware-olie prijsverlaging 1 tot 2 dollar

CARACAS — Olie- deskundigen in Venezuela verwachten dat de zware oliesoorten van Venezuela één tot twee dollar in prijs omlaag gaan nu de OPEC heeft besloten de zware olie vijftig dollar- cent goedkoper te maken. De extra zware olie van Venezuela welke buiten het prijzen- pakket van de Organisatie van olie-exporterende landen valt is aanmerkelijk zwaarder dan de oliesoorten welke de Opec onder zware olie verstaat. Caracas staat al geruime tijd onder druk om tot een dergelijk besluit te komen, vooral omdat zijn grootste concurrent Mexico zijn olie goedkoper verkoopt.

Het Amerikaanse persbureau AP citeert met betrekking tot de zware olie- prijzen van Venezuela Mazhar Al- Shereidah, die de leiding heeft van het Onderzoekcentrum op oliegebied van de Centrale universiteit van Caracas. Deze liet al toen de Opec- ministers nog in vergadering bijeen waren in Geneve weten dat de prijsverlaging waarschijnlijk zou uitkomen op 1,25 dollar. Hij wordt omschreven als een van de meest gerespecteerde olie- analysten van Venezuela die wel eens de zienswijze van de regering kan weergeven.

Andere deskundigen zoals Alberto Quiros, die voor zi n huidige functie bij het dagblad El Nacional in de olie- industrie werkzaam was en ondermeer directeur in de olie- sector is geweest, is er voorstander van dat de prijs per vat zware olie twee dollar omlaag gaat. Mexico dat voorheen de Opec- regels netjes opvolgde is de laatste weken als niet- Opec- lid zijn eigen weg gegaan en heeft zijn zware Maya-olie met 2,27 dollar in prijs verlaagd. De Maya- olie is de grootste concurrentie van het Venezolaans equivalent op de markt in de Verenigde Staten. Hoewel de prijs van de extra- zware olie niet door de Opec wordt vastgesteld hield Caracas vast aan zijn hogere prijs. Als mede- oprichter van de Opec voelde het zich daartoe verplicht. Steeds verwees het naar de komende Opec- vergadering als men vroeg naar een eventuele prijsverandering voor zijn zware olie.

Caracas staat en stond voor een moeilijke situatie. Het is met handen en voeten gebonden aan zijn olie- inkomsten. Deze zorgen voor negentig procent van zijn deviezen en maken zestig procent van de nationale begroting uit. In 1984 bracht de olie 15,3 miljard dollar op. Voor dit jaar calculeerde men de olie- inkomsten op 13,7 miljard dollar, waarbij men als basis nam een dagelijks gemiddelde olie- export van 1.410.000 vaten tegen een gemiddelde prijs van 26,57 dollar per vat. Tot 30 juni bereikte men deze doel- cijfers bij lange na niet. De werkelijke export leverde een dag- gemiddelde van 1.272.000 vaten op tegen een gemiddelde prijs van 26,40 dollar per vat oftewel zeventien dollar-cent lager dan het streef- cijfer. Aannemend dat de zware olie 1,25 dollar goedkoper wordt en dat de Venezolaanse lichte oliesoorten, welke gelijk staan aan de middelzware en zware oliesoorten van de Opec, volgens de Opec- richtlijn respectievelijk twintig en vijftig dollar cent goedkoper worden moet men vaststellen dat in het restant van 1985 de teruggang in olie- inkomsten een miljoen dollar per dag zal bedragen. Eén- derde van de Venezolaanse olie- export betreft geraffineerde olie- producten, twee- derde deel oftewel 72 procent bestaat uit zware oliesoorten. Tegenover de verlaging van de olieprijs staat volgens de olie- experts een toename van de vraag. Dit zou voor de rest van het jaar het streef- getal van een dag- export van 1.410.000 vaten toch weer binnen bereik brengen, zo meent men. Feit is dat Venezuela zijn petro- dollars hard nodig heeft.

Een tekort aan deze dollars brengt Venezuela in financiele problemen wat betreft het nakomen van zijn verplichtingen ten aanzien van zijn buitenlandse schuld van 35 miljard dollar. Op schulden- gebied staat Venezuela op de derde plaats achter Brazilie en Argentinie. Op grond van zijn olie- inkomsten kon Venezuela buiten het Internationaal Monetair Fonds om tot een nieuwe regeling met de banken komen voor zijn schulden. Dit akkoord houdt in dat Venezuela in de komende 12,5 jaar aarlijks vijf miljard moet terugbetalen, met dien verstande dat over 1985 slechts 750 miljoen dollar moet worden betaald. Van officiele zijde heeft men de laatste tijd in koor met de minister van Financien, Manuel Azpurua, verklaard dat de neergang in petrodollars wordt opgevangen door de daling van de rente- tarieven. Het is verder zo dat Venezuela er financieel vrij gezond voor staat met een internationale reserve van 13,4 miljard dollar, een der hoogsten van Latijns Amerika. Maar de Venezolaanse economie bevindt zich wel in een crisissituatie. De mogelijkheid van de daling van de olieprijs vesterkt bij de adspirant- investeerders de mentaliteit van de kat uit de boom kijken. Daar doet niets aan af in het streven van president Jaime Lusinchi om de economie te stimuleren via een programma van publieke werken om op grote schaal de werkloosheid tegen te gaan, welke nu geschat wordt op zestien procent van de werkende bevolking. Daarbij gaat de aandacht vooral uit naar het reactiveren van de half verlamde bouw-sector. Minder inkomsten uit de olie- sector betekent echter wel dat op deze programma's moet worden geschrapt om de begroting voor volgend jaar niet in gevaar te brengen. Venezuela staat dus nog voor een moeilijke periode, zo wordt opgemerkt.

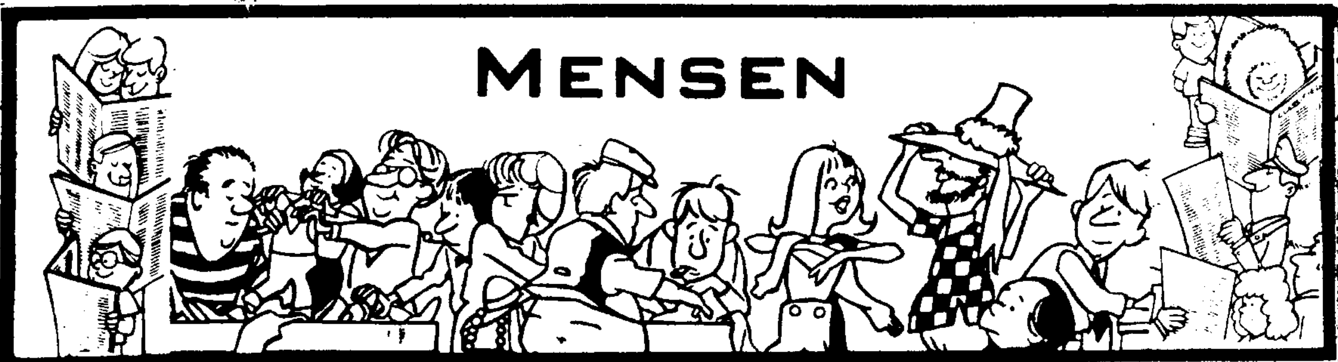
Lima opgeschrikt: serie autobommen bij ministerie ontploft

LIMA — Voor het gebouw van het minsterie van Binnenlandse zaken in de Peruaanse hoofdstad Lima zijn donderdag niet minder dan zes autobomaanslagen gepleegd. Er vielen daarbij geen slachtoffers. De aanslag gebeurde een paar dagen voor de inhuldiging van Alan Garcia Perez als nieuwe president van Peru. Met het oog hierop zijn speciale voorzorgsmaatregelen getroffen. De aanslagen- serie maakte de spanning bij de autoriteiten slechts groter. Bij het recente bezoek van de Argentijnse president Raul Alfonsin aan de aftredende president Fernando Belaunde Terry zag een der guerrilabewegingen kans om voor het presidentiele paleis een dergelijke bom tot ontploffing te brengen tijdens het banket waaronder de beide presidenten hun toast uitbrachten. Peru heeft te maken met twee tot drie guerrilabewegingen, waarvan de Sendero Luminoso het meest berucht is maar de Tupac Amaru ook opmerkelijke staaltjes uithaalt op aanslagengebied zoals het overvallen van melkwagens waarna de melk en de melkproducten in arme buurten gratis worden rondgedeeld.

In Colombia

Bij overval dorp door M-19 vier doden

BOGOTA — Guerrillastrijders van M- 19 hebben het dorpje Hormigas in het oliegebied van Putumayo overvallen. De aanval werd door de plaatselijke politie afgeslagen. Daarbij kwamen drie rebellen en een politieman om het leven. Zo deelde het ministerie van Defensie mee. Het dorpje ligt in de grensstreek met Ecuador. Bij hun actie gebruikte de M- 19- eenheid granaten en geweren. Daarmee werd de politiepost vernield. Men heeft kans gezien bij het enige bank- filiaal in het dorp twee miljoen pesos (veertienduizend dollar) te roven.

Dit kantoor van de Banque Hypothécaire in het Kanton Genève is het eerste bankfiliaal in Zwitserland dat uitsluitend VROUWELIJK PERSONEEL heeft. Het gebouw waarin het kantoor onlangs werd geopend, is zelfs door een vrouwelijke architect gerestaureerd. Geen opzet, maar alles bij elkaar wel een primeur. Mannelijke klanten worden gewoon geholpen.

*****

In Hilversum is een 83- JARIGE INWONER uit die plaats levensgevaarlijk gewond door een olifant van Circus Krone. De olifant stond met soortgenoten in een wagon op een rangeerterrein, waar particulieren niet mogen komen. De bejaarde man is kennelijk uit nieuwsgierigheid het terrein opgelopen en bij de wagon door de olifant opgepakt met de slurf die hem met grote kracht meters ver over het perron slingerde. Het slachtoffer werd met zware verwondingen aan het hoofd naar een ziekenhuis gebracht. Zijn toestand is kritiek. Er is een onderzoek gaande naar de schuldvraag.

*****

STROPERS hebben in de Centraal Afrikaanse Republiek de laatste jaren een catastrofale slachting verricht onder de olifanten en neushoorns. Zo blijkt uit een onderzoek van het Wereld Natuurfonds. De organisatie heeft een dringend beroep op de autoriteiten gedaan onmiddellijk een halt toe te roepen aan deze praktijk, waarbij het de jagers gaat om het ivoor van de slagtanden en de hoorns van de dikhuiden. In het noordelijk deel van het Afrikaanse land, waar zich twee parken bevinden, zijn twee keer zoveel dode olifanten als levende aangetroffen. De totale populatie is in dit gebied teruggelopen van 80.000 tot 15.000 olifanten. De neushoorns in Centraal Afrika zijn praktisch uitgestorven. Onlangs konden bij toeval 24 stopers worden gearresteerd, die 220 slagtanden bij zich hadden met een gemiddeld gewicht van 2,8 kilo per stuk. Dit wijst erop dat erg veel jonge olifanten beneden de leeftijd van tien moeten zijn gedood.

*****

Radio -Peking hervat in augustus de uitzending van RUSSISCHE TAALLESSEN. Het is 20 jaar geleden dat de radio Russische lessen uitzond. Als de lessen worden hervat is Russisch de vierde buitenlandse taal, naast Engels, Japans en Frans, die via de radio wordt onderwezen. Een functionaris van de Chinese radio verklaarde: "De Sovjet Unie is het grootste buurland van China en Russisch is een van de talen van de VN. Wij hebben geen reden het Russisch te negeren". In de periode van goede betrekkingen tussen de Sovjet Unie en China, van 1949 tot het begin van de jaren zestig, was Russisch verreweg de belangrijkste vreemde taal in het Chinese onderwijs.

*****

De ongeveer 300 DAMHERTEN op het koninklijk landgoed het Loo worden afgeschoten. De bezetting van het aantal dieren per hectare is zo groot dat gedurende het hele jaar moet worden bijgevoederd. Vanwege de kosten die dit met zich meebrengt is besloten de dieren die van nature in dit kroondomein niet voorkomen af te schieten. Al eerder werd daarom besloten de moeflons af te schieten. Het Ministerie van Landbouw en Visserij heeft voor het afschieten vergunning afgegeven. Het afschieten van de damherten zal verspreid over een aantal jaren plaatsvinden, omdat het waarschijnlijk niet mogelijk zal zijn de dieren in een seizoen om te leggen. Omdat het kroondomein een gesloten gebied is zal het afschieten gebeuren door jagers die daarvoor worden uitgenodigd.

*****

RAMBO, de zeer Amerikaanse "Killer" die wordt bewonderd door president Reagan, heeft ook indruk gemaakt op de gewapende strijders in West- Beirut. Ondanks de pro- Amerikaanse boodschap, brengt de film "Rambo, first blood- deel II", ook de strijders van de Islamitische milities in zijn ban. Strijders zoals degenen die vorige maand Amerikaanse gijzelaars bewaakten tijdens de kapings- crisis op het vliegveld van Beirut. Toen het drama op zijn einde liep grapte Reagan door te zeggen, dat hij de volgende keer, Rambo erop af zou sturen. In de Hamra- straat in West- Beirut, het toneel van recente gevechten waarbij het er echt aan toeging, verdringen zich nu bij de bioscoop gewapende strijders voor een avondje uit. Rambo gespeeld door Sylvester Stallone, is een zeer getrainde veteraan uit de Vietnam- oorlog die terugkeert naar Zuidoost-Azië om tijdens een gewelddadige missie gevangen Amerikaanse soldaten op te sporen. Hij schiet, bombardeert en wurgt hordes Vietnamese vijanden om de Amerikanen te bevrijden en de volgens hem verloren Amerikaanse eer te redden. Film- bezoekers in West- Beirut zeiden zich nauw te identificeren met Rambo's moed, zijn vechtkracht en zijn woede over het falen van zijn regering. Wat de mensen vooral fascineert in Rambo is dat hij gelooft in zijn eigen wapen, in zichzelf en dat alles in de wereld wordt gedaan met brute kracht. Militair gezien is hij het idool van strijders.

*****

Fans van de Amerikaanse rockster BRUCE SPRINGSTEEN, die kaarten wilden bestellen voor het concert van "The Boss" in Washington, hebben onlangs kans gezien het hele telefoon- verkeer in de hoofdstad en zelfs dat van het Witte Huis in de war te sturen. Voor de 40.000 plaatsen in het stadion toonden in anderhalf uur tijd meer dan twee miljoen mensen telefonisch hun belangstelling. Hierdoor werd de hele stad geblokkeerd en er kon niets aan gedaan worden. Bij de telefoonmaatschappij zeiden ze dat de centrale net zo overbelast is als toen John F. Kennedy werd vermoord. Verder brachten duizenden fans het weekeinde door bij verkooppunten. Het concert vindt plaats op 5 augustus.

*****

De in Amerika wonende Indiase sekteleider BHAGWAN SHREE RAJNEESH heeft onlangs op een pers- conferentie in de staat Oregon een aanval gedaan op de katholieke kerk en andere kerken, omdat zij voor de armoede en ellende in de wereld verantwoordelijk zouden zijn. Hij vroeg om het intrekken van de steun " voor die misdadige Moeder Teresa, die de armoede alleen maar vergroot door het redden van wezen". De Bhagwan wees op de "gevaren van de overbevolking". Hij sprak zich echter uit voor de vrije liefde en zei: "Elk intelligent mens is polygaam". Tegen een Italiaanse journaliste zei hij: "U kunt niet Uw hele leven Italiaans eten. U zult wel eens de Chinese keuken willen proberen". Overigens vond de vrije liefde onder nogal steriele omstandigheden plaats. Omdat de Goeroe zijn volgelingen de immuniteits- ziekte Aids wil besparen, mag de polygamie alleen met plastic- handschoenen en condooms worden bedreven. Ook zoenen is de 3000 inwoners van Rajneeshpuram in Oregon streng verboden.

*****

De Westduitse politie heeft in Bremen een 83- jarige NEDERLANDSE VROUW gearresteerd wegens smokkel van verdovende middelen. De vrouw was in het bezit van 30 gram heroïne en 15 gram hasj. Samen met haar kleinzoon smokkelde ze regelmatig drugs naar West- Duitsland. Op grond van haar leeftijd is zij naar Nederland uitgewezen. Tegen haar kleinzoon is een arrestatiebevel uitgevaardigd. Zover bekend heeft de 83- jarige vrouw ten minste acht maal heroïne naar de Bondsrepubliek gebracht. Oma en kleinzoon werkten voor een 36- jarige drugshandelaar uit Nederland.

*****

Groot- Brittannië heeft vorig jaar 17.000 VREEMDELINGEN de toegang tot het land ontzegd. Dit is 23 procent meer dan in 1983. De meesten die door de immigranten- ambtenaren werden teruggestuurd beweerden bezoekers te zijn, maar werden beschouwd als werkzoekenden. Anderen werden met de smokkel van verdovende middelen en misdaad in verband gebracht of hadden geen visum. Burgers van de Europese gemeenschap zijn niet in het rapport inbegrepen.

*****

Wordt het LANG of getailleerd zoals Ungaro voorspelt, of wordt het KORT, zoals blijkt uit dit model van Chanel? Op dit moment vinden in Parijs weer de nodige modeshows plaats. Ruim twintig ontwerpers zullen in enkele dagen tijd hun nieuwste creaties tonen. Daarbij ontbreekt dit jaar een beroemde naam. André Courrèges.

De Franse couturier heeft moeilijkheden met het Japanse confectie- bedrijf Itoka en kon geen collectie maken. De Franse Kamer van mode- ontwerpers heeft inmiddels een verklaring uitgegeven waarin men zorg uitspreekt over het feit dat een creatief persoon als Courrèges wegens dergelijke moeilijkheden niet in staat is zijn gang te gaan.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
27 juli 1985 vanaf 08.00 uur t/m 28 juli 1985 om 08.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g.g. 625822/625614.
28 juli 1985 vanaf 08.00 uur t/m 29 juli 1985 om 07.00 uur
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mnevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
26 juli 1985 vanaf 18.00 uur t/m 29 juli 1985 om 06.00 uur
Dokter De Jong, Spreekkamer: Muizenberg, tel.: 44349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 73789 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana- Tjin, Heereveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
26 juli 1985 vanaf 18.00 uur t/m 29 juli 1985 om 06.00 uur
Dokter Vonhögen, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658/75761 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Pataca, tel.: 79063/81647 en zuster Hoyer, tel.: 671959.

*****

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Breakdance II* (alle leeft.); 24.00 uur *Rambo, First Blood II* (14 jr.).
CINELANDIA: 19.00 + 21.00 uur *Macabro* (18 jr.); 24.00 uur *Challenge of the Tiger* (18 jr.).

*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 12.00-14.00 Take two; 16.30 Cartoons; 16.45 Natuur in eigen land; 17.15 Dance fever; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka chikí; 18.30 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Knight rider; 21.30 Lorne's Greene new wilderness; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Moneyline; 23.35 Sports tonight; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Club PTL; 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Estreno; 22.30 Krissy with tbe Stars; 23.00 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575; Punda: Bettina, tel.: 77055.

*****

DIVERSEN
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur; zondag van 10.00-16.00 uur. Momenteel en t/m 4 augustus Expo van Grupo Kadushi o.l.v. Luigi Pinedo.

*****

ACROBATISCH FIETSEN («Free Style»): 21.00 uur première wereldkampioenschap «Free Style»- fietsen met o.a. Eddie Fiola en Dave Breed uit Amerika - Suvek.

*****

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGSTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS **(afd. Curaçao)**, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630, geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

PLEEGGEZINNEN CENTRALE CURAÇAO, Sta. Rosa 66, P.O. Box 3311, tel.: 671623.

Een voor de slacht bestemd PAARD is onlangs tijdens de première van een toneelstuk in Italië dat "Genet in Tanger" heette, gedood en geslacht. Het stuk werd gegeven in en slachthuis dat voor de gelegenheid in theater was veranderd. Op het einde van de opvoering doodden de spelers het paard en plonsden hun armen vervolgens in de ingewanden. Op de muur schreven ze woorden in bloed. Omdat talrijke bezoekers walgden en tegenstanders van proeven op dieren krachtig protesteerden, zal het gezelschap in het vervolg kunstpaarden moeten gebruiken.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding NV:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli-Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór drie uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Abonnement en advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigers/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-814911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

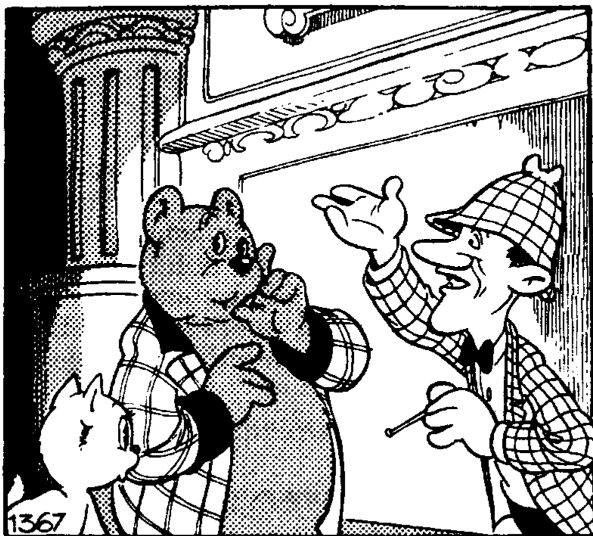
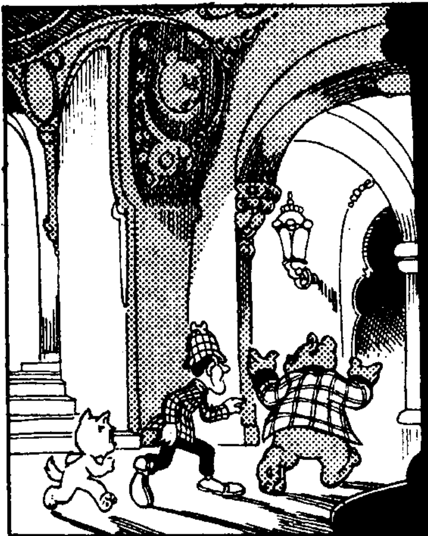
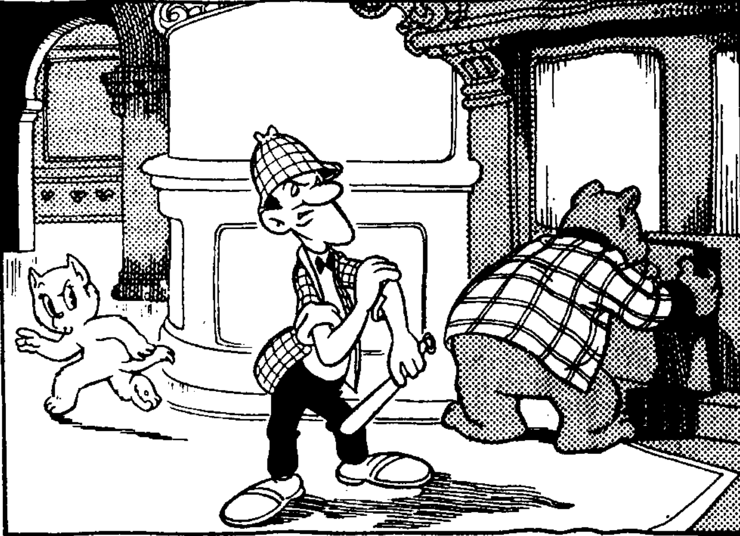
Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en Mom Bakkesz door Marten Toonder

1367 — "Komaan!" hernam detective Mufkins. "Eens even scherp nagedacht, heer Bommel! U hebt toch zeker wel een geheime gang in Uw slot? Anders kan ik ook niet werken!"

"Natuurlijk heb ik een geheime gang!" mompelde heer Ollie na een weinig denken. "Wat is een slot zonder geheime gangen, nietwaar? Heren van mijn stand hebben altijd wel een gang of wat bij de hand als de nood aan de man komt! Volg me, jonge vrienden!"

Hij zette zich in beweging en sloop in listige houding door de verlaten vleugel van Bommelstein, met Tom Poes en de speurder op de hielen.

"Hm!" dacht Tom Poes, "dit plan lijkt zo op het oog wel aardig, maar ik begin er nu genoeg van te krijgen! Het is me te gevaarlijk!" En hij besloot scherp op te letten en op alles voorbereid te zijn.

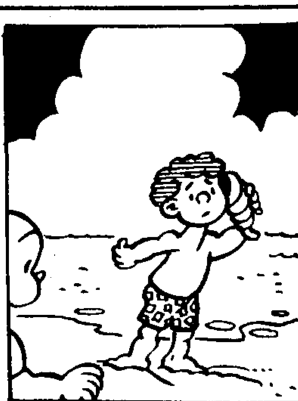
Heer Bommel had intussen halt gehouden in een verlaten kamer en begon langs de lambrizering te tasten. "Hier ergens moet een veer zijn!" mompelde hij. "Een ogenblikje geduld, dan zal ik de gang openen!"

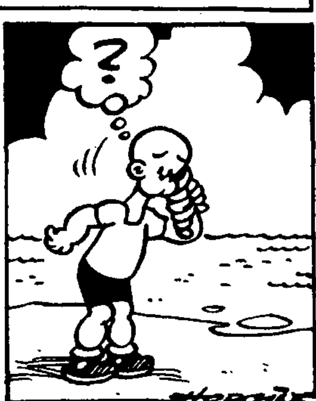
"Juist!" zei de speurder, "en daarna zullen wij ons ergens verbergen en wachten tot de schurk probeert te ontsnappen! Héél eenvoudig! We knippen hem op heterdaad, heren!"

Zo sprekende deed de beroemde detective een stapje achteruit en liet een gummistokje uit zijn mouw glijden. En daarna begon hij kalm en vol overleg zijn mouwen op te rollen.

Heer Bommel was ingespannen bezig met het zoeken naar de veer, die de geheime deur zou ontsluiten en lette niet op hem. Maar Tom Poes besloot om maatregelen te gaan nemen en sloop ongemerkt de kamer uit.....

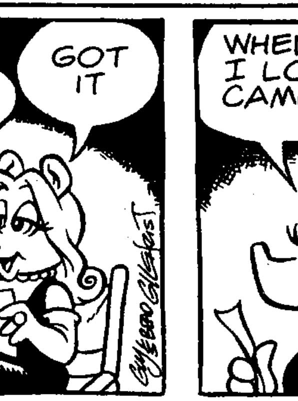
HENRY® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

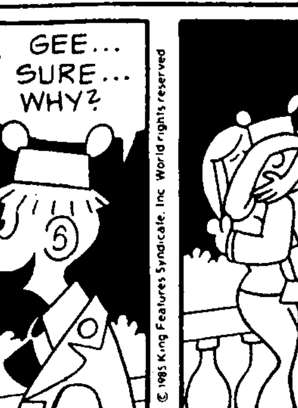

BEETLE BAILEY® By Mort Walker

QUINCY® By Ted Shearer

VOLGENS GEDEPUTEERDE DIAZ GEEFT BEDRIJF VEEL VOORDELEN

Juichen het project toe

Eilandsraad accoord met garantie-verklaring voor scheepssloperij

WILLEMSTAD — De eilandsraad heeft zich vanmorgen accoord verklaard met de garantie- verklaring voor een bedrag van 750.000 gulden voor de Curaçao International Steel Company. Het voorstel werd door de aanwezige raadsleden unaniem aangenomen, alhoewel enkelen hun bezorgheid over een aantal punten naar voren brachten.

Zo brachten enkele raadsleden, waaronder het MAN-raadslid Willy Franco, naar voren dat het bedrijf naar het zich doet uitzien zeer milieu- onvriendelijk is. Niet alleen doelde Franco hiermee op de vervuiling welke broeiplaatsen voor ongedierte kan veroorzaken maar tevens op het aanzicht van de haven dat door bijvoorbeeld een berg schroot op de vingerkade ernstig kan worden geschaadt. Gedeputeerde Agustin Diaz van economische zaken, die vanmorgen in de zaal aanwezig was om de raadsvragen te beantwoorden, deelde Franco's mening slechts gedeeltelijk. Hij gaf toe dat ook dit scheepssloops- bedrijf waarschijnlijk milieu- onvriendelijk zal zijn, maar dat is immers het geval met de meeste bedrijven in de haven, aldus stelde hij. Diaz kreeg bovendien de lachers op zijn hand toen hij stelde dat de Curaçao International Steel Company dan misschien "milieu- onvriendelijk" is maar daartegen over wel "economisch- vriendelijk" is, hetgeen in deze moeilijke financieel economische situatie toch wel te prefereren is.

Het eilandsraadslid Reintje Martina, die eveneens bijval kreeg van andere raadsleden, plaatste enkele vraagtekens bij het feit dat zowel in het SER- advies als in het advies afkomstig van Curinde, gesteld is dat bepaalde punten niet onderzocht konden worden omdat zij niet voldoende expertise hadden op dit terrein en alleen af konden gaan op een feasibility- studie waarvoor gebruik is gemaakt van cijfers die uitsluitend afkomstig waren van de initiatiefnemer John Oakley. Hij concludeerde dan ook dat alles afhangt van de integriteit van Oakley, indien deze onjuiste gegevens heeft opgegeven, klopt ook de feasibility- studie niet meer, hetzelfde geldt dan voor de verschillende adviezen. Gedeputeerde Diaz bevestigde dit maar stelde in principe niet aan de goedertrouw van Oakley te twijfelen. Het feit dat de initiatiefnemer zelf ook een groot deel van het kapitaal heeft ingebracht en enkele buitenlandse investeerders heeft aangetrokken, is volgens de gedeputeerde het bewijs dat Oakley op verantwoordelijke wijze de cijfers heeft opgesteld.

In de statuten van de scheepssloperij is een alinia opgenomen waarin gesteld wordt dat dit bedrijf zich ook bezig zal houden met het "herstellen van schepen", een detail dat voor meerdere eilandsraadsleden reden was om enkele vragen over te stellen. Uit de vragen bleek een bezorgheid te heersen voor concurrentie met de DOK- maatschappij waarbij verwezen werd naar de problemen die onlangs voor ruim een week alle werkzaamheden in de haven platlegden en waarbij de discussie ook ging om het verstrekken van een vestigings- vergunning aan een ander bedrijf waardoor de haven- werknemers hun arbeids- plaatsen in gevaar zagen. Dit moet een tweede keer voorkomen worden, zo stelden de eilandsraadsleden waaronder Reintje Martina en Wilson (Papa) Godett.

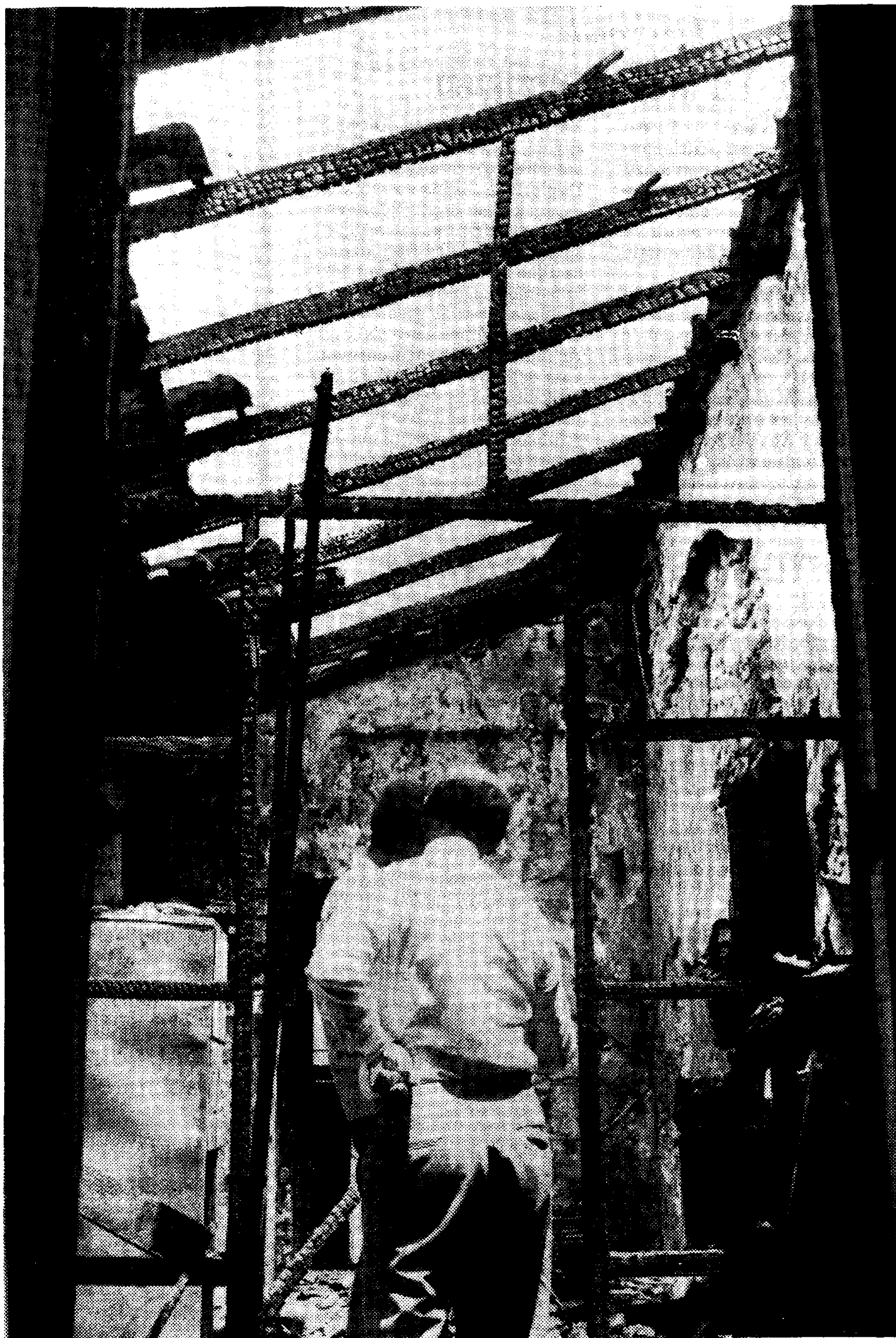
Diaz toonde begrip voor de gerezen bezorgdheid maar stelde dat het voor het bedrijf voornamelijk gaat om de reparatie van eigen schepen om op die manier de kosten te drukken. Daarnaast ligt het ook in de bedoeling zogenaamde "trading" schepen te herstellen die dan vervolgens een lading schroot kunnen verschepen waarbij dan zowel de schroot-lading als het schip zelf verkocht worden. Hij voegde hier echter aan toe, de bezorgheid van de eilandsraadsleden ter harte te nemen en er zorg voor te dragen dat de mogelijkheden tot herstel- werkzaamheden zoveel mogelijk beperkt worden.

Het eilandsraadslid Eduardo Mendes de Gouveia zegde alle steun toe aan het project dat, zoals hij naar voren bracht, ook een positief psychologisch effect zal hebben op de gemeenschap. Hij stelde het echter te betreuren dat er gesproken moet worden over een garantie- verklaring. Het was volgens hem een betere start geweest zijn indien de commerciele banken het kapitaal verstrekt hadden zonder dat de overheid hiervoor garant moet staan. Hij wees in dit verband ook op de ontwikkelingsbank die volgens hem een belangrijke rol had moeten spelen, hetgeen niet gebeurd is. "De ontwikkelingsbank is nog commercieler dan de commerciele banken", aldus stelde hij. Ook het raadslid Bentoera gaf hier felle kritiek op, hij voegde daar nog aan toe dat gezien het feit dat de overheid het risico van het geleende bedrag draagt, de commerciele banken eigenlijk een lager interest- percentage hadden behoren te handhaven.

Dit is, zoals bleek uit de antwoorden van de gedeputeerde, niet het geval. Diaz stelde dat de overheid alles in het werk heeft gesteld de banken ertoe over te halen tenminste een deel van het risico te dragen, echter de betrokken banken bleven "keihard" op hun standpunt staan, ook voor wat betreft het interest- percentage dat twaalf procent bedraagt.

Diaz ging in zijn antwoordenronde tevens in op de voordelen die het bedrijf aan de gemeenschap biedt. Behalve de 45 arbeidsplaatsen die er nu al geboden worden en in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid zullen uitbreiden, zijn er daarnaast nog andere inkomsten voor zowel de overheid direct als voor andere op Curaçao gevestigde bedrijven. Zo noemde Diaz de huur aan de CPA die 8000 dollar per maand bedraagt alsmede de lig- en loods- gelden die kunnen oplopen tot zo'n 250.000 gulden per jaar. Daarnaast zal de zuurstof- fabriek voor zo'n 400.000 dollar per jaar aan zuurstof leveren en geeft het scheepssloopbedrijf ook meer werk aan de verschillende sleepboot- bedrijven in de haven door de verschillende schepen die de haven binnengesleept moeten worden. Bovendien ontvangt de overheid nog gelden aan inkomsten- en loons- belasting, aldus de gedeputeerde vanmorgen.

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er 14 aanrijdingen plaats, waarbij 2 gewonden vielen en een materiële schade van 18.000 gulden genoteerd werd.

WILLEMSTAD — Hoewel de brandschade bij het MAN-centrum relatief beperkt is gebleven heeft de linkerhelft van het voorste deel van Landhuis Morgenster veel schade opgelopen, zoals op deze foto blijkt. Die werd vanmorgen genomen toen verzekerings- autoriteiten ter plekke waren. Het MAN-partij centrum zal gedeeltelijk nieuw opgetrokken worden.

SER sceptisch over uitspraken politici

WILLEMSTAD — Bij de Sociaal- Economische Raad (SER) is nogal verbaasd gereageerd op uitspraken van zowel regerings- vertegenwoordigers als Statenleden, als zou het wets- ontwerp, waarin de algemene loonmaatregel is opgenomen, niet behaneld kunnen worden omdat op SER- advies gewacht wordt. Dit argument is volgens SER-insiders ongegrond aangezien het verkrijgen van een advies van deze instantie niet wettelijk is voorgeschreven, terwijl in het verleden vaak genoeg parlementaire behandeling van ontwerpen heeft plaats gevonden zonder dat een formeel SER- advies hierover binnen was. Van de zijde van de coalitie- partijen is dezer dagen meegedeeld dat hoewel men de ernst van de zaak inziet, de invoering, per 1 augustus, van de maatregelen om "technische redenen" niet zal kunnen plaats vinden. Hiermee zou bedoeld worden dat de Sociaal- Economische Raad zich altijd niet over het bewuste ontwerp heeft uitgelaten, waardoor het wel erg kort dag wordt om het ontwerp voor 1 augustus door de Staten te krijgen.

De publieke discussie rond de voorgenomen invoering van de door de regering voorgestelde maatregelen is de afgelopen dagen weer opgelaaid: niet op de laatste plaats een "waarschuwende" brief van de Centrale Bank naar de regering, waarin melding wordt gemaakt van de overschrijding van de voorschotlening heeft hiertoe geleid. Anderzijds is afgelopen week- einde eveneens een vakbondspaper gepubliceerd, waaruit blijkt dat de **de circa 20 verenigde vakbonden** niets van de voorgestelde maatregelen wil weten. Men heeft andere (inleverings)voorstellen geformuleerd, waarvan men aanneemt dat de overheid die op bilaterale basis met de bonden zal bespreken. Het document had de betrokken instanties tot gisteren niet bereikt, werd desgevraagd meegedeeld.

Hoewel er van de zijde van de regeringspartijen weinig concrete informatie wordt gegeven, is wel indirect toegegeven dat uitstel van de voorgenomen maatregel overwogen wordt. Hierbij wordt het gegeven dat de vakbonden hierom gevraagd hebben niet als belangrijkste punt genoemd; wel wordt gesproken over "technische redenen." Daarentegen heeft ondermeer PNP- minister van Financiën gisteren nog verklaard dat het uitstel "niet van harte" zal plaats vinden; immers, zo stelde hij, de overheid dringt al tijden aan op maatregelen gezien de verslechterde financiële positie van het Land.

Bij de SER is wat sceptisch gereageerd op de argumenten van de politici: van deze instantie is het bekend dat de vakbonden vergaderingen over dit ontwerp boycotten, hetgeen ook het geval was met het ontwerp over de loonkorting van de Shell-werknemers. Ook toen konden de SER- vergaderingen geen doorgang vinden.

Inmiddels heeft de SER voor volgende week vrijdag, twee augustus, een vergadering belegd. Het betrokken wets- ontwerp verschijnt evenwel niet op de agenda. Van goede bron vernam de Amigoe- redactie dat het ontwerp "in de wandelgangen" besproken zal worden.

Deze ontwikkelingen hebben niet tot duidelijkheid geleid: velen menen dat de regering slechts een reden zoekt om voorlopig of zelfs helemaal af te zien van de maatregelen. Anderen stellen dat men er niet onderuit zal kunnen, zeker nu de Centrale Bank nogal verontrustende geluiden van zich heeft laten horen. Officieel wordt de bezorgdheid gedeeld en wordt er van uitgegaan dat de maatregelen, wellicht met terugwerkende kracht, op 1 augustus van kracht zullen worden.

Vermoedelijk brandstichting

Brand verwoest deel MAN-gebouw

WILLEMSTAD — Een deel van het centrum van de politieke partij MAN, Landhuis Morgenster, is vannacht, vermoedelijk na brandstichting, uitgebrand. Hoewel het gebouw nog overeind staat zal een gedeelte van de voorkant opnieuw opgetrokken moeten worden, terwijl de rest van het pand dat water- en rookschade opliep, voorlopig niet gebruikt zal kunnen worden. Het landhuis op Marchena, dat in oktober 1983 na restauratie betrokken werd, is verzekerd. MAN- voorzitter Jacques Veeris verklaarde vanmorgen tegenover de Amigoe dat er "geen reden is om aan te nemen dat politieke beweegreden hierachter schuilt." De politie is op zoek naar een persoon die tijdens de brand met een tuinslang "blussingswerkzaamheden" verrichtte. Veel archiefmateriaal is verloren gegaan, alsook de rest van de inboedel.

Volgens Veeris gaat het hier niet om documenten van doorslaggevende betekenis.

De brand werd circa twee uur gesignaleerd; terwijl aanvankelijk twee spuiten, Mundo Nobo en Steenrijk, ingezet zouden worden, bleek één achteraf voldoende te zijn. Hoewel over de aanleiding vanmorgen nog niet veel duidelijkheid verkregen kon worden, werd wel meegedeeld dat er concrete aanwijzingen zijn dat er sprake is van brandstichting. Zo werd in het voorste gedeelte een brandhaard ontdekt, terwijl er een tweede, in de vorm van een stapel documenten, gezien is: die is vanzelf uitgegaan. Zowel een politiewoordvoerder als brandweeropermeester Ravelli bevestigden vanmorgen dat brandstichting niet uitgesloten moet worden geacht. De politie- zegsman zei dat naar een voor de politie bekende persoon gezocht wordt. Hij zou, nadat het gebouw vlam gevat had, getracht hebben met een tuinslang de vlammen te doven. Toen de autoriteiten eenmaal gearriveerd waren, was hij verdwenen. Een onderzoek is ingesteld.

Volgens de heer Ravelli is de schade relatief beperkt gebleven aangezien het pand op één deur na, gesloten was. Een van de redenen die volgens autoriteiten een duidelijke aanwijzing is dat de brand is aangestoken, is het gegeven dat het licht in het gebouw brandde, terwijl het, na een gisteravond gehouden vergadering, gedoofd was. Dit is tevens een bewijs, zo wordt gesteld, dat geen sprake kan zijn geweest van kortsluiting.

MAN- voorzitter Veeris stelde deze ontwikkeling "jammer" te vinden, maar deelde mee dat het partij- functionaren er niet onder zal leiden. Zo zal men tijdelijk een onderkomen vinden in het oude- MAN centrum, tegenover Landhuis Morgenster.

Over de financiële schade kon vanmorgen niet veel gezegd worden. Melding werd gemaakt van een ruwe schatting van ruim 50 duizend gulden.

KAE turbine viel uit

Stroomstoring treft groot deel Curaçao

WILLEMSTAD — Wegens wat een KAE- woordvoerder een "kleine storing" noemde, is vanmorgen rond negen uur een turbine bij deze maatschappij uitgevallen, waarna de stroom- voorziening bij circa een- derde van het eiland onderbroken werd. Deze 25 Megawatt turbine werd al spoedig vervangen door een reserve. De inschakeling van stations door de Kodela nam meer tijd in beslag en duurde, volgens een Kodela woordvoerder, tot circa half twaalf vanmorgen.

Onduidelijkheid ontstond vanmorgen toen tegen negen uur op een groot gedeelte van Curaçao de stroom uitviel; werd aanvankelijk meegedeeld dat het hier om de aangekondigde "stroomonderbreking" ging, achteraf werd te kennen gegeven dat het hier om een storing ging bij een van de turbines van het water- en electriciteits- productiebedrijf KAE. Veel details hierover konden vanmorgen niet worden verkregen. Wat spoedig volgde was het inschakelen van een reserve. Het duurde echter enkele uren voordat het distributiebedrijf Kodela alle stations, die bij een dergelijke storing worden uitgeschakeld, weer ingeschakeld had, waardoor vele wijken de halve ochtend zonder stroom kwamen te zitten. De p.r.- man van de Kodela verklaarde tegenover de Amigoe dat de situatie voor het middaguur verholpen zou zijn.

In vierde bridge- ronde

Dekker-Vd Meer kampioen

ORANJESTAD — In de vierde bridge-competitieronde zijn André Dekker en Sytze van der Meer de winnaars geworden. Zij behaalden 65.71% en zijn met nog een ronde te spelen practisch zeker van de eind-overwinning.

Leo van Veen en Frank Conway speelden een heel constante competitie met scores tussen de 55 en 60%. Ook in de afgelopen wedstrijd bewezen ze hun goede vorm van dit moment: 59.29%. Hetzelfde percentage werd behaald door Ane Bergen en Henk Berghuizen, de winnaars van de Handicap-competitie. Dit paar speelt nog wat wisselvallig, maar heeft grote mogelijkheden. De glorieuze winnaars van vorige week, Bob Lopez Henriquez en Isio Gottfried, gaven ook goed spel, maar konden hun uitzonderlijke score van vorige week, 70%, niet herhalen maar kwamen met 58.57% goed voor de dag. Dit paar heeft zich als enige Arubaans team ingeschreven voor de marathon op Curaçao, welk dit weekeinde wordt gehouden. Dus aan hen de taak om de Arubaanse eer hoog te houden tussen het Curaçaose geweld.

Op initiatief van Bionic:

Korfbal en 10 km- race

ORANJESTAD — Het Bionic korfbalteam organiseert zondag zijn tweede «Maniadag» (een combinatie van diverse sporten) met deelneming van alle korfbalploegen op Aruba.

Om zeven uur 's morgens begint bij de Family Pastry Shop te Savaneta een 10km-race die eindigt op het veld van Bionic. Inschrijvingen voor deze 10km-race kunnen gedaan worden bij het kantoor van IDEFRE (tel.: 24987).

Om half elf 's morgens wordt de «Mania» voortgezet met korfbal-ontmoetingen tussen Bionic - Arukorf (10.30 uur), Noord Masters - San Nicolas Devils (12.00 uur), Victoria - Volvox (1.30 uur), Caribbean Stars - Sta. Cruz Stars (15.00 uur) en om half vijf de «revanche»-wedstrijd tussen de selecties van Pe... [illegible] ... van Pa... met de ... 5-6.

Na deze wedstrijden volgt de uitreiking van certificaten, prijzen en trofeeën aan de deelnemers en winnaars van de 10km-race en de korfbal-wedstrijden.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Rambo, First Blood II* (14 jr.); 24.00 uur *Baby Blue* (18 jr.). (II): 21.15 en 24.00 uur *Rambo, First Blood II* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Hercules* (18 jr.).

*****

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter E. de Cuba, Santa Cruz 56, tel.: 25666.
San Nicolas en Savaneta: dokter E. Weststrate, via Centro Clinica San Nicolas/Hospitaal, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

YMCA DAKOTA (**van 13 t/m 31 juli**): iedere woensdag- en zaterdagmiddag om 15.00 uur toernooi Vruminga League.

SPORT
ARUBA DOMINOBOND: 19.30 uur Aseguros Aponte vs Old Parr - Pedro's Place; Deportivo Stadion vs RCA - Time Square.

SPORTWEEK SANTA CRUZ
volleyball (dames): 19.00 uur Volvox vs Sta. Cruz Stars; 19.20 uur Estrella vs Ajax; 19.40 uur Arukorf vs Bionic.
volleyball (heren): 20.40 uur Bionic vs Estrella; 21.00 uur Arukorf vs Warawara Stars; 21.20 Volvox vs Atlantico; 21.40 uur AVC vs Rockets; 22.00 uur Ajax vs Sta. Cruz Stars.
domino: 20.00 uur Atlantico vs Sta. Cruz Stars; Rockets vs Bye; AVC vs Ajax.

VOLLEYBALL: 19.45 uur (**dames A-kl.**) SSS/Topcar vs Caiquetio; 20.45 uur (**heren A-kl.**) Brazil/Coca Cola vs Penha Strikers - Sporthal.

*****

ZATERDAG
DIVERSEN
PROMENADE SAN NICOLAS: 15.00-19.00 uur «Mercado Sabatino».

SPORT
VOETBAL
(eerste divisie)
16.00 uur Nacional vs Brittannia - Wilhelminastadion
(tweede divisie)
16.00 uur Ind. Caravel vs Riverplate - NSC-terrein.
(derde divisie, gr. II)
JSN vs Brazil JRS. - Brazil jrs.; Jara vs RCS - Jara.
(jeugddivisie, gr. II)
15.45 uur Bubali vs Sportboys - Bubali.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA

VRIJDAG: 18.00 Johan and Peewit (The Goblin and Boulder Wood); 18.30 It's all in the game; 18.45 Telenovela: «Gabriel y Gabriela»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Lotto pa deporte; 20.05 Telenoticias; 20.30 «60» Minutes; 21.30 Wrestling; 22.30 International news; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 Land of the Dragon (Man of the People, Man of the Forrest); 19.00 Programma di RVD (min. ing. R.H. Lacle); 19.30 The Knight Rider; 20.30 America's top ten; 21.00 CNN international news; 22.00 Estreno (Kung Fu: Bruce and Shaolin action); 23.30 Sluiting.

Voor eind van jaar afvloeiing driehonderd man bij overheid

Ged. Henriquez: loonkorting heeft voor Aruba bijna geen gevolgen

ORANJESTAD — Gedeptueerde van Financiën, Milton Henriquez, verwacht dat wanneer de Centrale regering besluit om tot de 15% loonskorting over te gaan dit practisch geen effect meer voor Aruba zal hebben. Hij liet dat gisteren in de openbare vergadering van de Eilandsraad horen toen verder vergaderd werd over het IMF- rapport en de te nemen maatregelen voor Aruba. Hij wees erop dat bij de invoering van de 15% loonskorting er een clausule komt dat maatregleen die op een eiland reeds genomen zijn in mindering kunnen worden gebracht. Zowel de overheid als particuliere bedrijven op Aruba zijn na bekend worden van de sluiting van de Lago reeds met het nemen van maatregelen begonnen. Hij kondigde een inkomsten- heffing op, de zogenaamde solidariteits- belasting of crisisbelasting van 6.3%, aan. Deze zal worden geheven op het bruto inkomen van iedere werknemer op Aruba. Voorts komt er een omzet- belasting van een kwartje op iedere liter benzine, terwijl een studie wordt gemaakt van de verhoging van de opcenten op de winstbelasting. De Eilandsraad die gisteravond half elf uiteenging en de tweede ronde had afgewerkt — het Bestuurscollege moet nu in tweede ronde antwoorden — komt 7 augustus 's middags om vier uur hiervoor bijeen. Voor aanstaande dinsdag wordt een openbare vergadering van de raad gehouden om te spreken over de plannen van het Bestuurscollege om de Magrietschool, de Wilhelminaschool en de Ireneschool met ingang van het nieuwe schooljaar te sluiten.

Op zakelijke wijze vertelde gedeputeerde van Financiën Milton Henriquez gistermiddag de Eilandsraad het een en ander over de financiële toestand. **Hij verwacht dat binnen twee maanden de eilandsbegroting 1985 bij de Eilandsraad kan worden ingediend.** Wat de eventuele verhogingen van water of stroom betreft liet hij horen dat het BC voor dit jaar geen verhogingen meer in petto heeft. Mochten er verhogingen nodig zijn dan verwacht hij dat dit pas midden volgend jaar het geval zou kunnen zijn. Ook komen er dit jaar geen verhogingen meer van het telefoon- tarief of de nummerplaatbelasting. Wat het onderzoek door het Accountants- kantoor Kraayenhof betreft over de veel besproken driehonderd miljoen gulden extra Lago- belasting liet de gedeputeerde horen dat het concept van bedoeld rapport afgelopen dinsdag aan hem werd aangeboden en dat binnen een week het gehele rapport klaar zal zijn om aan de leden van de Eilandsraad tegeven.

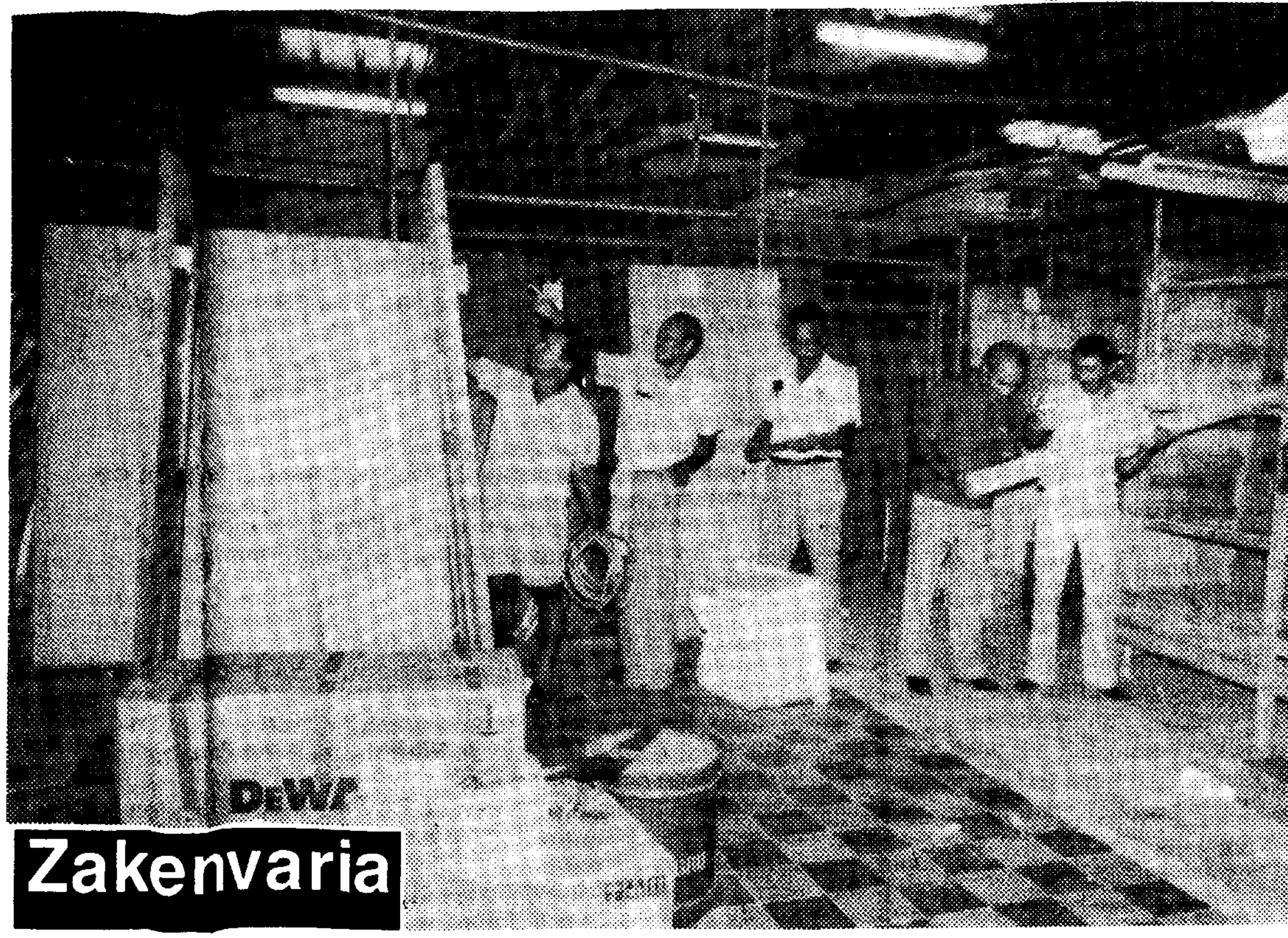
Wat te nemen maatregelen betreft vertelde gedeputeerde Henriquez dat het BC besloten heeft dat er geen verhoging van de loonbelasting komt, maar een aparte inkomsten- heffing voor iedere werknemer van 6.3%. Deze zal per 1 september 1985 van kracht worden. Hij gaf hierover geen verdere inlichtingen doch stelde dat een en ander in de loop van de volgende maand aan de Eilandsraad zal worden aangeboden. Met ingang van 1 september aanstaande zal de prijs van benzine opnieuw verhoogd worden ditmaal met een kwartje per liter. Voorts liet hij horen dat de overheid eind van het aar 300 mensen naar huis zal sturen. Dit zal volgens een systeem geschieden waardoor deze mensen niet direct van het werk worden gestuurd. Zij zullen successievelijk afvloeien.

Met nadruk stelde de gedeputeerde dat dit maatregelen zijn die genomen moeten worden, doch dat hij niet kon zeggen om hoeveel mensen het gaat. De gedeputeerde haalde verschillende cijfers aan onder meer van representatie- kosten en het huren van zwaar materieel om te laten zien dat ook hier stevig bezuinigd werd. Hij was van mening dat de 15%- regeling die de Centrale regering wil doorvoeren van weinig effect voor Aruba zijn, waar reeds vele maatregelen werden genomen. In dit verband haalde hij aan dat de eilands- ambtenaren reeds een loonkorting van 7.75% kregen, het inhouden van de vakantie-uitkering, die allemaal in mindering op de 15% loonskorting komt.

Slechts

ORANJESTAD — Bijzonder enthousiast liep MEP- Eilandsraadslid Hypolito Tromp gisteren in de Eilandsraad horen dat het accountants- rapport over de uitgaven van de driehonderd miljoen gulden Lago- belasting klaar is. Triomfantelijk voegde hij eraan toe: "Het gaat niet om 300 miljoen gulden, maar slechts over 289 miljoen.

IN SAN NICOLAS opende Antillian Mercantile Corporation gisteren aan de Lagoweg een nieuwe afdeling, waardoor het de bewoners van San Nicolas en omgeving nu ook mogeli k is bij AMC in San Nicolas bouwmaterialen te kopen. De directie van het bedrijf stelde bij de opening van deze nieuwe Bouwmaterialen- afdeling dat hierdoor weer eens vertrouwen in San Nicolas en zijn bevolking wordt getoond. Bij de foto: de nieuwe Bouwmaterialen- afdeling van Antillian Mercantile Corporation.

Zakenvaria

Veel PV's in verkeer

ORANJESTAD — De politie hield controles op verschillende plaatsen waarbij wel duidelijk bleek dat niet "af en toe" maar met meer regelmaat gecontroleerd dient te worden.

In anderhalf uur tijd werden op de weg Oranjestad naar Noord veertien PV's uitgedeeld. Het bleek dat de zestig toegestane km hier herhaalde malen overschreden werd. Voorts hadden enige bestuurders ook niet de benodigde papieren bij zich. Een **bestuurster van 23 jaar werd** aangehouden omdat zij ter plaatse in plaats van zestig honderd kilometer reed.

Ook ter hoogte van TeleAruba op de grote weg werden in korte tijd verbalen uitgedeeld voor overschrijden van de maximum snelheid terwijl vijf bestuurders verbaliseerd werden omdat zij inhaalden, terwijl dit ter plaatse niet is toegestaan.

Voorkeur voor whiskey

ORANJESTAD — Het dievengilde is erg kieskeurig. Dat mocht de Mercurius Trading afgelopen nacht ondervinden. Men verschafte zich toegang tot het bedrijf via het dak, waarbij grote schade aan het dak werd aangericht. In de opslagplaats stond een truck klaar met bier geladen. De dieven zetten het bier aan de kant en laadde de truck met whisky. Daarna verdween men met de geladen truck.

SM- raad maandag bijeen:

Voor vervallen verklaren gedeputeerdeschap Hazel

PHILIPSBURG — Voor maandagmiddag drie uur is een openbare vergadering van de Eilandsraad van Sint Maarten bijeengeroepen. Op verzoek van de DP- leden Claude Wathey, René Richardson, Allan Daniel en Raymond Nicholson zal als enige agendapunt worden behandeld: Het vervallen verklaren van het gedeputeerdeschap voor Sam Hazel.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van artikel vijftig van de ERNA. Zoals bekend heeft gedeputeerde Sam Hazel geweigerd op het verzoek van de DP in te gaan om op te stappen. Zijn collega Julian Connor — die destijds de plaats van Claude Wathey als gedeputeerde innam — deed dit wel per 15 augustus. Gedeputeerde Hazel liet enige dagen geleden in een gesprek met de Amigoe horen dat hij «all the way» zou gaan.

Het is nog niet bekend wie de nieuwe gedeputeerden zullen worden die in een daarop volgende vergadering moeten worden gekozen. De DP heeft hierover nog geen definitieve beslissing genomen ofschoon wel veelvuldig de namen worden gehoord van vakbondsleider René Richardson en Jo Richardson, die reeds eerder gedeputeerde was doch destijds wegens ruzie met Wathey aftrad.

De heer Sam Hazel heeft laten weten dat hij van plan is een "boekje open te doen". Geruchten willen dat hij aan de komende verkiezingen met een nieuwe partij zal deelnemen.

ORANJESTAD — Baseball- scheidsrechters Calin Lacle en Mito van der Biezen — die zich vooral inzetten bij Little League- en Bush League- wedstrijden — zijn gisteren naar Williamsport vertrokken. Zij zullen daar een opleiding voor officiële Little League- scheidsrechter volgen.

Meer aandacht voor Nederland dan eigen mensen

Eman: BC blijft onzeker optreden

ORANJESTAD — Tijdens de gistermiddag gehouden openbare vergadering van de Eilandsraad waarin gedeputeerde van Financiën Henriquez over de financiële situatie en te nemen maatregelen sprak, wees AVP- fractieleider mr. Henny Eman erop dat de overheid weer duidelijk onzekerheid toont waardoor het vertrouwen dat bij de bevolking gewekt moet worden volkomen zoek is.

Er worden twee maatregelen aangekondigd, aldus mr. Eman in de vergadering van de raad, hetgeen niet een totaal- pakket is zoals het IMF heeft voorgesteld. Als de bevolking weet "dit is het" er komen geen verrassingen meer dan kan men verder werken en bouwen. Het IMF heeft in het rapport naar voren gebracht dat eigenlijk een andere aanpak veel beter zou zijn door de maatregelen zoveel mogelijk te spreiden. Dit zou tot gevolg hebben dat een en ander veel minder zwaar gevoeld wordt maar zegt het IMF, aldus mr. Henny Eman, ze durven dit niet omdat de overheid van Aruba niet over behoorlijke controle en over een goed administratief apparaat beschikt om dit mogelijk te maken. Bovendien blijkt uit het IMF- rapport dat er geen vertrouwen bestaat dat de cijfers die door de overheid aan het IMF verstrekt werden wel correct zijn. De heer Eman haalde in dit verband aan dat in het reddingsplan van de AVP, dat eind van het jaar het licht zag, reeds gesteld is dat alles gedaan moet worden om tot een behoorlijk werkloosheids- en beschikbare arbeidskrachten- registratie te komen. Herhaalde malen is erom gevraagd doch het BC deed niets. Nu komt de heer Melchior, die een miljoen dollar voor zijn rapport krijgt, constateren dat er geen cijfers beschikbaar zijn over werklozen en arbeidskrachten en het Bestuurscollege begint ineens de bevolking op te roepen zich te laten registreren. Ze luisteren meer naar Nederland dan naar ons, aldus Henny Eman.

Sprekende over de door de gedeptueerde beschikbaar gestelde cijfers wees mr. Eman erop dat op 2 april van dit jaar dezelfde gedeputeerde liet horen dat er 1.8 miljoen was uitgegeven voor huren van zwaar materieel. Nu geeft hij ons een bedrag van 1.1 miljoen hetgeen een verschil van zeven ton is. In dit verband merkte mr. Henny Eman op dat ruim zes ton voor gehuurd materieel ging naar een naast familielid van de MEP- leider.

Tussen de middag informatieprogramma Take Two

TeleAruba- programma ondergaat wijzigingen

ORANJESTAD — Met ingang van 1 augustus gaat TeleAruba tussen de middag — van twaalf tot twee uur — het programma «Take Two» van Cable News Network uitzenden. Dit wordt van maandag tot en met vrijdag rechtstreeks via de satelliet ontvangen. Het programma bevat nieuws, interviews, modeshows en veel interessante en informatieve nieuwtjes.

Er komen in augustus nog meer veranderingen bij TeleAruba. Het internationale CNN-nieuws kan men van zondag tot en zaterdag van half elf tot elf uur 's avonds zien en op zondag om tien uur 's avonds. Ook «Moneyline» komt weer bij TeleAruba 's avonds om elf uur, gevolgd om half twaalf door sport. Het wekelijks film- programma kunnen de telekijkers iedere zaterdagavond vanaf negen uur zien en na dit programma wordt om elf uur op veler verzoek «Combat» weer vertoond.

Ingaande zondag 4 augustus, telkens om zes uur, is er het gezins- programma «Fame», terwijl «Falcon Crest» ook weer terug komt ingaande dinsdag 6 augustus, iedere dinsdagavond om half tien. De «Marie Osmond Musical Show» is een andere nieuwe serie, welke op 21 augustus om half tien begint. Aanstaande zaterdag begint de nieuwe serie «Knight Rider» om half acht in plaats van het populaire programma «The A-Team», welke serie is afgelopen.

AVB: spelers moeten kunnen identificeren

ORANJESTAD — Het bestuur van de Arubaanse Voetbal Bond (AVB) heeft zijn leden en allen die bij de wedstrijden betrokken zijn, laten weten dat ingevolge de beslissing in de algemene ledenvergadering met ingang van 28 juli aan spelers een boete wordt opgelegd wanneer zij hun «carnet» niet bij zich hebben. Voorts geldt voor de eredivisie, de eerste en tweede klas met ingang van 15 augustus aanstaande dat wanneer de spelers hun lidmaatschaps- bewijs niet bij zich hebben, zij definitief niet aan de officiële wedstrijden van de AVB kunnen deelnemen.

Miss Teenage delegatie naar Sint Eustatius

ORANJESTAD — De verkiezing van Miss Teenage Antillen is op 3 augustus op Sint Eustatius. Volgende week woensdag reist een Arubaanse delegatie van vijf personen via Sint Maarten naar Statius. Deze delegatie bestaat uit de drie finalisten Milda Tromp, Sharon Geerman en Eula van der Biezen, het hoofd van de delegatie Yolanda de Jongh, de voorzitster van het Arubaanse comité en Gloria Croes als chaperonne

Andres Perez wijst op sociale explosie door schuldenkwestie

MONTEVIDEO — De enorme schuldenproblematiek van Latijns Amerika kan de lont zijn welke nodig is voor een sociale ontploffing en is als zodanig een bedreiging voor de Latijns-amerikaanse democratie. Zo meent ex-president Carlos Andres Perez van Venezuela.

De partijgenoot van de huidige president Jaime Lusinchi waarschuwde in dit verband voor het harde recessieve beleid dat door de geldschietende banken en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) wordt gevoerd. Dit leidt uiteindelijk tot sociaal geweld dat op zijn beurt het leger een motief in de hand speelt om zijn kazernes te verlaten om zich weer met de politiek te gaan bemoeien. Omdat de orde zo nodig hersteld moet worden. Als men bij het IMF en de banken niet streeft naar een rechtvaardig en rationeel begrip zijn we op weg naar een ramp.

Andres Perez deed zijn uitspraken op een seminar in de hoofdstad van Uruguay bij gelegenheid van de 25e verjaardag van de Interamerikaanse ontwikkelingsbank. Een proces van een eenzijdig vastgestelde pijnlijke aanpassing is geen oplossing. Dit gaat in tegen de waardigheid van de bevolking, zo meent Carlos Andres Perez.

Estrella stevig aan kop bij Santa Cruz- sportweek

SANTA CRUZ — In het kader van de eerste Santa Cruz-sportweek werden door de heren de volgende zaalvoetbal- wedstrijden gespeeld: Ajax - Volvox 7-3, Atlantico - Bionic 9-5, Estrella - Santa Cruz Stars 7-2, Arukorf - Aruba Video Centre 4-3, Rockets - Warawara Stars 3-5; in de semi- finale: Ajax - Warawara Stars 11-2, Atlantico - Arukorf 4-4, waarna Arukorf met 7-5 door strafschoppen won, Estrella - Ajax 7-5; voor de derde plaats moeten spelen Atlantico en Ajax en de finale wordt gespeeld tussen Estrella en Arukorf.

Bij het dames tafeltennis de volgende uitslagen: Estrella I - Volvox 3-0 en Estrella II - Volvox 3-0, Volvox komt op de derde plaats en beide Estrella's spelen de finale.

Bij jeugd- tafeltennis heren: Ajax - Estrella I 1-3, Atlantico - Volvox 3-0, Santa Cruz Stars - Estrella II 0-3; de semi- finale: Atlantico - Estrella II 3-0, waardoor Estrella II op de derde plaats komt en Estrella I en Atlantico volgende week dinsdag de finale spelen.

Na twee dagen van wedstrijden staat Estrella stevig bovenaan met 12 punten, gevolgd door Atlantico 5.5, Bionic 5, Arukorf 3.5, Ajax 3 en Volvox 1.0.

Nisbet: BC handelde tegen wet in bij Melchior-aanpak

ORANJESTAD — Meer bijzonderheden wilde PPA-fractieleider Benny Nisbet gisteren in de Eilandsraad weten over het contract dat met Melchior werd gesloten. De vergadering werd geschorst — de heer Nisbet had reeds herhaalde malen om dit contract gevraagd — om het contract ter inzage van de leden te leggen.

Na de hervatting van de vergadering bleef Benny Nisbet erop hameren dat weliswaar de één miljoen dollar als technische bijstand wordt betaald, maar dat toch uiteindelijk Aruba er voor op moet draaien. Ook werd niet duidelijk hoe Aruba wel aan Melchior is gekomen. De heer Nisbet vond dat het BC, door het aangaan van dit contract zonder de Eilandsraad behoorlijk in te lichten en toestemming te vragen, tegen de wetten heeft gehandeld. Voor Nisbet staat een vraagteken achter het feit dat Melchior een dikke vinger in de pap heeft in de toekomst- plannen van Aruba. De heer Nisbet die had aangekondigd met een motie te zullen komen om in verband met mogelijke invoering van de 15% loonskorting voor de belangen van de werknemers op te kunnen komen, verklaarde dat het BC kost wat kost wil voorkomen dat de PPA met dergelijke motie komt en daarom hals over kop met de Centrale regering ging praten. Men wilde duidelijk tijd winnen om de PPA-motie te vermijden, aldus Nisbet.

In het kort ging Nisbet in op de aangekondigde maatregelen en stelde dat het niet juist is dat gedeputeerde Henriquez stelt dat de mogelijke 15%-gevolgen voor Aruba nihil zijn. In dit verband haalde hij aan dat niet alle bedrijven bezuinigd hebben door loonskortingen enz., maar dat er ook bedrijven zijn die mensen ontslagen hebben.

PRAAG — Volgens de Tsjechoslowaakse dissidenten- beweging is de Slotakte van Helsinki mislukt. De herdenking van de 10e verjaardag van dit akkoord staat voor de deur.

*****

Na luchtramp Colombia:

Geen overlevenden gevonden in Amazone

BOGOTA — Bij het wrak van het luchtmachtvliegtuig in het Colombiaanse Amazone- gebied zijn geen overlevenden aangetroffen. Bij deze ramp kwamen 74 mensen om.

De bergingsmissie kwam in de loop van donderdag bij de verongelukte DC- 6 aan welke een paar minuten na het opstijgen van het vliegveld van Leticia na motorpech neerstortte met 74 man aan boord. Het ongeluk gebeurde woensdagmiddag. Het gebied waar het vliegtuig neerviel is moeilijk bereikbaar. De bergingsploeg moest met touwladders zijn weg vinden in de wildernis. Een der eerste taken was bomen te verwijderen zodat er een plek geschapen werd waar een helicopter kan landen waarmee men de 74 stoffelijke overschotten gaat evacueren.

Volgens de eerste onderzokeingen is het ongeluk veroorzaakt doordat een der vier motoren uitviel en in brand vloog. Kennelijk heeft de brand het hele vliegtuig toen onbestuurbaar gemaakt. Normaliter kunnen deze vliegtuigen namelijk met gemak op drie motoren vliegen. Het kan zich zelfs op één motor nog redden. Een der laatste boodschappen van de piloot was dat hij terugkeerde naar Leticia voor een noodlanding. Op 32 kilometer van het vliegveld storte het toesteld neer. De luchtmachtkist was ingezet in verband met een pilotenstaking bij Avianca en twee dochterondernemingen van dit Colombiaanse luchtvaartbedrijf. De staking is sinds gisteren voorbij.

NEW DELHI — De radikale tak van de Sikh- partij Akali Dal en de Indiase federatie van Sikh- studenten hebben gisteren het tussen premier Gandhi en de gematigde Akali Dal- vleugel gesloten akkoord verworpen, dat een einde moet maken aan 4 jaar onlusten in de deelstaat Punjab. Het bericht van de onderteкening kwam als een verrassing en werd in het algemeen met opluchting ontvangen.

PHILIPSBURG — Gedurende de zomermaanden legt elke week het cruiseschip «Holiday» aan voor een ééndags- bezoek aan St. Maarten. De Holiday is een uit Amerika afkomstig gloednieuw cruiseschip en biedt plaats aan dertienhonderd passagiers. Met de bemanning erbij betekent dat tweeduizend mensen aan boord. De Holiday komt elke dinsdag in Great Bay tijdens zijn weekcruises door het Caribisch gebied.

Sintmaartense stichting

Giften Island Gems Charity

PHILIPSBURG — Vorige week was The Island Gems Charity Foundation, na het afronden van de zesde Caribbean Arts and Craft Festival, wederom in staat enige cheques te overhandigen aan de verschillende organisaties op Sint Maarten.

De grootste som geld, een bedrag van 7000 dollar, werd overgedragen aan de Antillean Sea Rescue Foundation. Dit bedrag zal worden gebruikt voor de aanschaf van twee nieuwe motoren voor de reddingsboot en voor de bouw van een communicatiecentrum, waardoor een betere coördinatie kan plaatsvinden bij hun missies.

De stichting het Wit Gele Kruis ontvangt regelmatig cheques van deze liefdadigheids- organisatie. De donatie van 5000 dollar zal gebruikt gaan worden voor de aankoop van een nieuwe bus voor het bejaarden- vervoer.

De katholieke kerk te Grand Case, aan de Franse kant van het eiland ontving een donatie van 1000 dollar om een bijdrage te leveren aan de bouw van een nieuwe kerk. De oude kerk werd enige maanden geleden volledig door brand verwoest. Nog meer donaties zullen worden gegeven, maar dit zal op een latere tijdstip gebeuren.

WILLEMSTAD— De produktie van groente- gewassen is deze maand aanzienlijk lager dan de afgelopen maanden. Reden hiervoor is dat er problemen zijn met de afzet van enkele groentesoorten, waardoor de boeren de aangeplante gewassen verwaarloosd hebben. Ook zijn er veel boeren met vakantie, waardoor het bedrijf stil ligt en geen nieuwe aanplant plaats vindt.

Maritza Patrick Miss Teenage van St Eustatius

SINT EUSTATIUS — Afgelopen dinsdag 21 juli is in de Carnival Village in St. Eustatius de Miss Teenage- verkiezingen gehouden, waaraan zes kandidaten hebben deelgenomen: Maritza Patrick (15), Cristalia Dossett (14), Pamela Berkel (18), Jacqueline Harrigan (16), Sherina Blair (17 en Rubina Woodley (15).

Het programma had een drietal onderdelen. Bij het eerste onderdeel stelden de kandidaten zich voor aan het publiek in sportkleding. Het tweede onderdeel, een speech- contest, werd gehouden in cocktaildress. Miss Speech werd Sherina Blair. Zij had als onderwerp onderwijs. Het laatste programma- onderdeel had plaats in avondkleding. De jury, bestaande uit Miss Teenage 1983, mevr. I. Timmer en mevr. M. Hook, had een moeilijke taak om de uiteindelijke winnares aan te wijzen. Het publiek dat in grote getale was toegestroomd, gaf luidkeels blijk van hun voorkeur. Het werd toch een «stiff competition», waarin Pamela Berkel als 2nd runner-up werd gekozen, Sherina Blair 1st runner-up en Miss Photogenic en Maritza Patrick Miss Teenage en Miss Amity. De tijd tussen de programma- onderdelen werd gevuld met een modeshow, een bodybuilding- show en zang en dans door een duo en een groep meisjes bekend als de Cool Dancers.

De drie jongedames zullen volgende week St. Eustatius vertegenwoordigen bij de verkiezing voor Miss Teenage Ned. Antillen, die in het historische Fort Oranje zal plaatsvinden.

PHILIPSBURG — Afgelopen zondag vond in het Youth Centre aan de Pondfill het EHBO- examen plaats. De vijftien cursisten, die sinds 31 januari wekelijks les kregen in het verlenen van eerste hulp, moesten een theoretisch- en een praktijk- examen afleggen. Eerste hulp moest worden toegepast bij bijna levensecht gewonde "slachtoffers". De examen- commissie, bestaande uit dr. A. van der Waag (arts en Rode Kruis), dr. P. Hermanides (arts) en B. Schotborgh (Rode Kruis), achtte de resultaten van dertien kandidaten voldoende om het EHBO- diploma te behalen. Deze mensen kunnen vanaf nu bij ongevallen enz. eerste hul bieden en daarmee levensreddend werk verrichten. Overigens is het diploma geldig voor een periode van twee jaar. Daarna moet een vervolgcursus gevolgd worden wil men het diploma behouden. De officiële diploma- uitreiking is op 8 augustus.

PHILIPSBURG — Bij een man, dame en kind, die zich bij de Immigratie presenteerden, werd op de dame 2 1/2 pond marihuana gevonden. Bij nader onderzoek bleek dat de marihuana aan de man toebehoorde die de 28- jarige vrouw had gebruikt als "bergplaats" zonder haar medeweten. Zij werd vrijgelaten en teruggezonden naar haar eigen land met haar één jaar oud kind. De man zit nog in hechtenis.

Buit in auto $2500

PHILIPSBURG — Uit een geparkeerde auto in de Backstreet is na het forceren van de achterdeur een tas met 2500 dollar gestolen.

Dame zwaargewond bij steekpartij

PHILIPSBURG — Na een steekpartij in Middle Region tussen twee dames, die al langere tijd problemen hadden, moest één van de dames met messteken in het ziekenhuis worden opgenomen. Eén van de steken had haar rechterlong geraakt waardoor zij moest worden overgebracht naar het ziekenhuis op Curaçao voor een operatie. De andere dame werd in hechtenis genomen.

Kind bedreigd

PHILIPSBURG — Eén jongetje van vijf jaar is op het strand bedreigd door mannen met een machete. Toen de vader er aan kwam vluchtten de mannen, zodat geen signalement gegeven kon worden.

1950 35 jaar 1985

R.J. Dovale Advertising Inc.

R.J. Dovale Advertising Inc., het alom bekende reclamebureau, waarvan Rudy Dovale eigenaar en direkteur is, bestaat 26 juli a.s. maar liefst 35 jaar.

Toen Rudy 35 jaar geleden samen met zijn eerste vrouw Helen, een art studio opzette, had hij nooit gedacht dat hij het in deze zenuwlopende maar uiterst interessante business, zo lang uit zou houden. Hun eerste opdracht was het ontwerpen van zakken voor "Pan Cappy" en "Dushi Frost". Al snel werd de art studio uitgebreid tot een reclamebureau in spe, toen Rudy en Helen de door hen gemaakte advertenties ook zelf gingen plaatsen in de lokale bladen en spots gingen contracteren bij Radio Curom, het enige radiostation dat toen bestond.

Al gauw moest personeel in dienst genomen worden en werd [illegible] kenstraat. Ook hier moest uitgebreid worden, en werd het pand van de Keukenstraat doorgetrokken naar het Gomezplein, waar R.J. Dovale Advertising tot 1980 gehuisvest bleef. In deze jaren werd ook het klantenbestand danig uitgebreid en werd ook begonnen met het publiceren van een toeristenblad, te weten Curaçao Holiday. Al spoedig volgden soortgelijke publikaties voor Aruba, Bonaire en St. Maarten en de Spaanstalige Viva Curaçao en Viva Aruba.

In de "Gomezplein jaren" groeide het bedrijf uit tot een volledig geoutilleerd reclamebureau, dat een groot scala van klanten met raad en daad bijstaat, alle mogelijke media contracten afsluit, in zowel binnen- als buitenland, en dat komplete produktie- faciliteiten biedt voor televisie, radio, kranten, folders etc.

In 1980 verhuisde het bureau [illegible], nu naar het [illegible] beeckplein, alwaar R.J. Dovale Advertising nog steeds gevestigd is.

Clienten van het eerste uur, die nog steeds tot het klantenstand behoren, zijn o.a. Hector Henriquez B. Inc., Hubert Salas & Co., Manrique Capriles.

Tijdens het 35 jaar bestaan zullen ook enkele van de "ouwe trouwe" employees in het zonnetje gezet worden. Allereerst Mevrouw Corrie Chapman, die reeds meer dan 20 jaar in dienst is. Zoals sommige klienten zeggen is Corrie zo met het bedrijf vergroeid dat ze niet meer weten of Corrie de rechterhand van Rudy, of Rudy de rechterhand van Corrie is. Reeds 12 jaar in trouwe dienst zijn Oscar Riviere en Viola Elisa; Clara Wanga en Sidney Cecilia, beiden 7 jaar, Henriette Birmingham en Mercedes Markano, 5 jaar. Ook de dochter van Rudy, Laurie, nu art director voor Holiday Publications, staat reeds 6 jaar haar vader bij. Zoals [illegible] en mijn goede employees, zou het nooit gelukt zijn.

Na brief episcopaat

Haiti zet Belgische priesters uit

PORT AU PRINCE — Haiti heeft drie Belgische priesters het land uitgezet. Eén van hen trad op als directeur van de katholieke radio-zender, welke kritisch staat tegenover het bewind van president Jean-Claude Duvalier. In een der ziekenhuizen van de hoofdstad overleed een priester die bezweken zou zijn aan de gevolgen van een mishandeling.

In een door de regering uitgegeven communique wordt gezegd dat de drie Belgische geestelijken worden uitgezet op grond van de strikte toepassing van de wet op de immigratie en emigratie. Er werd geen toelichting gegeven.

Het gaat om de priesters Hugo Triest, Jean Hotens en Jean Polleyfeyt. Zij zijn alle drie Scheutisten, lid van een congregatie welke voorheen vooral in China werkzaam was. Pater Triest had sedert een jaar de leiding van Radio Soleil. Dit is een zender van de katholieke kerk van Haiti, welke soms kritische commentaren geeft op de siuatie in het armste land van Amerika. Zo gaf men regelmatig commentaar op het schenden van de mensenrechten onder het Duvalier-bewind en op het ontbreken van de democratie. Pater Hotens was werkzaam als parochiegeestelijke in Conave en pater Polleyfeyt in de parochie Mentrouis.

De uitwijzing is mogelijk een reactie van Duvalier op de herderlijke brief van het Haitiaanse episcopaat welke afgelopen zondag in de kerken werd voorgelezen. Daarin werd kritiek geleverd op het inmiddels gehouden referendum over de invoering van de democratie in Duvalier-stijl. Bij het referendum kon men zijn goed- of afkeuring over de nieuwe grondwet uitspreken, welke politieke partijen toestaat, maar dan onder talrijke voorwaarden. Aan het kieshokje dat men betrad konden de overal toekijkende militairen vaststellen of men voor of tegen het referendum stemde.

De 77-jarige pater Albert Desmet, ook een Belg van geboorte, overleed in een ziekenhuis aan de verwondingen welke hij vorige week had opgelopen toen hij werd overvallen in zijn woning. Men gelooft niet dit met politiek te maken had.

Reagen in werkkamer

WASHINGTON — President Ronald Reagan heeft donderdag voor de eerste keer sinds zijn recente operaties zijn werkkamer in het Witte Huis betreden. Ik voel me goed, ontzaglijk goed, zei Reagan bij deze gelegenheid. Hij legde de afstand tussen het woongedeelte in het Witte Huis en de Ovale kamer, een afstand van vijftig meter, te voet af. Hij had een ontmoeting met zijn kabinet. Tegen de aanwezige pers zei Reagan dat hij geen pijn meer voelde. Hij wilde niet ingaan op vragen over de Noordamerikaanse politiek ten opzichte van Zuid Afrika. Reagan heeft donderdag telefonisch met de filmster Rock Hudson gesproken die in een Parijs ziekenhuis is opgenomen en die aan de dodelijke ziekte AIDS lijdt. Hij gaf zijn beste wensen aan zijn vroegere collega. Hij heeft Hudson ook verzekerd dat zijn vrouw Nancy en hij zelf aan hem denken en voor hem bidden.

EVENEENS VERLIES VOOR TORRE VAN HONGAAR SAX

Van der Wiel verloren

Extra driekamp noodzakelijk in Interzone schaaktoernooi

BIEL — John van der Wiel zal in een extra driekamp met de Brit Nigel Short en Eugenio Torre uit de Filippijnen moeten uitmaken welke speler als vierde eindigt in het interzonale schaaktoernooi van Biel. Die plaats geeft recht op deelneming aan het kandidaten-toernooi, dat half oktober begint in Montpellier. De Sovjetrussen Vaganjan en Sokolov en de Amerikaan Seirawan kwalificeerden zich in Biel rechtstreeks voor het kandidatentoernooi.

De driekamp, die zaterdag in Biel begint, is noodzakelijk geworden omdat Van der Wiel donderdag met zwart in de zeventiende en laatste ronde een nederlaag leed tegen Short. Bovendien verloor Torre, eveneens met zwart, van de Hongaar Gyula Sax. Daardoor eindigden Van der Wiel, Torre en Short met 10,5 punten op de gedeelde vierde plaats.

Torre heeft Van der Wiel en Short nog tot half tien in de avond in spanning gehouden door zijn totaal verloren staande partij tegen Sax tegen beter weten in te rekken. De Aziaat probeerde in de twee uur rustpauze tevergeefs een uitweg te vinden in de hopeloze stand. De Hongaar, die dit toernooi ver beneden zijn kunnen speelde, gaf het voordeel niet meer uit handen en uiteindelijk moest Torre zich bij het onvermijdelijke neerleggen.

Short speelde tegen Van der Wiel alles of niets. Hij ging bij voorbaat alle remisevarianten uit de weg en offerde er op los. Zo leverde hij twee pionnen in voor een aanval op de koningsvleugel, die Van der Wiel niet meer wist te pareren. Zoals mocht worden verwacht kwamen Seirawan en Sokolov al heel snel remise overeen. Deze "partij" duurde slechts twaalf zetten, waardoor beiden zeker waren van een plaats in het kandidaten- toernooi.

Voor dat toernooi in Montpellier staan nu veertien schakers vast. Bij hen zijn niet minder dan zeven Sovjetrussen: Tal, Smyslov, Beljavski, Joesoepov, Vaganjan, Sokolov en de winnaar van de beslissings- tweekamp tussen Tsjernin en Gavrikov. De andere negen zijn: de Hongaren Ribli en Portisch, de Canadees Spraggett, de Amerikaan Seirawan, de Cubaan Nogueiras, de Franse ex-rus Spasski, de Zwitserse ex-rus Kortsjnoi, Timman en de winnaar van de driekamp Van der Wiel-Short- Torre.

Van der Wiel begint ongetwijfeld met de moed der wanhoop aan de verlenging. Hij had immers, met een relatief gemakkelijk programma in de slotweek, lange tijd goede uitzichten zich direct voor het kandidaten- toernooi te plaatsen. De verwachte winstpartijen tegen de IJslander Petursson en vooral tegen de zwakke Zwitser Partos bleven echter uit. Van der Wiel moest zich beide keren tevreden stellen met remises. In zijn laatste partij tegen het vroegere wonderkind Short had de Leidenaar aan een half punt voldoende voor kwalificatie, aangezien concurrent Torre van Sax verloor. Short rook echter zijn kans op een verlenging en versloeg Van der Wiel zodat hij toch nog in de race bleef op een plaats voor Montpellier. In het toernooi verloor Van der Wiel uitgerekend van Short en Torre en voorts van Vaganjan, die met een punt voorsprong op Seirawan als eerste eindigde. Hij won zeven keer, van Martin, Poloegajevski, Quinteros, Sokolov, Sax, Jansa en Gutman en speelde eveneens zeven keer remise.

Deze driekamp, met als inzet een plaats in het kandidatentoernooi, begint zaterdagmiddag om 14.00 uur en duurt tot en met donderdag 7 augustus. De spelers komen drie keer tegen elkaar uit en spelen dus in totaal zes partijen. De loting is voor vrijdagavond vastgesteld.

De eindstand is: 1. Vaganjan 12 1/2 punten; 2. Seirawan 11-1/2; 3. Sokolov 11; 4. Van der Wiel, Torre en Short 10 1/2; 7. Ljubojevic, Andersson en Poloegajevski 9 1/2; 10. Rodriguez en Sax 8.

Cursus sportmassage

WILLEMSTAD — De Curaçaose Sport Federatie zal wederom een cursus "sportmassage" organiseren. Deze cursus vindt bij voldoende belangstelling plaats in de maand augustus.

De cursus heeft een duur van negen maanden waarbij drie keer per week les gevolgd moet worden. De cursus is opgedeeld in twee aspecten: theoretisch en praktisch. Het theoretische gedeelte bestaat uit anatomie en fisiologie, het voorkomen van ongevallen, de verzorging van het lichaam in de sportwereld en EHBO. Het praktische gedeelte omvat sport- massage, verbandleer en sport- taping, voorkomen van ongevallen en EHBO.

Op de eerste avond van de cursus krijgen de deelnemers meer informatie over de inhoud van de opleiding. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij het kantoor van de Curaçaose Sport Federatie in de [illegible]straat 119, Otrabanda (boven BATA). Er is geen mogelijkheid meer tot inschrijven na twee augustus.

VOETBAL (Fedeprof)
18.00 uur Canisius Boys vs CSD Barber; 20.30 uur SUBT vs Jong Colombia - SUBT-stadion.

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
09.00-12.00/14.00-17.00 uur open voor publiek.

*****

ZATERDAG
BC JANWE
schaaklessenen trainingen.

SOFTBALL
12.00, 14.00 en 16.00 uur wedstrijden - St. Joris Ballpark.

*****

Luchtballon botst tegen zeilboot

LOOSDRECHT — Op de Loosdrechtse plassen heeft zich donderdagavond een bijzondere botsing voorgedaan: een luchtballon die te laag over het water vloog schampte er met de mand tegen de mast van een zeil acht. De schade bleef beperkt tot wat kapot touwwerk, maar de aanvaring zal de ballonvaarder wel op een bekeuring komen te staan, omdat hij ter plaatse niet lager mag vliegen dan 150 meter.

De 'aanvaring' vond plaats op het water tussen de tweede en derde plas in Loosdrecht, aldus een woordvoerder van de Rijkspolitie te water district Utrecht. De Amstelveense zeiler A. van Hecken was op zijn jacht 'keerpunt '85' van de mooie zomeravond aan het genieten, toen hij een geelgroene hetelucht-ballon zag aankomen. De zeiler maakte aanstalten om een foto te maken van de ballon, toen hij tot zijn schrik zag dat het gevaarte recht op de ruim tien meter hoge mast van zijn boot afstevende. De ballon vloog na de botsing door, maar de dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie weet wie de bestuurder is.

EINDHOVEN — Rob McDonald heeft donderdag in Eindhoven een tweejarig contract getekend voor PSV. De 26-jarige McDonald kwam de afgelopen drie seizoenen uit voor FC Groningen. Hij speelde eerder bij SC Cambuur, Wageningen en Willem II.

In tennistoernooi Indianapolis

Wimbledonkampioen Becker heeft zich geplaatst in kwartfinales

INDIANAPOLIS — Wimbledon- kampioen Boris Becker heeft zich donderdag geplaatst voor de kwartfinales van het internationale tennistoernooi in Indianapolis. Hij won in de derde ronde gemakkelijk van de Italiaan Francesco Cancelotti: 6-4, 6-2. De als eerste geplaatste Tsjechoslowaak Ivan Lendl stond de Fransman Guy Forget nog minder games toe: 6-0, 6-2. Ook de Tsjechoslowaken Mecir en Navratil bereikten de laatste acht ten koste van respectievelijk de Amerikanen Willenborg en Duncan.

Later bereikte de als achtste geplaatste Argentijn Martin Jaite de kwartfinales. Dat ging ten koste van zijn als tiende geplaatste landgenoot Guillermo Vilas. De 32-jarige Vilas kreeg geen voet aan de grond tegen de twaalf jaar jongere Jaite: 0-6, 1-6.

In het damestoernooi zorgde de 22-jarige Amerikaanse Kate Gombert voor een daverende verrassing. De nummer 111 van de wereldranglijst versloeg in de kwartfinales de als eerste geplaatste Bulgaarse Manuela Malejeva. De partij duurde drie sets: 6-3, 1-6, 8-6. De als tweede geplaatste Amerikaanse Zina Garrison begon tegen haar landgenote Anna Ivan slecht door de eerste set te verliezen (in de tiebreak werd het zelfs 0-7). In de volgende tweede sets stond Garrison echter nog slechts vier games in totaal af. Voorts bereikte de als vierde geplaatste Hongaarse Andrea Temesvari de laatste vier door de Italiaanse Rafaella Reggi in twee sets te verslaan.

De uitslagen zijn: herenenkelspel, achtste finales: Martin Jaite (Arg) - Guillermo Vilas (Arg) 6-0, 6-1.

Damesenkelspel, kwartfinales: Kate Gombert (Vst) - Manuela Malejeva (Bul) 6-3, 1-6, 8-6; Zina Garrison (Vst) - Anna Ivan 6-7, 6-1, 6-3; Andrea Temesvari (Hon) - Rafaella Reggi (Ita) 6-3, 7-6.

Amerikaans Baseball

NEW YORK — Resultaten van de donderdag gespeelde baseballwedstrijden:

AMERICAN LEAGUE
Detroit Tigers - Minnesota Twins 2-7
Baltimore Orioles - Chicago White Sox 1-5
Boston Red Sox - Seattle Mariners 3-5
Toronto Blue Jays - California Angels 0-7
Oakland A's - Milwaukee Brewers 2-11

NATIONAL LEAGUE
Atlanta Braves - Philadelphia Phillies 2-3
New York Mets - Houston Astros 3-6
Montreal Expos - Cincinnati Reds 0-1
San Francisco Giants - Pittsburgh Pirates 3-4
St. Louis Cardinals - San Diego Padres 6-9
Los Angeles Dodgers - Chicago Cubs 4-7

Zaterdag tegen Kent Carlsson

Oosting verslaat Schapers na ruim twee uur spelen

HILVERSUM — Michiel Schapers, verantwoordelijk voor de uitschakeling van de als eerste geplaatste Zweed Henrik Sundstrom bij de strijd om de open Nederlandse tennis- kampioenschappen, heeft donderdag verloren in de kwart- finales. Menno Oosting versloeg Schapers na ruim twee uur en een kwartier met 6-4, 4-6, 6-2. In de halve eindstrijd speelt Oosting zaterdag tegen de Zweed Kent Carlsson.

Menno Oosting heeft ontegenzeggelijk veel klasse. Zijn trainingsmaatje Huub van Boeckel noemt hem zelfs in aanleg de beste Nederlandse tennisser. Henk van Hulst, de man die hem al geruime tijd intensief begeleidt en traint, denkt dat de definitieve doorbraak nog slechts een zaak is van de juiste mentale instelling. Michiel Schapers, die in de kwartfinale verrassend door Oosting werd uitgeschakeld, looft zijn kwaliteiten, maar waarschuwt onmiddellijk voor al te groot optimisme. "Oosting kan heel goed worden, maar om zover te komen, dient hij wel heel hard te werken. Niet zo nu en dan, maar dag in dag uit en dat jarenlang. Het is echter waanzin om te spreken van de in potentie beste speler van Nederland. Daar schiet die jongen niets mee op. Gelukkig weet hij dat zelf ook wel".

Menno Oosting, het glanderende middelpunt, liet de loftuitingen kalm over zich heen gaan. Hij wilde eerst eens rustig genieten van zijn overwinning op Schapers. Met een partij die ruim twee uur en een kwartier duurde, haalde de speler uit Son als eerste Nederlander sinds de glorietijd van Tom Okker de laatste vier op het Melkhuisje: 6-4, 4-6, 6-2. En zijn zegereeks hoeft daar zeker niet te stoppen. In de strijd om een plaats in de finale, die hem in ieder geval 8000 in plaats van de nu al verdiende 4.240 dollar oplevert, treft hij de Zweed Kent Carlsson. De zeventienjarige, voormalige winnaar van de open Franse jeugdtitel versloeg in een vervelende partij de volkomen onbekende Australier Darren Cahill met twee maal 6-2. Slechts het feit dat Cahill in totaal acht matchpoints ongedaan maakte voordat hij verloor, gaf de toeschouwers enige bevrediging.

Oosting en Schapers stonden [illegible] verslaan twee [illegible] lange Rotterdammer. In elk van de duels, die samen meer dan acht uur duurden, was sprake van een slijtageslag. De vierde confrontatie vormde daarop geen uitzondering. Het initiatief lag voortdurend bij de speler uit Son. Hij liet zijn opponent op het warme centre-court zeer veel werk verzetten. Met de topspin fore- en backhand hield hij Schapers dusdanig onder druk, dat deze geen moment in zijn spel kon komen. De Rotterdammer kon de ballen niet diep genoeg tegen de achterlijn slaan en was daardoor voortdurend in moeilijkheden. Het getuigde van mentale kracht, dat hij na een verloren eerste set toch nog wist terug te komen. De tweede doorbraak van de opslag van Oosting leverde hem de set op: "Toen ik daarna ook de eerste game van de derde set won, gaf ik mijzelf nog kansen. Maar daarna brak er een snaar van mijn favoriete racket en raakte ik onnodig een game kwijt. Menno stond daarna zo goed te spelen tot 5-1, dat ik er nauwelijks meer aan te pas kwam".

De vreugdekreet van de 21-jarige Oosting maakte veel duidelijk over zijn gemoedstoestand. "Ik ben nog nooit zo blij geweest". De blik die hij na de zege direct richtte op Henk van Hulst was eveneens veelbetekenend. De trainer in het bondsinternaat mag gerust als de man achter Oosting worden omschreven. Hij heeft hem, soms met harde hand proberen, te overtuigen van zijn kwaliteiten en fouten. "Henk heeft de laatste drie weken nog enkele foutjes uit mijn spel gehaald. Ik hield mijn hoofd niet goed bij het serveren en was, of eigenlijk ben, nog steeds wat te afwachtend".

Dat laatste was in de partij af en toe nog te merken, toch had Van Hulst zijn pupil met duidelijke richtlijnen de baan opgestuurd. "Hij moest het initiatief nemen en naar het net gaan. Desnoods mocht hij het weer op een slijtageslag laten aankomen, omdat hij op het moment in topconditie is. Dat heeft hij goed gedaan. Ik zeg altijd: "Als je maar lef in je lichaam hebt, kom je er wel". Hij heeft misschien nog niet helemaal goed in de gaten, waartoe hij in staat is. Wat tennis betreft is hij nog niet helemaal volwassen. Maar dat komt wel. En als hij eenmaal voldoende zelfvertrouwen heeft, kunnen de goede resultaten van zelf".

Uitslagen: kwartfinales herenenkelspel: Kent Carlsson (Zwe) - Darren Cahill (Aus) 6-2, 6-2; Menno Oosting (Ned) - Michiel Schapers (Ned) 6-4, 4-6, 6-2.

herendubbelspel: kwartfinales: Woodforde/Limberger (Aus) - Smid (Tsj)/Maurer (Brd) 6-2, 7-6; Simonsson/Simonsson (Zwe) - Keretic (Brd)/Kuharszky (Zwi) 6-2, 6-2.

PEKING — Wimbledon kan mogelijk volgend jaar al zijn eerste Chinese deelnemer ontvangen. China heeft onlangs drie grasbanen aangelegd. De tennisbanen liggen in een sportcentrum in het zuid-westen van de stad Kanton. Dit maakte het officiele persbureau Nieuw China bekend.

Tennis geniet in China een stijgende populariteit. Jarenlang is deze tak van sport als een elitaire, te verwerpen activiteit beschouwd. Het persbureau laat weten dat China over betrekkelijk weinig banen beschikt. Het merendeel is van gravel. De Chinese tennistop is derhalve onvoldoende toegerust om aan internationale toernooien op gras deel te nemen.

Onoverkomelijke hindernis

Wederom overwinning Sta Rosa Indians op de kampioen Alpha

WILLEMSTAD — De kleine theoretische kans die drievoudig kampioen Alpha/Zelbo nog bezat om door te dringen tot de eindstrijd kan praktisch als vervlogen worden beschouwd na het nieuwe verlies gisteravond in de openingswedstrijd van de vijfde en laatste ronde van de AA-klasse baseball- competitie. Sta. Rosa Indians/Complan, dat zich dit seizoen heeft aangediend als een van de meest serieuze kandidaten voor opvolging van Alpha als Curaçaos kampioen, bleek gisteravond opnieuw een onoverkomelijke hindernis. Men sloot de serie tegen Indians af met een vijfde nederlaag met de score van 0-8.

Voor de wedstrijd van gisteravond had Alpha reeds vier nederlagen te verwerken gekregen van de Sta. Rosa-ploeg waaronder een [illegible] nederlaag van 0-2 in de eerste ronde en een smadelijke 2-12 score in de tweede ronde. Het best had Alpha zich in de vierde ontmoeting verweerd toen Indians tot de achtste inning op 1-1 werd gehouden maar uiteindelijk toch met 3-6 aan het kortste eind werd getrokken. De vijfde krachtmeting tussen beide ploegen leek gisteravond dezelfde kant op te gaan als de wedstrijd van de vierde ronde. Met uitstekend pitcherswerk van Ruthson [illegible] in de eerste drie slagbeurten [illegible] bedwongen. In de vierde slagbeurt gaf de getalenteerde slagman Hensley Meulens [illegible] voor het Sta. Rosa-offensief met een machtige homerun in het centerfield, zijn zesde van het seizoen waarmee hij in deze afdeling weer op gelijke hoogte is gekomen met Raffy Josepha, zijn concurrent in de strijd om de triple crown-titel. De homerun van Meulens was de eerste honkslag en eerste run van Indians in de wedstrijd. In dezelfde slagbeurt volgden nog 2 runs op respektievelijk een tweehonkslag en een honkslag van Tuyu Mari en Hensley Martina. In de vijfde liep Indians [illegible] vrije lopen en een tweehonkslag van Otmar Petronilia en stelde in de zesde de wedstrijd geheel buiten bereik van de tegenstander met nog eens 3 runs voor een 8-0 stand. In deze slagbeurt zorgden Elroy Hersilia en Otmar Petronilia voor het slagwerk. Alpha deed van zijn kant qua aantal honkslagen niet onder voor Indians maar faalde op de kritieke momenten. Pas in de achtste inning slaagde het er in zijn twee [illegible] binnen te brengen met een totaal van 4 honkslagen tegen pitcher Orlando Stewart die hulp moest krijgen van collega Rupert Straker [illegible] toch zijn zesde [illegible] overwinning kon [illegible]tekenen.

Sta. Rosa Indians bracht met het resultaat van gisteravond zijn record op 21-4 waarmee het nog steeds [illegible] [illegible] Indians [illegible] voorsprong van 2 1/2 wedstrijd [illegible] belager Royal Scorpions dat zaterdagavond [illegible] tegen Wi[illegible] Cats. Scorpions [illegible] voorsprong van [illegible] Cats. Scorpions [illegible] eerste en tweede ronde met 11-1 [illegible], verloor in de derde ronde met 2-4 en bracht de vierde wedstrijd met 7-2 op zijn naam.

De standenlijst ziet er momenteel als volgt uit:

1. Indians	21	4	- 1/2
2. Scorpions	18	6	2 1/2
3. Cats	15	9	5 1/2
4. Hawks	13	11	7 1/2
5. Pirates	[illegible]	16	12 1/2
6. Alpha	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7. GK Stars	[illegible]	[illegible]	[illegible] 1/2

Onwelvoegelijk taalgebruik

HILVERSUM — Goed voorbeeld doet volgen, maar een slecht blijkbaar ook. Nadat de Westduitse tennisser Eric Jelen dinsdag tijdens de strijd om het open Nederlands kampioenschap voor een primeur had gezorgd in de historie [illegible] door een boete [illegible], was Huub van Boeckel donderdag aan de beurt. Wegens het uiten van "onwelvoeglijk taalgebruik" na een dubbele fout kreeg de Nederlander eveneens een boete van honderd dollar.

Hoewel de uitspraak van Huub van Boeckel in tegenstelling tot die van Jelen alleen betrekking had op zijn eigen spel, was een boete volgens hoofdscheidsrechter Zadelaar toch gerechtvaardigd: "Want waar zijn we nu mee bezig? We willen en moeten toch allemaal bezig zijn met de promotie van het tennisspel. Daaraan hield Van Boeckel zich niet".

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

RENAULT 14 TL, bj. 1980, met airco, ƒ.4.000,-, tel.: 70510.

WEGENS VERTREK: Toyota Corolla 1982, 2-deurs; houten bankstel; eetkamerset: tafel, 6 stoelen, buffet; 2-pers. bed met ombouw; eettafel; 1-pers. bed met matras, Juliana v. Stolberglaan 5.

RAMBLER AMBASSADOR 304, 1970, 8 cyl., moet opgeknapt worden of voor onderdelen; Toyota Corolla Liftback 1978, i.z.g.s., NAƒ.3.500,-; windsurfer surfplank t.e.a.b., Carawaraweg 105, tel.: 614172.

GANGA! TOYOTA Hi-Lux Pick-up '83, nummerpl., verzekering, prijs ƒ.7.600,-, Granaatappelweg 81, tel.: 614557.

BOSTON WHALER Newport, 17 voet, met trailer, motor defect, ƒ.8.800,-; nieuw klein model gitaar ƒ.65,-, tel.: 75737.

VOLKSWAGEN VAN 1980, motor overhauld; 2 bouwkavels te Bonaire 1000 en 980 m^2, tel.: 612983.

TWEEZITSBANK ƒ.100,-; dubbelburo ƒ.90,-; burostoelen (verstelbare) ƒ.125,- p/st.; gasfornuis ƒ.350,-; cassette- deck Teac ƒ.100,-; pannenset ƒ.175,-; Banzai springzeil (nieuw) 5.5 m^2 ƒ.150,-; ~~groot zeil (7 m^2) ƒ.100,-~~; Wayler giek ƒ.75,-; Dufour mast ƒ.50,-; Dufour zwaard ƒ.50,-; Hurricane springplank ƒ.300,-; surfharnas ƒ.80,-; prullaria + huishoudelijke spullen; 2 palmbomen ƒ.175,- en ƒ.75,-; 1 vergrotingsapp. ƒ.150,-; leuke dameskleding maat 34, 36, 38 + accesoires. Ma. 29/7 t/m 31/7 van 17.00-19.00 uur, Van Neslaan 2, tel.: 73789.

CHEVROLET OPALA Stationcar, goeie conditie, ƒ.3.500,-, tel.: 74508, Prof. Kernkampweg 3.

SUBARU 1600 ku sla, aña 1977, ƒ.1.200,-, tel.: 615329.

PORCH SALE. Alles moet weg, ook meisjes- boeken, Kaya Chipi Chipi 9, Schelpwijk.

GROOT STALEN buro, nieuw, ƒ.850,-, tel.: 53643.

JIMMY (BLAZER), bouwjaar 1978, t.e.a.b., tel.: 672183/674101.

TOYOTA CRESSIDA 1977, achterop- aanrijding. Inl.: tel.: 673473/674101.

YAMAHA MOTORFIETS 500CC, bouwjaar 1978, 28.000 km, i.z.g.s., tel.: 55676.

WICKER CARRY cot for baby incl. mattress and head- protector; one baby bouncing chair with washable cotton seat; one wooden playpen; one Sharp color television 19 inch. Call: 74082.

DAIHATSU CHARADE 1984, autom., airco, ƒ.7.900,-, tel.: 73294, Amalia v. Solmslaan 2.

VOLKSWAGEN BUGGIE ƒ.1.000,-, tel.: 82117, St. Michielsweg 34 (Julianadorp).

D.BR. WANDMEUBEL (Pastoe) ƒ.1.000,-; grijze eethoek; koelkast (Philips, 9 mnd.) ƒ.500,-; stalen bureau; racefiets ƒ.200,-; gasfornuis (9 mnd.) ƒ.250,-; kasten; lampen enz., tel.: 74850.

HOME COMPUTER Sinclair ZX Spectrum + printer, joystick, recorder, boeken en spelcassettes, Van Engelenweg 8.

BOUWKAVEL (1510 m^2) te Groot Piscadera, t.e.a.b. Inl.: 674066.

UN STEP-VAN grandi marca «Chevrolet», Sportlaan 4, Suffisant, tel.: 44846.

WEGENS OVERCOMPLEET: Daihatsu Charade XO 1982, km.- stand 26.000, tel.: 88931.

VIDEO RECORDER Sanyo Betamex, ±1 1/2 jr. oud, z.g.a.n., tel.: 672103.

KOMPLEET COMPUTER systeem: Sinclair TS1000 80 Kram met basic Sanyo monitor, Seikosha Graphics Printer, tel.: 70593 na 19 uur.

ZEER MOOIE Hotpoint freezer/ijskast, 2-deurs, side by side, watercooler/icedispenser, 23 cuft., nieuw ƒ.3.800,-, 2,5 jaar oud, vraagprijs ƒ.2.000,-; Miele wasautomaat 220 V, ƒ.600,-; witte Lundia boekenkast ƒ.600,-, tel.: 87107, Geerling, Heuvelweg 12, Julianadorp.

EEN JEEP Caribe 442 (Isuzu), bj. 1984, 12.700 km, o.a. airco, AM/FM stereo radiocassette, tuffkote, i.z.g.st., financiering mogelijk; een Crossfiets, i.g.st., ƒ.125,-, Grebbelinieweg 22, tel.: 55026.

TIENER- SLAAPKAMERSET w.o. bed, kast, bureau, nachtkastje, Kaya Kokolishi 50, tel.: 78361.

SPEEDBOOT 19 ft., 165 HP, inoutboard, ƒ.8.000,-, tel.: 673328.

VLEUGEL; vitrinekastje; 4 ladenkastje; boekenkast; bankjes; lampen; spots; schilderijen; kunstvoorwerpen; keukengerei; boeken; tijdschriften; platen; planten en nog veel meer. Zaterdag 27, zondag 28 juli 9-13 uur: Barentslaan 14.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

2E HANDS naaimachine, tel.: 612517.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

NIEUW APPARTEMENT ƒ.225,- p.m. Inlichtingen tel.: 89329 na 19.00 uur.

GEMEUBILEERD HUIS voor de periode 1 sept. - 31 mrt., ƒ.800,- p.mnd., tel.: 614972.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

3 à 4 KAMERWONING, goede buurt, huur max. ƒ.600,- p.m., tel.: 78351.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

UN MUCHA hòmber serio ta buska «job» di fèrf i limpia kurá, tel.: 648637.

DIVERSEN CURACAO

TWEE NED. dames zoeken oppashuis in de maand augustus, sept., okt. of nov., tel.: 79193.

OPPASHUIS GEZOCHT voor de maand september, Hollands echtpaar, tel.: 673328.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WASMACHINE W. Westinghouse ƒ.500,-; kinderporchset ƒ.175,-; bureau/boekenkast ƒ.175,-; Zanussi koelkast 220 V ƒ.275,-; Moulinex grill/bakoven 220 V, ƒ.75,-, Savaneta 530 (vlakbij Marinierskazerne), zaterdag tussen 10 en 6 uur.

SONY TRINITON 13 inch remote control kleuren tv, NAƒ.650,-. Info.: 27541 na 5.00 pm.

EIKEN HOUTEN baby- ledikantje + commode NAƒ.1.100,-; 2 persoons- ledikant + matras + 2 nachtkastjes + toilettafel NAƒ.900,-; stereo- installatie NAƒ.600,-; tv- en stereomeubel NAƒ.350,-; eiken houten salontafel NAƒ.450,-; bar + 3 krukken NAƒ.700,-. Te bevragen: Sabana Basora 9, tel.: 41157.

WEGENS VERTREK naar Nederland: Lada, 1982, prima auto, vraagprijs NAƒ.2.500,-, tel.: 32094, Pampoenastraat 15C, Dakota.

RUIM ZEER rustig gelegen woonhuis, 4 slaapkamers, grote overdekte, voor- en achterporch, bergruimte, washok, 2 stallen en garage, voor elk redelijk bod. Shiribana 5A (Paradera), tel.: 24120.

EEN HOOG gelegen stuk eigendomsgrond te Paradera, 10.264 m^2, aan asfaltweg en schoongemaakt, ƒ.9,- per m^2, tel.: 32298/22010.

HAVO-4 BOEKEN z.g.a.n. Inf.: tel.: 28508.

WEGENS VERHUIZING: sunfish met extra kindertuig en met trailer geschikt voor twee extra surfplanken; lasmachine; cassette- recorder; radio/platenspeler; antiek kastje; boekenkast; fornuis Magic Chef; kinderstoel; crossfiets; 2 ladenkastje; blender; Canon FTB fototoestel met 1.4 lens; feestverlichting; barkrukken. Zaterdag na 12.00 uur: Herman Gorterstraat 5, tel.: 22133.

KINGSIZE BED van chrome, nieuw matras, 2 bijpassende tafeltjes; set: 1 sofa, 2 armstoelen met tafel van chrome ook planten: palmpjes, vruchtboompjes en sierplanten, Morgenster 13, tel.: 21932.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

EEN TWEEDEHANDS piano, dhr. J.M. Veel, kantoouren: 31928, thuis: 21095.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

RIANT WOONHUIS, nieuw gemeubileerd, drie slaapkamers en twee badkamers, meidenkamer met badkamer, ruime patio, gelegen te Oranjestad. Nadere inlichtingen telefoon 23666 tijdens kantooruren.

RUIM HUIS in een goede buurt in Oranjestad. Inf.: tel.: 27413.

ONGEMEUBILEERD HUIS te Calabas 9C, 2 slaapk., 1 badk., NAƒ.450,- p.m. Inf.: 27541 na 5.00 p.m.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

ONGEMEUBILEERDE RUIME woning nabij Colegio Arubano, Buizert, tel. Talk of the Town, Beatrixstraat 56.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEZOCHT wegens overkomen van mijn verloofde in de maand september, marinier Brands, tel.: 47100.

SPAANS

voor beginners
cursus start
medio augustus

Tel.: 77084

DAMESAFDELING

kleren van het wereldberoemde merk

Liz Clayborne

tegen **redelijke prijzen.**

- **bloesjes**
- **accessoires**
- **(riemen, petten en tassen)**
- **sjaals.**
- **slacks**
- **rokken**
- **jurken**

Available at:

Disney World Speelschool

NOG PLAATS

voor enkele **PEUTERS** onder deskundige leiding

OPEN

gedurende de vakantie
Schottegatweg Oost 203
Telefoon: 615944

JONGEMAN

ZOEKT WERK

Opleiding: 2 jaar M.U.L.O. + L.T.S.-diploma, i.b.v. getuigschriften, K.L.M.-vliegt.-mont. en Philips.

Brieven:
P.O. Box 3543
Tel.: 79193

CLIMA CARS

AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel. 672059 Sta. Rosa

GEZOCHT

een VERKOOPSTER

met MAVO en/of Verkoopsteropleiding.

Sollicitaties na telefonische afspraak op:
Tel.: 612420
ná 7 uur 78025

TE KOOP
WEGENS VERTREK

1 eetkamer tafel/6 stoelen; 1 staande babybad, autostoel, box, beachspullen, bednet, etc.; 1 lessenaar (bruin); 1 lessenaar met boekenkast (wit); 1 T.V. 19" Sony (kleuren); 1 één-persoonsbed; 1 Mozaik tafeltje (rechthoekig); 1 lantaarn; 1 set placemats; 1 Humidifier; 1 staande elektrische fan; 1 videorecorder (Betamax) Sony; 1 videocamera (Betamax) Sony.

Voor nadere inlichtingen gelieve 78185 te bellen.

GEVRAAGD:

OPPASHUIS

voor stagiaire bij Soltuna. Liefst in de omgeving hiervan (van Engelen, Brievengat).

Soltuna, Bacufal z/n, Tel.: 76555

Arawak Clay Products

decorative & architectural ceramics

CURACAO, NETHERLANDS ANTILLES

Elke
zaterdagmorgen
van 8-12 uur geven wij kinderen de gelegenheid om zélf hun tegel te beschilderen onder deskundige begeleiding voor

slechts ƒ.5,-

Tel. 77658
t/o Industriepark z/n
Brievengat
achter Golden Drive-In

SPEELSCHOOL VILLA MARIA

Het Bestuur van de Stichting Speelschool Villa Maria maakt bekend, dat per **1 augustus 1985** de mogelijkheid bestaat van

PLAATSING VAN KINDEREN

van 4-6 jaar op de Speelschool Villa Maria, gedurende 3 **middagen** per week.
Deze middagen zijn maandagmiddag, woensdagmiddag en vrijdagmiddag.
De kosten van plaatsing op deze middagen bedragen ƒ.35,- per kind per maand.
Aanmeldingen kunnen geschieden bij de direktrice, Mevrouw Llewellyn, Johan de Laetstraat 3 tel.: 625070, of vanaf 1 augustus op de Speelschool Villa Maria, Wecoewaweg 2, tel.: 623803.

LA MODA Winkelcentrum Bloempot Zuikertuintje

OPRUIMING

- **Herenschoenen - 40% korting**
- **Dress Shirts lange mouw ~~ƒ.42,-~~ ƒ.22,-**
- **Pantalons: Maten 30-31-32-33 (3 voor ƒ.100,-)**
- **Jeans: kleine maten 26, slechts ƒ.8,-.**

Zoekt U een kado? Geef iets blijvends, een mooie **KAMERPLANT** van Uw **kamerplantenspecialist. Wij bezorgen ook thuis.**

SENTRO DI MATA SERU GAITU
op de weg naar Montagne
ter hoogte van Hoenderberg. Tel.: 671793

ZONDAGMORGEN ZIJN WIJ GEOPEND.

unifot COLON

SUPER PASFOTO-AKTIE

4 zwart-wit pasfoto's voor .... **ƒ. 8,50**
4 kleuren pasfoto's voor .... **ƒ. 10,00**
4 kleuren · zwart-wit foto's voor .... **ƒ. 15,00**

NOTICE OF THE ANNUAL MEETING OF SHAREHOLDERS OF SHARE REALTY N.V.

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of Shareholders of SHARE REALTY N.V. will be held on August 7, 1985, at 9:00 a.m. at the registered office of the Company, De Ruyterkade 62, Curacao, Netherlands Antilles.

The agenda shall consist of the following items:

(1) To approve the report of Management on the business of the Company and conduct of its affairs during the fiscal year ended December 31, 1984.

(2) To approve the balance sheet and profit and loss statement of the Company for the fiscal year ended December 31, 1984. Copies of the balance sheet and profit and loss statement of the Company may be obtained from the registrar and transfer agent. BankAmerica Trust and Banking Corporation (Bahamas) Limited P.O. Box N-9100, Nassau, Bahamas.

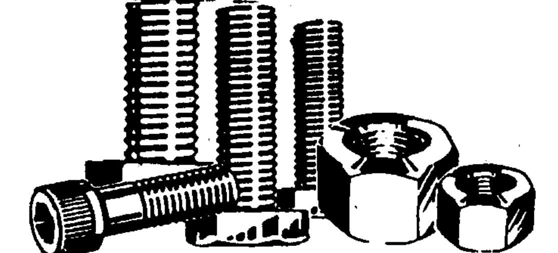
(3) To elect the following corporations to serve as managing directors of the Company for a term of one year:

(A) Curacao Corporation Company N.V.
(B) Worldwide Real Estate Advisors Limited

(4) to act upon such other matters as may properly come before the meeting.

On behalf of the managing board:
CURACAO CORPORATION COMPANY N.V.
Managing Director.

ALLES OP BOUTEN EN MOEREN GEBIED

CARIBBEAN FASTENERS N.V.
INDUSTRIETERREIN (achter Maduro Plaza)
TELEFOON 76227 - TELEX 3406

Ook op zaterdag geopend van 9.30 - 12 uur.

Agencies
Kaya Pachi Jan Bakhuis
Tel.: 77777

UW SPECIALIST VOOR
METALEN TUINHUISJES

Weg alle opbergproblemen!!!

VAKANTIE-AANBIEDING

voor de maand juli

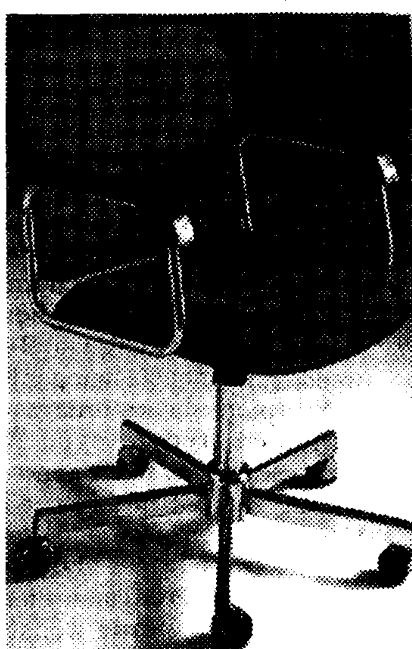
op model

BRISTOL ± 3 x 2.70 m.
~~ƒ.825,-~~ **ƒ. 700,-**
BRISTOL ± 3 x 4.20 m.
~~ƒ.950,-~~ **ƒ. 850,-**

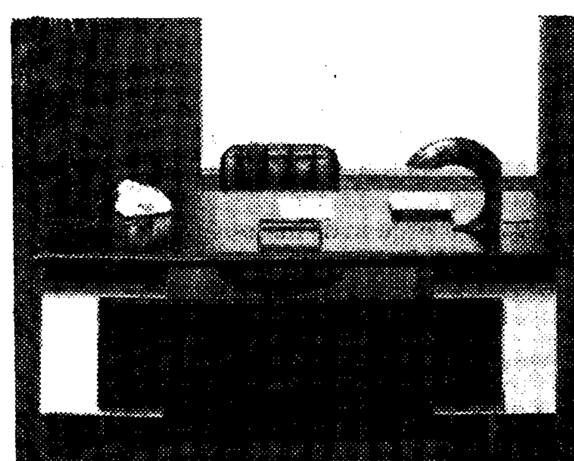
Mis deze kans niet!

ARUBA: DIBO AGENCIES
Victor Hugostraat 8 - zijweg Vondelstraat
Tel.: 23990
BONAIRE: JOANNE ENTERPRISES
Noord Saliña 359A.

INVENTARIS UITVERKOOP

25 tot 50% korting

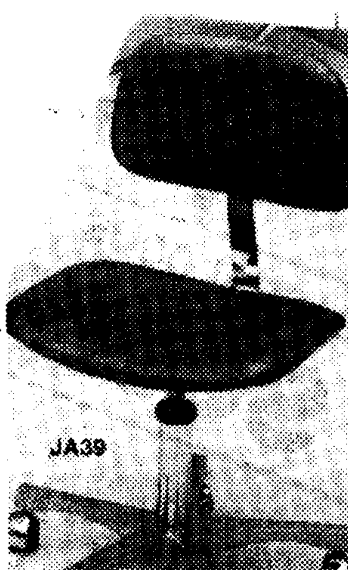

Direktie-meubilair, houten- en stalen meubilair, diverse modellen stoelen, zitjes, direktieijskastjes, computer meubilair en veel meer.

Alles van Italiaans fabrikaat, merk MOBILEST.
Tevens een uitgebreide sortering 2de hands meubilair

"as is where is....."

Nieuwe showroom

C. F. Muskus & Co

Fokkerweg 30 - Tel.: 614988

OPEN Ma. - vr.: 08.00-12.00 - 14.00-18.00
Zaterdag 09.00-12.00 uur.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.C0 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Bonaire Beach-hotel-manager Fekkes:

Samenwerking nodig tussen alle bedrijven in toeristische sector

KRALENDIJK — Afgelopen dinsdag werd een drukbezochte coctailparty gehouden ter gelegenheid van het feit dat de heer Kees Fekkes bevorderd werd tot general manager van het Bonaire Beach Hotel. De heer Fekkes heeft in verschillende belangrijke hotels gewerkt in Nederland en in het Caribisch gebied en was voordat hij in dienst trad bij het Bonaire Beach Hotel general manager van het Oyster Pond Hotel op St. Maarten.

Kees Fekkes die voorheen Food en beverage manager was en later resident manager, bracht in een redevoering naar voren dat de afgelopen anderhalf jaar Caledonian Hotel Management dit hotel met redelijk succes exploiteert. In die periode heeft Bonaire Beach Hotel twee general managers en twee administrateurs gekend die Bonaire alweer verlaten hebben. Tegelijkertijd stelde de heer Fekkes de nieuwe administrateur voor, de heer Josef Farrugia die een aardige loopbaan heeft in de toeristische sector en die zowel voor CHM als Sheraton Holding gewerkt heeft in verschillende landen zoals in Malta en Zwitserland.

Ook werd de nieuwe Food en beverage manager Dick Breukink voorgesteld die de Hotelvakschool te Amsterdam heeft doorlopen en daarna een universitaire studie heeft gevolgd in de Verenigde Staten. Breukink heeft onder andere gewerkt in hotels in Nederland en in Saoedi Arabië.

Kees Fekkes gelooft dat er een succesvolle samenwerking moet komen tussen de plaatselijke hotels en andere bedrijven die werkzaam zijn in de toeristische sector. Hierdoor kan Bonaire beter als toeristische attractie aan de man gebracht worden in het buitenland.

Voor dit doel wordt in de loop van deze week de Bonhata opgericht, Bonaire Hotel and Tourism Association. Volgens de heer Fekkes, een van de initiatiefnemers, zal het management van Bonaire Beach Hotel deze samenwerkingsvorm zeker promoveren omdat het iets betreft dat belangrijk en voordelig voor Bonaire zal zijn. Hij was van mening dat samenwerking tussen het Toeristen bureau en Bonhata veel kan bereiken voor de toeristenindustrie op Bonaire. In het verleden bestond er al een dergelijke associatie van hotels onder de naam Bonaire Hotel Association, die echter in tegenstelling tot de Bonhata, niet de bedrijven die werkzaam zijn op toeristisch gebied hierin betrokken. Daarentegen kunnen autoverhuur- bedrijven, duikcentra en reisagentschappen lid worden van Bonhata.

De heer Fekkes was ervan overtuigd dat het toerisme op Bonaire veel kansen heeft als ierdereen zich maar positief opstelt ten opzichte van deze industrie. De heer Fekkes bracht verder naar voren dat het nieuwe management van het Bonaire Beach Hotel veel aandacht zal schenken aan watersport- activiteiten in de nabije toekomst. Hiervoor bestaat er al contact met de bekende Mistral- groep die de uitstekende mogelijkheden die er bestaan voor de windsurf- sporters in de baai van Kralendijk zal gaan promoveren.

Daarnaast zal er ook veel aandacht gegeven worden aan de duiksport. Bij het Bonaire Beach Hotel is ook een duikcentrum gevestigd en in het verleden waren er problemen tussen BBH en Bonaire Scuba Center die nu echter tot het verleden behoren en samen zullen zij de duiksport op Bonaire gaan promoveren in de VS. In het kader hiervan zal het Caledonian Management in de loop van deze week een persoon in de VS benoemen die zich uitsluitend bezig gaat houden met het promoveren van de duiksport. Ook was de heer Fekkes ervan overtuigd dat het BBH over enkele jaren rendabel zal zijn en dat het niet meer nodig zal zijn dat de Centrale regering geld in dit bedrijf moet blijven pompen.

DOW besloten 's nachts te repareren

Conserverings- en hechtlagen Julianabrug zijn verouderd

WILLEMSTAD — Tijdens de werkzaamheden aan het wegdek van de Koningin Julianabrug is de DOW tot de ontdekking gekomen dat de conserverings- en hechtlagen op het stalen brugdek op sommige plaatsen was losgetrokken en gebreken vertoonden. Dit moet nu gezandstraald worden, waardoor de werkzaamheden aan brug nog enige tijd zullen voortduren.

In een persbericht afkomstig van de PR-afdeling van het eilandgebied wordt gesteld dat het verwijderen van de asfaltverharding zeer vlot verlopen is en zondagmiddag voltooid was. Volgens ingewonnen advies en uit eerdere ervaringen had de DOW afgeleid dat het grootste deel van de epoxy conserveringsen hechtlagen die onder de asfalt- verharding op het stalen brugdek waren aangebracht, behouden zouden kunnen worden en niet vervangen behoefden te worden. Dit bleek echter niet het geval te zijn, aldus het persbericht, de conserverings- en hecht- lagen waren op sommige plaatsen losgetrokken of vertoonden gebreken. Het stalen brugdek is daarintegen niet aangetast.

De DOW heeft besloten om de conserverings- en hecht- lagen te vernieuwen. Dit brengt met zich mee dat het stalen dek gezandstraald moet worden waarbij de brug voor alle verkeer in beide richtingen gesloten moet worden. Om de overlast voor het verkeer zoveel mogelijk te beperken is besloten het zandstralen 's nachts uit te voeren. Ingaande vandaag is de Julianabrug dan ook tussen zeven uur 's avonds en zes uur 's morgens voor alle verkeer gesloten met uitzondering van de brandweer en ambulances waar maatregelen voor getroffen worden. Daar het werk zeer arbeidsintensief is, wordt verwacht dat men tenminste tien nachten nodig zal hebben. De noordelijke rijbaan kan naar verwachting op tien augustus weer voor het verkeer opengesteld worden. De werkzaamheden aan de zuidelijke rijbaan worden voorlopig uitgesteld, aldus het persbericht van de pr- afdeling.

WILLEMSTAD— De afdeling Ambulante Geestelijke Volksgezondheid (AGV) organiseerde van 8 tot 19 juli een workshop waarin gestructureerde echtpaar relatie therapie aan de orde kwam. Aan de workshop namen deel dr M.J.M. Van Son, klinisch psycholoog en wetenschappelijk hoofdmedewerker aan de Rijks-Universiteit te Utrecht en drs D.H.D. Mac Gillavry, eveneens klinisch psycholoog en wetenschappelijk medewerker aan de Universiteit van Groningen. Aan de workshop namen 32 mensen deel. Op de foto het moment dat gedeputeerde Beto Thomas aan de deelnemers een certificaat overhandigt.

LA- toppers op Puerto Rico

SAN JUAN — Puerto Rico krijgt in de komende weken bezoek van verschillende Latijnsamerikaanse artiesten van naam. Zo verwacht men de Venezolaanse Puma, Jose Luis Rodriguez, maar ook komt de Argentijnse zanger Nacha Guevara en de Cubaanse balladezangeres Olga Guillot. Nacha vierde verleden jaar ook al triomfen zodat zij nu weer van volle zalen verzekerd kan zijn. Olga van Cuba, zoals Olga Guillot genoemd wordt, is ook al eens op Puerto Rico geweest terwijl de Puma bij het Portorikaanse bezoek hoge ogen gooit. Niet alleen als zanger maar ook wegens zijn optreden in novelas welke een hoge kijkdichtheid hebben.

Diefstal en inbraken

WILLEMSTAD— Vanuit een woonhuis aan de Roosenveltweg werd een halsketting ter waarde van 1500 gulden en een bedrag van 900 gulden gestolen.

Een bestuurder van een vrachtauto zette zijn voertuig voor een ogenblik aan de kant van de weg om in het struikgewas zijn behoefte te doen. Terwijl hij daar zo stond, hoorde hij een auto stoppen in de buurt van zijn auto en even later weer wegrijden. Toen hij bij zijn auto terug kwam, zag hij dat er vier kratten bier uit zijn auto verdwenen waren.

Busbestuurder onder invloed aangehouden

WILLEMSTAD— Passagiers van een AC- busje beklaagden zich bij de politie over het feit dat de bestuurder van de bus in dronken toestand achter het stuur zat. De man is door de politie aangehouden en kreeg een rijverbod opgelegd.

Aannouaing

WILLEMSTAD— Twee mannen zijn door de polite aangehouden. Ze worden ervan verdacht de daders te zijn van de verkrachting onder bedreiging van een mes, welke plaats vond op 23 juli op de Amerikaweg.

TRENTO — Het rampgebied in Italie waar 1 week geleden zo'n 300 mensen omkwamen bij de breuk van een aarden wal wordt opnieuw bedreigd. De Civiele defensie eist onmiddellijke opruiming van de gevaarlijke modderberg welke na de ramp achterbleef. Gebeurt dit niet dan kan storm de berg in beweging brengen met alle gevolgen vandien.

*****

Uw hartverwarmende blijken van medeleven bij het overlijden van onze echtgenoot en vader

THEUNIS NIJDAM

hebben ons diep getroffen en zijn ons tot troost.

Wij danken allen die ons in deze moeilijke dagen hebben bijgestaan.

G. Nijdam-Wildschot
en kinderen.

Aruba, juli 1985.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK 10.15 A.M.

BritishP.	140,40	JanYen.	0,4173
GermanM.	34,74	CanD.	73,93
Gold	317,30	Silver	6,07

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Allied Corp.	44 7/8	+ 3/8	IBM	130 1/8	+ 1 1/8
Asa	47 1/8	+ 1/2	ITT	32 3/4	+ 3/8
Amer.T.& T.	21 7/8	+ 1/4	McDonalds	65 1/2	− 1 1/4
Beatrice Fds.	30 1/8	− 1/4	McGrawHill	46	+ 1/8
Burroughs	64 1/8	+ 3/4	Natl.Distil.	32 5/8	− 2 3/8
Campbell RL	23 3/8	+ 1/4	Natl.Presto	27	unch
Chrysler	35 1/8	+ 1/4	NCR	35	+ 1/2
Coca Cola	71 5/8	− 1/8	Pantry Pr.	7 5/8	unch
Digital Eqm.	104 3/8	+ 2 1/4	Pepsico	57 1/2	− 7/8
Dupont	60 7/8	unch	Seagram	43 1/8	unch
East.Kodak	46 1/4	+ 1/2	Sears	36 1/2	+ 1/8
Ford	44 1/4	+ 5/8	Sunshine M.	6 3/4	unch
Genl.El.	63 5/8	unch	Texas Instr.	106 1/8	+ 1/8
Genl.Dynamics	75 7/8	− 7/8	United Airl.	53 1/4	− 1 1/4
Georgia Pac.	24 7/8	+ 1/4	Union Pac.	51 5/8	+ 1/8
GTE	41	− 1/8	United Tech.	43	− 1/4
Genl.Motors	68 3/4	+ 3/8	Warner Comm.	29 1/4	− 5/8
Gilette	61 3/8	− 7/8	Warner Lamb.	39 5/8	− 4 1/8
Hammerm.P.	34 5/8	− 1/2	West.El.	35	+ 1/8
Homest.M.	26 1/4	+ 3/4	Xerox	53	+ 1

DOW JONES

Industrials	1353,61	+ 4,71
Transportation	685,28	− 3,62

AMERICAN STOCK EXCHANGE

Computer & Technology	100,32	+ 1,12
Precious Metals	80,32	+ 1,19

REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT JULY 25,1985.
The stock market finished mixed today in active trading, with the Industrials up 4.71 points to 1353.61 and the Transportation index continuing weak. The Utility climbed fractionally today following its recent plunge. On the active front today, Warner-Lambert slid sharply after some analyst took a more pessimistic stand on the stock after results of a finish on its drug,were released. Atlantic Richfield climbed in heavy trading as oil issues acted well again today. Celanese, Data General, Prime Motors Inn, and Dreyfus Corp. surged higher. Upjohn, Robins (A.H.) and Zayre surrendered. While today's action was uninspiring and the Transports remained weak, the bulls continued to hold support in the Dow 1330-1340 area. Some traders stayed on the sidelines awaiting release of the money supply figures.
E.F. HUTTON RESEARCH;

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT
For further information call
Aad van der Pol tel. 612511 / 612991

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 26 JULI 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.30	1.32	1.34
PND STERLING	2.445	2.50	2.56
NED GLD	54.50	55.22	56.02
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	75.64	76.36	77.16
FR FRANCS	19.10	20.20	20.90
DUITSE MARK	61.47	62.19	62.99
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.61	0.91	0.97

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 26 JULI 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	100.00
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	109.64
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.08
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	109.58
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	101.89
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	101.84

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 9.75%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Vakbondsvoorstel niet bestudeerd

ABVO boos op Staten

WILLEMSTAD — De vakbond van ambtenaren ABVO is niet te spreken over het feit dat de Staten de tijd of moeite niet genomen hebben zich over een pakket tegen- voorstellen van deze vakbond te buigen. Het gaat hierbij om een document waarin het ABVO- standpunt ten aanzien van de financieel- economische situatie opgenomen is. Ook worden voorstellen gedaan om hierin verlichting te brengen. De ABVO, die onlangs door het parlement uitgenodigd werd een en ander te bespreken, constateerde toen dat de parlementariërs het document niet bestudeerd hadden. Verder praten had geen zin.

Zo laat de ABVO in een communique weten. Men trekt fel van leer tegen de Statenleden, die "geen belangstelling hebben getoond, maar wel in staat zijn drastische wijzigingen aan te brengen in de rechtspositie van de ambtenaren."

Deze gang van zaken leidde er, zoals bekend, toe dat de ABVO vorig week- einde het topoverleg tussen de verenigde vakbonden verlaten heeft. Het was juist de genoemde vergadering met de Staten die de andere bonden niet zagen zitten. De ABVO meende op zijn beurt dat het één niet direct met het ander te maken heeft, terwijl men daarnaast meedeelde de genoemde voorstellen al vanaf april geformuleerd te hebben. Aangezien de houding van de overige bonden "wantrouwig" was, besloten de ABVO- vertegenwoordigers op te stappen. Een protocol waarin de bonden verklaren het einddocument,"Na kaminda pa un era nobo" te zullen steunen werd dan ook niet door de ABVO getekend. Wel werd desgevraagd tegenover de Amigoe verklaard dat de ABVO die zal bekrachtigen indien de inhoud goedgekeurd wordt.

In de tussentijd heeft de ambtenarenbond met de Staten aan tafel gezeten. Over deze vergadering is de bond evenmin te spreken, aldus laat men in een communique weten. De bond deelt mee op een andere uitnodiging te wachten en stelt bij voorbaat dat de ambtenaren pertinent zullen weigeren het "sluitstuk" van de begroting te worden. "In 1979 hebben deskundigen gewezen op het slechte beleid in de publieke sector. Ook toen werden adviezen aangedragen. Hier is jammer genoeg niets van overgenomen," zo laat de ABVO in het schrijven weten.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt met voornamelijk in de nacht en ochtend uren kans op een plaatselijk bui. Matige tot vrijkrachtige oostelijke wind.
OVERZICHT: De zwakke storing die gisteren het weer op de Benedenwindse Eilanden beïnvloedde trekt verder in noord- westelijke richting en is niet meer van betekenis op onze eilanden. De aangevoerde lucht blijft echter voldoende vochtig en onstabiel om in de komende 24 uur een enkele plaatselijke bui tot ontwikkeling te doen komen.

Remitido

Na Dios

Tin ku gradisi
Dios Tata Todopoderoso,
Tata di Tatanan,
Rey di Reynan,
Senjor di Senjornan,
Dios di Diosnan,
Poder visibel e invisibel,
Poder supremo,
Poder total,
Poder absoluto;
k'e lus y klaridat di solo,
k'e awaseru, y k'e airu
ta briya, kai y tey
pa un y tur
tantu p'e "bonnan" komo p'e "malunan".

mr. Alex Goeloe

p.a. moral dje filosofia aki no ta un "oratio pro" e malunan.

WEEKEND

EL ENTABLAO
Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg)
Tel.: 614855
CHILEENS GOURMET RESTAURANT
SPECIALS: Vrijdag Paila Marina
Zaterdag Mixto
Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

DISCOCONUT
Hotel Bellevue (Pasen Grahen)
Beai Mecolaweg Parera
Elke vrijdag en zaterdag
GEOPEND
vanaf 11 uur tot ...
Entree: Heren ƒ. 10,-
Dames gratis.

THE QUEEN OF TABLE WATERS
Apollinaris
Voor bestellingen: Tel.: 88222 - 88333

DENISE'S VIDEOTHEEK
t.o. Henderson Mahaai
Tel.: 75270
Openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag 10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag 10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

WEEKEND SPECIAL
1. Membership Free
2. 4 T.D.K. D60 ƒ.10,-
3. 1 J.V.C. V.H.S. cassette ƒ.17,50
4. 4 Pioneer D60 - ƒ.12,00
5. 4 Maxell D6 - ƒ.9,00
6. 1 Telefoon 10 Memories ƒ.35,00
7. T.V. 25 inch "Sharp" ƒ.975,00 (met garantie)

Quality and Service
We stick to it!

no meal is complete without a good wine

Fort Nassau
Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau
International Menu
Serving only Prime American Meats.
Reservations:
Tel. 613450

Een speciaal etentje uit, doet U in een speciaal restaurant
Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar
Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade Shopping Center)
Tel.: 70408

DISCO COCKTAIL BAR
LE PRESTIGE
Schottegatweg Oost 98 - Tel.: 616665
"The coziest place in town"
A.s. zondag 28 juli
fantastische modeshow
gepresenteerd door
Paradise Models
van de modezaak
FAIR DEAL
Shon Nea
zal er ook zijn!

B.G.
no meal is complete without a good wine

Pianobar
"Nooit Gedacht"
Cornweg 12 Curaçao N.A. Tel.: 74213
Voor een gezellig borreluurtje in intieme sfeer.
Elke dag GEOPEND
van 7 p.m. - 2 a.m.
in het weekend GEOPEND
tot 4 a.m.
Bon bini!

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200
Begin your weekend at our Sunset Hour!
FRI.: Happy Hour around the pool van 5-8 p.m.
Mariachi Fortuna
7 - 9 p.m.
Tot 1.00 uur Los Hermanos Duques
SAT.: Special Happy Hour

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.
TAP MARIN
Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

SUFFISANT TOP. VIDEO
Van Krimpenlaan 24
Curaçao, N.A.
Openingstijden:
van 2-8 uur elke dag
Zaterdag:
10-12 uur en van 2-8 uur
NEW RELEASES
1. The Godsend - Thriller
2. Eye Ball - Thriller
3. Raw Courage - Action drama
4. Passions - Drama
5. East of Eden - Drama
6. Silky - X-rated.
Video's van Topkwaliteit bij ons in grote varieteit!!

no meal is complete without a good wine

RODEO RANCH
SALOON-STEAK HOUSE
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays
Country and Western Life Music
by JAILBIRD
DINNER
Open 7 days a week

Kini Kini Bar
CHARLES SCPAUL
"TROPICAL COMBO"
The Penthouse dining room & lounge for dinner or a drink atop Willemstad.
Open Tuesday thru Saturday from 7 - 12 a.m.
Saturday Curaçao Night from 7.30 p.m. Local
Thursday "Memory Night" from 7 p.m.
Curaçao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

Kòpmerck
BBQ'D STEAKS
DE BESTE!
ZEKER WETEN
NIET VERGETEN.
DAGELIJKS GEOPEND.

Yuen Ling Restaurant
Cantorweg - Tel.: 615487 - 615488
Internationale Keuken
voor zowel zaken
11.30 a.m. - 10.30 p.m.
GESLOTEN

't Oosters Huisje
Juliana van Stolberglaan 7
Tel.: 73165
SPECIAAL ZAAK VOOR RIJSTTAFEL ARTIKELEN
heeft weer voor U Boemboe blokken (kruidenmix), voor 20 verschillende heerlijke gerechten, lumpiavellen, ... en nog veel meer.
A.s. zaterdag vanaf 12.00 uur 's middags verkrijgbaar:
INDISCHE BAMI

ROSE GARDEN
Bar Restaurant
EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84578
Specialidades:
A LA PARILLA DI LOMITO
PORKCHOP, FLANKSTEAK
I GALINJA.
Tur por wordu sirbi ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kuna.
HABRI TUR DIA
6'OR P.M.-2'OR A.M.

Industrial Professional Video Electronics
I P V
Angolaweg 14 - Tel.: 70636
Ex video spesialista di El Globo "Ce-cil Jack"
Espesialista i Eksperto den Drechamentu di tur Sorto di Video
manera:
* U-Matic Betamax
* V.H.S.
Tambe sistema di video interno pa kontrol.
Ta drecha:
* T.V. Sony * T.V. Panasonic
* T.V. Sharp
Si bo tin kualkier video mashin bieu bentá, un ku bo no ta usa mas, nos por hasié nobo pabo na un bon preis.

your friendly guide...

N.V. Video World - Herat 31 - Tel.: 673093
SPECIALS
* T.V. "Sharp" 25"
* T.V. "Sharp" 19"
* Portable radio with two cassette Conion 60W
* Portable radio, 1 cassette
* Sanyo Betamax w/remote control
N.V. Video World
Ook Uw adres voor de beste films!

ÑAPA
AMIGOE
WEEKEND BIJLAGE
VRIJDAG 26 JULI 1985

Grupo di teater foro presenteert: Na Bok'i Pos

GRUPO DI TEATER FORO BESTAAT EIGENLIJK AL SINDS 1980. ''STRAAT-TONEEL'' ZOU MEN KUNNEN ZEGGEN, MAAR DAN WEL EEN BIJZONDER SOORT STRAATTONEEL, WANT HET ACCENT LIGT NIET IN DE EERSTE PLAATS OP DE GROL OF GROVE GRAP. BIJ GRUPO DI TEATER FORO LIGT HET ACCENT OP DE UITDAGING AAN ALLEN DIE KIJKEN NAAR WAT TEN TONELE WORDT GEBRACHT, OM MEE TE DOEN.

HET MEE-DENKEN EN MEE-VOELEN — ALS MEN STAAT TE KIJKEN — IS EIGENLIJK EEN VANZELFSPREKEND IETS; HET MEE-DOEN IS ECHTER GEENSZINS EENVOUDIG. WIE HET LEF HEEFT, OF WIE ZICH MEE LAAT SLEPEN DOOR WAT HIJ ZIET EN ZELF 'ERIN SPRINGT', REALISEERT ZICH VAAK OP DATZELFDE MOMENT PAS, DAT HIJ- OF ZIJZELF NU VOOR EENIEDER TE KIJK STAAT.

doorlezen op pag. 8

BUITENLANDSE KRANTEN

Investituur en vorstenschool

Prins WILLEM ALEXANDER is geïnstalleerd als lid van de Raad van State, een soort 'investituur' zou men kunnen zeggen. Dat was in vroeger tijden de plechtigheid, die gepaard ging met het formeel in bezit nemen van een leenrecht, waarbij — bij dit recht behorende — symbolen werden overgedragen, zwaard en kroon bij voorbeeld. In het Verenigd Koninkrijk

gebeurt dat nog altijd met de prins van Wales, sinds de veertiende eeuw de titel van de Britse troonopvolger. In Nederland gaat het allemaal wat minder pompeus: het lidmaatschap van de Raad van State is voorlopig de enige formele functie die de vermoedelijke troonopvolger bekleedt. Zijn installatie is niettemin het begin van zijn 'officiele' bestaan, een sobere plechtigheid die uitmuntend past in de traditie van Nederland. De Raad gaat immers tot 1531 terug, twee jaar vóórdat Willem van Oranje werd geboren.

Elk gezin kent het ogenblik, waarop kinderen zich moeten losmaken van een redelijk onbezorgde tijd. Zelf ervaren ze dat meestal niet zo als een breuk in hun bestaan, wel echter de ouders. In het koninklijk gezin zal dat niet anders zijn — integendeel: daar spelen plicht en traditie vaak een dwingender rol dan in de meeste Nederlandse gezinnen. De 'investituur' was ongetwijfeld voor koningin en prins een soort 'breuk' in hun gezin: hun oudste zoon is nu definitief het openbare leven binnengetreden met alle goede en — waarom het te verhullen? — kwalijke kanten van dien. Meer dan ooit staat deze jongeman nu in het licht van de schijnwerpers en dat kan een zware last zijn. Ook in dit opzicht echter is de installatie als lid van de Raad van State een symbool: hij is nu lid geworden van een college, waarvan zijn medeleden alles zullen doen om hem bij te staan op de weg die voor hem ligt.

In zekere zin is de Raad van State een 'Vorstenschool', om een Multatuliaanse uitdrukking te gebruiken. Koningin Beatrix wees daar in haar installatie-rede op: het lidmaatschap van de raad is een 'waardevolle manier om vertrouwd te raken met problemen die het bestuur van rijk en staat meebrengen', zei zij. Niemand die dat beter kan beoordelen dan zij zelf. Als prinses heeft zij intensief deelgenomen aan het werk van dit college: als het enigszins kon, bezocht zij de zittingen van de 'Volle Raad', zoals de wekelijkse vergaderingen van dit college worden aangeduid. Qua anciënniteit is zij zelfs het 'oudste lid': zij werd in 1956 geïnstalleerd en maakt dus al bijna dertig jaar deel uit van dit college.

Toen zij werd geïnstalleerd was jhr. mr. Frans Beelaerts van Blokland vice- president, een inmiddels legendarisch geworden figuur. Hij overleed in hetzelfde jaar, waarin (toen) prinses Beatrix lid van de Raad van State werd. In hem was de continuïteit van het staatsbestel min of meer zichtbaar geworden, hij was sinds 1933 vice- president na een eervolle loopbaan als diplomaat en minister. Zeven jaar later ging hij op dringend verzoek van koningin Wilhelmina mee naar Londen, waar hij als de belangrijkste adviseur van het staatshoofd in ballingschap fungeerde. Hij was acht jaar ouder dan de 'oude' koningin en had Willem III nog gekend.

Daarover is een aardig verhaal bekend. Als kleine jongen — wonend op de Haagse Koninginnegracht — was hij eens te laat van huis naar school vertrokken. Hij zette het op een lopen en botste toen tegen een oude heer aan, die woedend reageerde: 'Donderse kwajongen, kijk uit je ogen'. Het bleek koning Willem de Derde te zijn — de enige botsing die de jonge Beelaerts met dit staatshoofd heeft gehad. Op dat ogenblik kon hij niet vermoeden dat hij aan het einde van zijn leven nog aanwezig zou zijn bij de installatie van diens achterkleindochter in de Raad van State. Nu heeft zich alweer een nieuwe generatie aan de raadstafel gezet, een jongeman van achttien, die, van goede voornemens bezield, de leden verzekerde dat hij te zijner tijd zoveel mogelijk de vergaderingen hoopt bij te wonen.

De huidige vice- president Scholten maakte een opmerking over de sfeer van de vergaderingen: het werk wordt met 'fundamentele ernst' verricht, maar de bijeenkomsten zijn niet 'van humor' verstoken, verzekerde hij het nieuwe lid. De buitenwereld zegt dat wellicht niet zo veel, maar toch was die opmerking niet onbelangrijk. Wie met leden van de Raad spreekt, hoort altijd dezelfde toon. Dit college is immers samengesteld uit figuren van wie de meesten elders — in bestuur of beleid — belangrijke functies hebben vervuld, een college van wijze vrouwen en mannen, die beschouwend en met afstand kennis nemen van wetsvoorstellen en voorts een belangrijke functie vervullen als rechtsprekend college. Die sfeer is uiterst belangrijk.

In de Raad van State wordt de hitte van de dagelijkse partijstrijd niet meer gevoeld, oude politieke tegenstellingen zijn er verdwenen en in gezamenlijkheid weet men zich geroepen de belangen van het koninkrijk te dienen. Destijds heeft de grondwetgever er wijs aan gedaan de vermoedelijke opvolger van de troon lid van dit Hoge College van Staat te maken: het is een voortreffelijke Vorstenschool.

(Uit de Haagsche Courant.)

'DE PROTESTANTSE PAUS' werd hij wel genoemd: Willem Adolf Visser 't Hooft, de vroegere secretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken. Hij is onlangs in Genève overleden, vierentachtig jaar oud. Hij was overigens allerminst het type van een katholieke kerkvorst, eerder een deftige hervormde dominee die door allerlei oorzaken in het buitenland terecht was gekomen.

Visser 't Hooft

Maar desondanks zou — zoals bij 'echte' pausen wordt gedaan — een tijdvak naar hem kunnen worden genoemd: de periode waarin de Wereldraad voor Kerken uitgroeide tot een geestelijke kracht in deze wereld. Dat gebeurde na 1948, het jaar waarin de Wereldraad in Amsterdam definitief werd opgericht. Visser 't Hooft werd de eerste secretaris-generaal, maar hij kon voortbouwen op een praktijk, waarmee hij al in de jaren dertig was begonnen.

In zekere zin kan men hem ook als een 'man van het verzet' aanduiden. In de oorlogsjaren onderhield hij contacten over heel Europa, in het bijzonder met het kerkelijk verzet, ook in Nazi- Duitsland,. In die tijd werkte hij onder meer samen met Dietrich Bonhoeffer, de predikant van de Duitse 'Bekennende Kirche', zelf zeer internationaal georiënteerd. Met hem schreef hij een commentaar op een boek dat in 1941 in Engeland was verschenen onder de titel «The Church and the new order», de kerk en de nieuwe orde. In dit geschrift werd een schets ontworpen voor de relatie met Duitsland en werd bovendien de aandacht gevestigd op de mogelijkheden van samenwerking met verzetsgroepen in het toenmalige Nazi-rijk.

Visser 't Hooft was ook bevriend met Adam von Trott zu Solz, een ambtenaar van het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken, eveneens een man van het verzet, namelijk van de later zo bekend geworden groep Kreisauer Kreis.

Trott onderhield connecties met het verzet in Nederland, onder meer met de groep-Scholten,

waarvan professor Patijn en de diplomaat dr. J.H. van Roi en lid waren., In die tijd was Visser 't Hooft van vele geheimen op de hoogte, onder meer van de contacten die Bonhoeffer via de Engelse bisschop George G.K.A. Bell van Chichester met de Britse regering probeerde te leggen. Zelf overhandigde hij in Londen de Britse minister Sir Stafford Crips een document van de Duitse verzetsbeweging. Zowell Trott als Bonhoeffer werden door de Nazi's vermoord.

Visser 't Hooft was een der eersten die waarschuwde tegen de vernietiging van de Europese joden. Al in december 1942 schreef hij aan het Rode kruis: 'Op een plaats in Polen worden dagelijks zesduizend joden — mannen, vrouwen en kinderen — doodgeschoten en dat duurt al weken'. Ook hij moest echter ervaren: De informatie in die dagen had geen effect, omdat zij te onwaarschijnlijk was. Voor het Nederlands verzet werd hij uitermate belangrijk: hij zorgde voor de verbindingen met de regering in Londen, de zogenaamde Zwitserse weg. 'Aan u is het te danken dat de Nederlandse regering zo goed over de toestand in het land op de hoogte werd gehouden', zei Gerbrandy hem in 1944.

Hij gaf na de oorlog gestalte aan de Wereldraad, een instelling die echter niet op het medeleven en de instemming van alle christenen kon rekenen. Minister Luns bijvoorbeeld moest destijds maar weinig hebben van het programma dat de Wereldraad had opgesteld voor de bestrijding van het racisme. In Zuid-Afrika beschouwde men de raad als een vazal van Moskou. De secretaris-genraal bleef daar zelf tamelijk onbewogen onder: een nuchtere, maar universele Nederlander, die de samenwerking tussen kerken van uiteenlopende signatuur tot stand bracht en de gespreksparter voor de RK-kerk werd. Zijn dood betekent het heengaan van een markant man, die niet alleen een levend internationaal instituut heeft nagelaten, maar ook het eigen land zo goed goed als hij dat kon wist te dienen.

(Uit de Haagsche Courant)

Londen vermijdt 'seksdiscriminatie'

LONDEN — Het Europese Hof voor de Mensenrechten heeft in mei een uitspraak gedaan dat bij de toelating van immigranten in Groot- Brittannië sprake is van seksuele discriminatie. Drie wettig in Engeland verblijvende vrouwen uit Malawi, Egypte en de Filippijnen, hadden er in Straatsburg over geklaagd dat hun echtgenoten het recht van immigratie werd ontzegd. Dit stond in tegenstelling tot de immigratie van vrouwen van wettig in Engeland verblijvende mannen, waarvoor dergelijke beperkingen niet gelden.

Londen heeft nu de aanwijzingen van het Europese Hof opgevolgd maar, zoals velen al vreesden, niet door versoepeling, maar door verstrakking van de immigratiewetgeving. Voortaan zullen niet alleen mannelijke, maar ook vrouwelijke kandidaten die zich bij hun huwelijkspartner in Groot-Brittannië willen voegen, worden onderworpen aan een onderzoek naar de 'primary purpose', het wezenlijke doel van de immigratie.

De Britse autoriteiten zijn zeer beducht op indamming van de stroom immigranten, met name uit het Indiase subcontinent. Zij willen er zeker van zijn dat de huwelijken van de betrokkenen niet louter zijn of worden gesloten om de hoog begeerde vestiging in Groot- Brittannië mogelijk te maken in die gevallen, dat een der partners zich daar al wettig ophoudt.

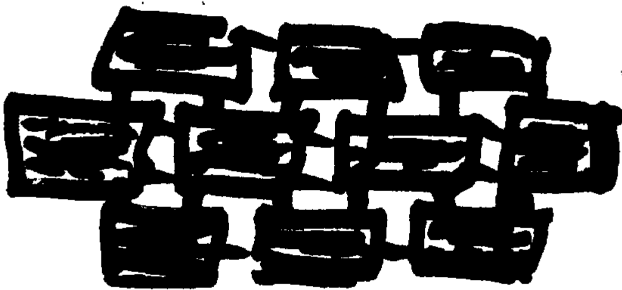
MINDERWAARDIG

De oppositie verwijt de regering een sterk onliberale houding. In plaats van seksuele discriminatie is er nu sprake van een minderwaardige aanslag op het familieleven, zo zei de Sociaal- democraat Robert MacLennan. De liberaal David Steel voegde er aan toe dat door opheffing van de discriminatie nu gelijkheid in minderwaardige behandeling is geschapen.

Vermoedelijk dat de immigratie van menige kandidaat nu ongeveer een jaar wordt vertraagd, want het is niet eenvoudig om met name bij Aziatische echtparen na te gaan of huwelijken alleen om redenen van doelmatigheid zijn gesloten. De partnerkeuze is in die cultuursfeer een zaak die niet zo zeer door de betrokkene zelf als wel door de ouders wordt geregeld, en voldoet zeker niet aan de romantische norm van de 'loutere liefde', die in West- Europa nog opgang doet.

Ontstemming dus bij de oppositie over de regering, een gevoelen dat nog werd verhevigd door de terloopse wijze waarop het Lagerhuis werd ingelicht. Als betrof de uitspraak van Straatsburg en de daardoor nodig geworden wetswijziging een bagatel, deelde minister van Binnenlandse zaken Leon Britton in een korte schriftelijke verklaring de veranderingen mee.

(Uit Haagsche Courant.)

Een korte schets van een bewogen leven

PASTOOR BRADA VIERT GOUDEN FEEST

Pastoor Brada, die 44 jaar op Curaçao heeft gewerkt, viert Gouden feest in Leusden, Nederland. Pater Brada werd geboren in Leeuwarden op 4 augustus, indertijd feestdag van de H. Dominicus. Toen hij gekozen had voor het Priesterschap, wilde hij Dominicaan worden, mogelijk omdat hij de paters Dominicanen kende in zijn parochie, waar hij misdienaar was.

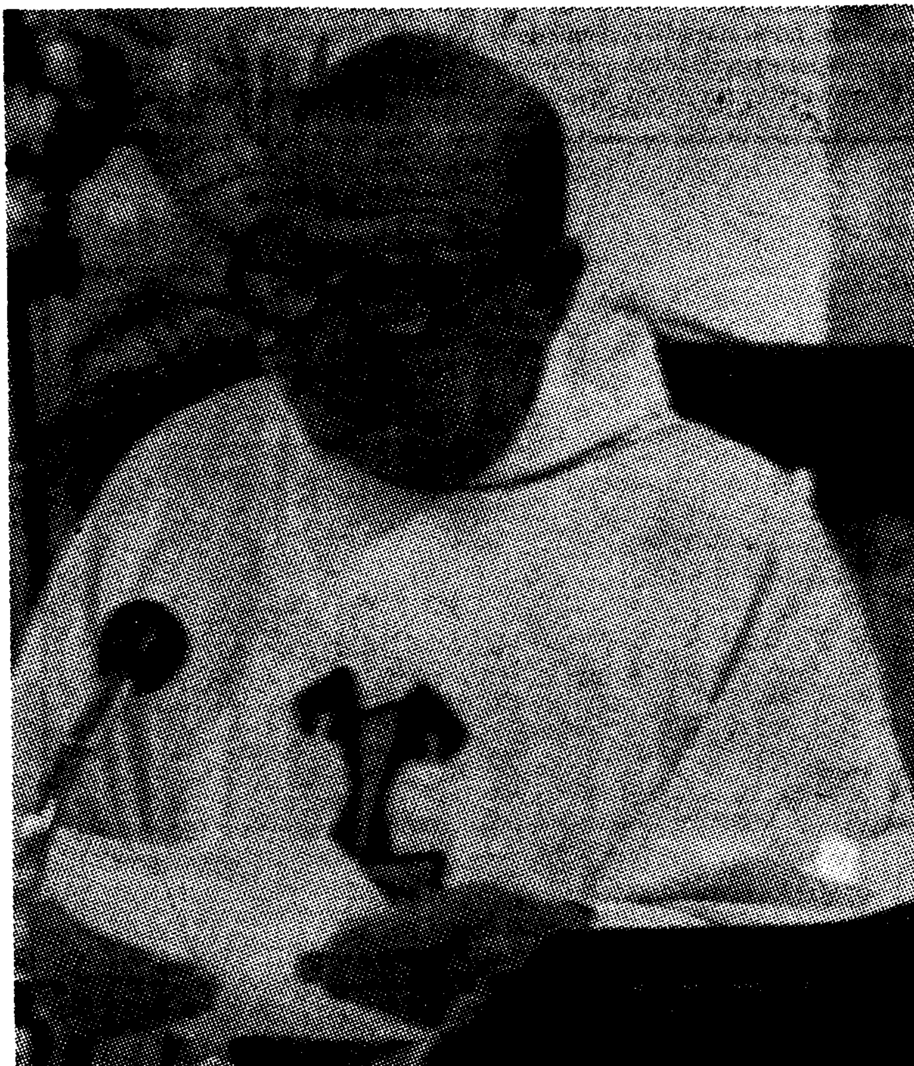
Priester en Missionaris.
Op 18 september 1930 legde hij de kloostergeloften af bij de paters Dominicanen in Nijmegen, en 25 juli werd hij priester gewijd door mgr. Verriet, die toen in Nederland was met vakantie. Aanvankelijk werd hem gezegd door te studeren en het lectoraat te halen, maar onverwachts werd hem in het najaar van 1937 meegedeeld, dat hij naar de Antillen zou worden uitgezonden. Hier is hij werkzaam geweest van november 1937 tot november 1981. Kort na zijn aankomst op Curaçao, werd hij aangesteld tot secretaris van de bisschop: mgr-Verriet en dat is hij geweest tot begin 1948.

Pater van het sociale werk.
Samen met Pater de Bruyn vormde hij bonden van verschillende groepen als chauffeurs, havenarbeiders enz. Hij werd ook Direkteur van de R.K. Volksbond, medeoprichter van ambachtscholen, van de R.K. Sportcentrale enz. Hij richtte een club op voor meisjes, "Veritas" geheten en was leider van de "Thomaskring" voor jonge mannen. Hij had contact met de leden en kende allen.

Schrijver van Kerkgeschiedenis.
Hij snuffelde in de boeken van het archief van de bisschop om inzicht te krijgen in de Kerkgeschiedenis van de Antillen en begon al gauw in kranten te schrijven en boekjes te publiceren over de Kerkgeschiedenis van de Antillen. In totaal heeft hij daarover een 30-tal boekjes geschreven.

Rector en Pastoor.
Pastoor Brada heeft ook toespraken gehouden voor de radio (CUROM), iedere zondag en ook het wekelijks ziekenuurtje en een paar keer per week de "Avondwijding". Tegelijk met de benoeming tot secretaris van de bisschop kreeg hij ook de aanstelling tot rector van het melaatsengesticht. Hij bleef dat totdat hij in 1948 benoemd werd tot Pastoor van Santa Rosa. Hij werd een vriend van de patiënten, die hij trouw iedere dag afliep.

Voor alles dichtbij mensen

Eerste Europees verlof.
Op Santa Rosa is hij maar enige maanden pastoor geweest, want toen mocht hij, na 11 jaar, voor het eerst met verlof naar Nederland. Toen hij terug moest naar Curaçao liet hij zijn moeder zwaar ziek achter; zij stierf kort daarop. Terug op Curaçao werd hij kapelaan op Sta Familia en Rector van het Sanatorium, dat toen nog van de Shell was.

Stichter van Inlandse Congregatie.
In 1951 begon hij, met goedkeuring van de Propaganda Fide, van Rome en van de toenmalige bisschop Zeppenfeldt, een inlandse/Congregatie. Hoewel deze Congregatie met veel enthousiasme en idealisme werd begonnen, heeft deze jammer genoeg niet lang bestaan.

Bouwpastoor en weer pastoor.
In 1951 werd pastoor Brada ook aangesteld als bouwpastoor van de kerk van Coromoto. In februari 1953 werd deze kerk ingewijd en kort daarop werd Brada weer teruggeplaatst op Santa Familia, nu als pastoor en dat is hij gebleven tot januari 1964.

Onvermoeibare herder.
Hij legde zich vooral toe op huisbezoek, liep alles te voet af, om meer contact met de mensen te kunnen hebben. De parochianen wisten dat ze altijd bij de pastoor terecht konden, zijn leus was: "We bestaan niet voor onszelf, maar voor de mensen"

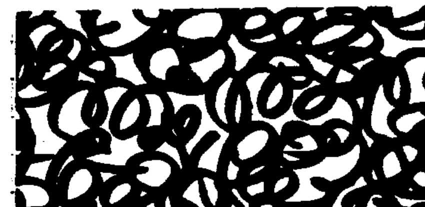
Laatste parochie op Curaçao.
In januari 1964 werd hij benoemd tot pastoor van Pietermaai en dat is hij gebleven tot zijn onverwacht vertrek naar Nederland in november 1981.

Wat bisschoppen van hem denken.
Bij het vertrek van Pastoor Brada naar Nederland schreef mgr J.M. Holterman over de vertrekkende pastoor: "Hij kende al zijn parochianen van haver tot gort". Mgr. Holterman was het die hem tot Vicaris Generaal benoemde in 1965; dat bleef hij tot aan zijn vertrek van Curaçao. Mgr. W. Ellis zei later in een toespraak, dat Pater Brada het beste erfstuk was, dat mgr. Holterman hem had nagelaten.

Onderscheidingen.
In 1975 bij zijn 40-jarig priesterfeest kreeg pastoor Brada van mgr. W. Ellis de medaille "Pro Ecclesia et Pontifice". In 1963 had hij al de koninklijke onderscheiding gekregen van Officier in de Orde van Oranje Nassau en reeds eerder een hoge Venezolaanse onderscheiding om zijn werk voor de Venezolaanse Kerkgeschiedenis.

Terug naar Patria.
In november 1981 vertrok Pastoor Brada naar Nederland, waar hij nog steeds contact zoekt met Antillianen. Iedere eerste zondag van de maand en op feestdagen gaat hij naar Amsterdam, om de H. Mis te vieren met de Antilliaanse groep. Hij wordt gevraagd voor Doopjes, Huwelijks- inzegening enz. bij Antillianen, en daar leeft hij voor. Pastoor Brada woont in Nederland, maar zijn hart en gedachten zijn nog altijd op Curaçao. ■

Zr. BERCHMANS

Het loon van de zuiveraar

DE VERWARRING OVER de wijzigingen in de Russische top zijn algemeen: heeft Gorbatsjov nu echt de macht in handen of niet? Is Gromyko president geworden om op de achtergrond een zekere controle uit te oefenen namens de groep oude kardinalen, die de jonge 'paus' niet helemaal vertrouwt? Er zijn echter enkele biografische aspecten van het name de nieuwe minister van Buitenlandse zaken Eduard Sjevardnadze, die er op duiden dat Gorbatsjov wel degelijk de man is die over de grote lijn beslist. Buitenlandse zaken is geen ondergeschikte post in de Sovjet- top. Integendeel: de man in deze functie moet het vertrouwen hebben van de opperste leiding, in het bijzonder van Gorbatsjov. Sjevardnadze heeft niet alleen een achtergrond die vrijwel gelijk is aan die van Gorbatsjov, maar heeft in het verleden ook nauw met hem samengewerkt.

Die samenwerking speelde zich af in 1982, toen Gorbatsjov de landbouw onder zich had. De oogst bleef in dat jaar weer eens ver beneden de prognoses en daarom moest alles aan de verbetering van de landbouwmethoden worden gedaan. Michael Gorbatsjov — toen al een opvallende man in de hiërarchie van het Kremlin — gaf aan enkele bekwame functionarissen opdracht het land af te reizen om de landbouw- reorganisatie te bevorderen. Eén van hen was Eduard Sjevardnadze, toen een kandidaat- lid van het Politburo, die in de jaren daarvoor de aandacht had getrokken door zijn rigoreuze aanpak van de corruptie in zijn geboorteland Georgië. Dat was in het begin van de jaren zeventig, toen de situatie in die Sovjetrepubliek niet meer in de hand viel te houden. Er opereerde daar een complete maffia: Georgië was het Sicilië van Rusland.

Als er in Moskou of Leningrad een auto werd gestolen — en dat kwam nog wel eens voor — kon de bestolene bij wijze van spreken maar het beste naar Georgië afreizen, want daar was het voertuig ongetwijfeld te vinden. De ellende was alleen dat de nieuwe eigenaar op de een of andere manier toch wel was verbonden met partijtop daar, waarvan de leden elkaar de hand boven het hoofd hielden. De historicus Michael S. Voslensky, die in 1972 naar het Westen uitweek, heeft eens over de situatie in Georgië geschreven dat als de wereld de omvang van de corruptie daar zou hebben gekend, zij niet zeer over het Lockheed- schandaal zou hebben gesproken. Die maffia nu heeft Sjevardnadze opgerold in een operatie-militaire stijl. De belangrijkste figuren werden uit de partijtop van deze Sovjet- republiek verwijderd, zoals de minister van Binnenlandse zaken van dat land, Mzavanadze.

Sjevardnadze kon alleen zo efficiënt optreden omdat hij steun uit Moskou had. Vermoedelijk kreeg hij die van niemand minder dan Andropov, toen nog hoofd van de geheime politie. Voslensky, die een uitgebreide studie schreef over de elite van de functionarissen, de nomenklatura, heeft er echter op gewezen dat de zuivering in Georgië niet verder ging dan de verwijdering van de kwalijke figuren uit de top. Daarna trad een automatisme op dat hij de 'baksjisj der nomenklatura' noemt. 'Baksjisj' is het in Aziatische landen algemeen gebruikte woord voor fooi of gift en in de Russische klasse der functionarissen is het de beloning voor het 'zuiveringswerk': de zuiveraar krijgt de banen van de man die hij er uit heeft gewerkt. Dat gebeurde ook bij Sjevardnadze: hij werd opvolger van Mzavanadze, de minister van Binnenlandse zaken, die hij tot aftreden had gedwongen. De maffia in het land was overigens sterk. Enige malen werd namelijk een aanslag op Sjevardnadze gepleegd en daarom reed hij in een kogelvrije auto.

Wanneer men dit alles overweegt, lijkt de conclusie gewettigd dat de macht van Gorbatsjov versterkt is: hij heeft op Buitenlandse zaken een man gezet die hij kan vertrouwen en die in zijn stijl werkt. Opnieuw heeft de harde partij- functionaris Sjevardnadze de beloning voor zijn solide werk gekregen, de baksjisj van de nomenklatura, ditmaal de belangrijke post waarop hij mede de buitenlandse politiek van zijn land kan bestemmen. Zijn loopbaan is onvergelijkbaar met die van zijn voorganger Gromyko. De nieuwe minister heeft de harde school van het bestuur in een zo moeilijke republiek als Georgië doorgemaakt, kent de verhoudingen in Moskou door en door en heeft contact met de werkelijkheid in zijn land. Zijn voorganger had zo langzamerhand dat contact verloren.

De Russische diplomaat Arkady N. Sjevtsjenko, de vroegere tweede secretaris- generaal van de Verenigde Naties, die ook al naar het Westen uitweek, heeft in zijn herinneringen (Breaking with Moscow) een uitvoerige — zeker niet onsympathieke — schets over Gromyko gegeven. Nooit heeft hij iemand naar de Goelag-archipel gestuurd, zo meent Sjevtsjenko, maar wel bouwde hij in de loop der jaren een formidabel scherm om zich heen. Zijn dochter Emilia zei daarover eens: 'Mijn vader leeft boven de wolken. In meer dan vijfentwintig jaar heeft hij geen voet in de straten van Moskou gezet, alles wat hij buiten ziet neemt hij waar door de vensters van zijn auto'.

Zijn grote kracht was — nog altijd volgens Sjevtsjenko — om binnen de ingewikkelde structuur van de Sovjettop oplossingen en compromissen te vinden, die tenslotte voor iedereen acceptabel waren. Hij was — meent deze auteur — in tegenstelling met wat in het Westen altijd wordt gedacht, in het Kremlin een matigende factor als het ging om de verhouding met Amerika. Aan Russische kant kan hij als de architect van de détente worden beschouwd, meent Sjevtsjenko. Die schreef vorig jaar niet verrast te zullen zijn als Gromyko — vasthoudend als hij is — toch weer zou proberen de verhouding met Amerika op een redelijk niveau te brengen. Op zijn nieuwe post zal hij daar vermoedelijk weinig toe kunnen bijdragen: de generatie van de jongere partij- elite heeft nu het heft in handen genomen, de oude kardinalen treden terug.

In november zal vermoedelijk eindelijk de langverwachte topconferentie worden gehouden tussen Reagan en Gorbatsjov. Dat houdt in dat er aan Russische kant een nieuwe generatie staat aangetreden, voor wie zelfs Stalin al geschiedenis is. Het zal nog wel even duren voordat deze nieuwe groep een eigen buitenlandse politiek heeft geformuleerd, maar het zou onjuist zijn daarover grote illusies te koesteren. De nieuwe elite zou wel eens harder kunnen zijn dan de groep die nu langzamerhand wordt opgelost, vermoedelijk harder dan Andrej Gromyko, ook al was diens reputatie in het westen niet zo best.

(Uit de Haagsche Courant.)

■ DE KOK

KOMPA NANZI I KOMA WARAWARA

Un [illegible] gayá bai [illegible] ku Koma Warawara. [illegible] Pegasaya a yega, Koma Warawara tabata tota pinda. [illegible] Pegasaya [illegible] warda poko [illegible]

Ora Pegasaya [illegible]

[illegible] Koma Warawara a pensa: 'Ai nó, ta idea lo bai tin, [illegible]' drenta kama drumi. Nanzi a wata kuadrá [illegible] e yen [illegible]

[illegible] rawara [illegible] kan [illegible] ora nan ta [illegible]

[illegible] bai kue pinda. El a bisa Nanzi [illegible] Ora Nanzi a [illegible]

[illegible] dela.

Kaba el a bai [illegible] [illegible] ta [illegible]

[illegible] bou di [illegible] di Koma Warawara. [illegible] palu.

[illegible] un rato Koma, mi mester bai [illegible] e [illegible] Maria [illegible] Nanzi [illegible]

Koma, [illegible] ta bini!' Koma Warawara [illegible] di Nanzi [illegible] despues Nanzi [illegible]

[illegible] di [illegible] suma di [illegible] para [illegible] ta [illegible] nan na otro.

[illegible] ku su [illegible] dirti. Nanzi a [illegible] Koma Warawara! Hei, hei!' Koma Warawara a puntra: 'Ta kiko [illegible]?' Nanzi di: 'Un saku di pinda ta bai kai.' Koma Warawara a kontestá: 'Lag'é kai numa.' [illegible] Nanzi a laga un saku yen [illegible] pinda kai den lamán.

Un bon ratu despues [illegible] Warawara a bolbe tende Nanzi [illegible] 'Koma Warawara! Hei, hei!' Koma Warawara a puntra: 'Ta kiko Nanzi?' Nanzi di: 'Un saku mas ta bai kai.' Koma Warawara a kontestá: 'Lag'é kai numa.' Nanzi a laga e saku kai den lamán. El a sinti ku e no por [illegible] dirti. Djis [illegible] a sinti ku un saku mas [illegible] Nanzi a dal un grito [illegible] Koma Warawara [illegible] a puntra: 'Kiko Nanzi?' Nanzi a grita: [illegible] Koma Warawara a [illegible] 'Lag'é kai numa.' [illegible]

[illegible] Koma Warawara! Kiko Kompader?' Nanzi a grita: [illegible] ga un saku kai.' Koma Warawara a kontestá: 'Lag'é kai numa.' [illegible] awó.

[illegible] mentoi e no por a bula [illegible] a dal un gritu: 'Koma Warawara! Hei, hei!' 'Ta kiko Kompader?'

Nanzi di: 'Mi mester laga e de [illegible]

[illegible] Koma Warawara a kuminsá bula poko poko, pasobra el a ripará ku Nanzi [illegible]

[illegible] grita terribel [illegible] 'Koma Warawara, mi alanga a dirti! Mi ta bai kai den e laman hundu akí! Mi...' Promé ku Nanzi a kaba di papia, Koma Warawara a bula yega seka dje i hink'é bou di su ala. Me den su mes Koma Warawara tabata pensa: 'Ta kon a manda mi? Pa kolaño el asinti Nanzi ta wul bou di su alanan di: 'Nanzi, sinta ketu, asina mi no por bula drechi.' Nanzi a kontestá: 'Ai Komader, bou di bo ala ta holè malu. Mi no por wanta un holó stinkí asina.' Koma Warawara di: 'Nanzi, sera bo boka, ingrato ku bo ta! Bo no tin bèrgwensa? Keda ketu!'

Un [illegible] despues Koma Warawara a [illegible] Nanzi ta [illegible] el a puntra: 'Ta kiko atrobe Nanzi?' Nanzi di: 'Ai Komader, mi stoma [illegible] Bou di bo ala [illegible] holó di [illegible] mi no por wanta mas [illegible] Warawara a [illegible] alanan [illegible] kai den laman.

Ma Nanzi [illegible] te no a kompen'é. [illegible] riba lomba di Koma Turtuga. Koma Turtuga a dal un grito: [illegible] Ta ken ke kibra mi [illegible]?' Nanzi a grita: 'Ta ami, Nanzi! [illegible] Turtuga [illegible] mi tera!' [illegible] Turtuga di: [illegible] tu mi pechu ariba, mata [illegible] Nanzi, e [illegible] no por sosodé!'

Nanzi di: 'Fui Koma, [illegible] bo ta pensa [illegible] mi? Lo ta [illegible] Nanzi a [illegible] Koma Turtuga [illegible] su [illegible] Nanzi [illegible] pechu [illegible] Nanzi [illegible] pone [illegible] kuné.

[illegible] yora den kas [illegible] Koma Warawara [illegible] nan ku Kompa [illegible] den laman [illegible] Nanzi [illegible] a grita: 'Ata papa!' [illegible] bai kastra Nanzi [illegible]

E LOBO I E FLAMINGO

Un lobo a [illegible] un flamingo [illegible] di [illegible] un [illegible] wesu [illegible] garganta.

E flamingo a hinka su kabes [illegible] garganta di e lobo [illegible] trabou [illegible]

[illegible]

[illegible] mas [illegible] kabes [illegible]

Si bo ta anda ku mal hende, no spera nada bon di nan.

Het loon van de zuurverdler [illegible]

RASTAMAN EN REGGAE IN JAMAICAANSE ROMANS

DE GELAUWERDE

In **The Man with the Golden Gun,** oorspronkelijk uit 1971, stationeert Ian Fleming zijn held James Bond onder meer op Jamaica om 'Het Kwaad' te bestrijden. Rond 1970 is de Rastafariebeweging ook het gezichtsveld van westerse buitenstaanders binnengedrongen, en Rastafarians spelen dan ook een rol in dit avontuur van James Bond. Voor de westerse auteur Ian Fleming en, onvermijdelijk, voor zijn creatie 007 maken Rastafarians onderdeel uit van het te bestrijden Kwaad. Ze worden getekend als medogenloze huurlingen, beschikbaar ter verdediging van uiteenlopende Caraibische politieke doeleinden, waaronder die van Cuba en Amerikaanse misdaadorganisaties. Een van Flemings 'good guys' antwoordt op de vraag of hij een wapen draagt wanneer hij met Rastafarians te maken heeft, "Of course. You don't go after Rastas without one". Bond zelf doodt vanzelfsprekend zonder scrupules zijn Rastafarian-aanvaller.

Aan het begin van de jaren zeventig mogen de Rastafarians voor Bond een tastbare bedreiging zijn, in de Jamaicaanse samenleving begint de Rastafariebeweging rond die tijd juist aan haar triomftocht. De vijandige houding van voor 1960 en de sceptische in de jaren zestig (zie hieromtrent de Ñapa van vorige en drie weken geleden) is in de jaren zeventig een positief waarderende houding geworden. In de roman van Fleming is van waardering voor Rastafarians geen sprake, maar Fleming is dan ook geen Jamaican (hij heeft er wel de nodige tijd gewoond), en zijn 'superman' is in feite een representant van het door de Rastafarians verafschuwde 'Babylon'. In romans van Jamaicaanse auteurs kregen de Rastafarians en de met hen geassocieerde muziek Reggae een beduidend gunstigere rol toebedeeld in het afgelopen decennium.

Jerry Stover in Andrew Salkey's **The late Emancipation of Jerry Stover** zocht een houvast en levensdoel bij de Rastafarians, maar vond deze — ondanks zijn bewondering voor hun levensstijl — Uiteindelijk **niet** bij hen. Begrijpelijkerwijs, de roman werd geschreven in de jaren zestig (zie Napa van vorige week). Beduidend anders vergaat het de hoofdpersoon Michael in N.D. Williams' **Ikael Torass,** oorspronkelijk uit 1976. Aan het begin van de roman staat Michael op het punt zijn geboorteland te verlaten om te gaan studeren aan de (regionale) universiteit in Jamaica. Het afscheid en vertrek van zijn land valt niet mee, maar uiteindelijk vertrekt hij toch. Eenmaal in Jamaica begint Michael wel aan zijn studie, maar de roman is alles behalve een verhaal van een succesvol student die het ene tentamen na het andere haalt. Integendeel, **Ikael Torass** is het verhaal van Michaels bewustwording van de **hypocrisie** in de Caraibische samenleving het universitaire onderwijs behoort daar evenzeer toe. Aan de ene kant de **Europese** politieke, economische en culturele hegemonie in onze regio en een betrekkelijk kleine Westindische middenklasse — onder andere studenten die deze hegemonie accepteren en zelfs toejuichen. Aan de andere kant een beduidend grotere groep Westindiërs die in (grote) armoede leven en hun uiterste best moeten doen om te overleven. Tot deze groep behoren de Rastafarians en de mensen die met hen sympatiseren.

Op een gegeven moment in de roman komt Michael in kontakt met één van hen. Michael heeft zich bij een studenten demonstratie gevoegd, zonder eigenlijk precies te weten waartegen nu (weer) gedemonstreerd wordt — stellig wel vóór de studenten zelf. Michael heeft al zijn sympathie voor de studenten en de universiteit verloren, hij walgt van de 'demo' en zoekt een uitweg. Juist op dat moment biedt een Rastasympatisant de helpende hand. Gebiologeerd door zijn muziek (uit een radio), wordt Michael door hem meegenomen uit de demonstratie, de wereld van de Rastafarians en andere gedepriveerden in. Dit is het begin van een geheel nieuwe en zeer gunstige levenservaring voor Michael. Hij raakt nog verder verwijderd van zijn middenklasse-opvoeding en idealen. De confrontatie met het dagelijksleven van de bewoners in 'barrack-yards' doet hem de ogen openen voor het sociaal-culturele **Caraibische** eigene, verwaarloosd

N. D. WILLIAMS

en onderdrukt door de leidinggevende groep in de (Jamaicaanse) samenleving. Uiteindelijk komt Michael uit deze 'geestelijke onderdompeling' te voorschijn met een nieuwe identiteit.... en een nieuwe naam: Ikael Torass. (Het 'I' in **Haile Selassie I** moet worden uitgesproken als de persoonsvorm 'I' en niet als 'One / First'; waar mogelijk hebben Rastafarians dit 'I' gebruikt in bestaande woorden ter vervanging van bestaande min of meer corresponderende lettergrepen: **Michael** wordt zo Ikael. 'Torass' is een samentrekking van 'To Your Ass', een scheldwoord.)

Het contrast tussen Jerry en Michael is evident. Wat tien jaar eerder niet gebeurde, gebeurd in 1976 in **Ikael Torass** wel: de Rastafarie beweging geeft een houvast en een levensdoel. Niet alleen in de (Jamaicaanse) samenleving, maar ook in de literatuur zijn het echter vooral de Reggae-muziek en - teksten die een inspirerende werking uitoefenen. Verschillende Jamaicaanse schrijvers hebben door Rastafarians beïnvloede songteksten verwerkt in hun romans. Michael Thelwell doet dit in **The Harder They Come** (1980), de gefictionaliseerde 'biografie' van Rhygin, een legendarische 'rude boy' en volksheld die in en rond Kingston leefde aan het eind van de jaren vijftig. We volgen Rhygins enerverende transformatie van plattelandsjongen tot 'city-wise ganga-dealer and reggae star'. Uiteindelijk zorgt Rhygins rebellie er voor dat hij vogelvrij verklaard wordt, maar / zeer geliefd bij de mensen wiens lot hij zich aantrekt. In de roman maakt het lied 'The Harder They Come' Rhygin populair, het lied dat in Jamaica (en ver daar buiten) in de jaren zestig de hitlijsten ingezongen werd door ('rudeboy') Jimmy Cliff, en ook hem bekendheid gaf.

Door 'The Harder They Come' in de gelijknamige roman op te nemen brengt Thelwell in feite een homage aan Jimmy Cliff, ook trekt hij hiermee een invloedrijk element uit het dagelijkse Jamaicaanse leven (muziek / tekst) in zijn roman. Belangrijk is stellig ook dat de song in reeds bekende woorden samenvat waar het in de roman omgaat.

So as sure as the sun will shine
I'm gonna get my share now....
what's mine
And then, de harder dey come
Is de harder dey fall
One an' all.

Deze functies heeft ook het lied 'Soul Power' van de Reggae-group The Heptones in Clyde Knights **We shall Not Die** (uit 1983). Verder is net als in **The Harder They Come** ook in **We Shall Not Die** de muziek en vooral de tekst een sterke motor in het handelen van de personages, in het bijzonder daadwerkelijk verzet tegen met name economische vormen van uitbuiting en onderdrukking. **We Shall Not Die** loopt zelfs uit op een revolutie in Jamaica.

Met deze Jamaicaanse romans zijn we een eind verwi derd van Mais, **Brother Man** (zie de Ñapa van drie weken terug). De Rastaman is niet langer een verafschuwde, zijn handelen niet langer verwerpelijk. De Rastaman is een voorbeeld geworden, zijn woorden zijn een bron van inspiratie. Dit beeld treft men niet alleen aan in de literatuur van volwassenen, maar evenzeer in die voor de jeugd. Jean D'Costas **Escape to Last Man Peak** tekent een groep kinderen op de vlucht voor een epidemie. Op hun avontuurlijke tocht dwars door Jamaica is het een Rastaman die hen op een cruciaal moment voedsel, drinken en onderdak biedt. Voor James Bond is de Rastafarian een exponent van het Kwaad, voor D'Costa en de andere Jamaicaanse auteurs het symbool van het Goede. Een gelauwerd man. ■

AART G. BROEK

*N.D. Williams, **Ikael Torass**. Havana: Casa de las Américas, 1976. Michael Thelwell, **The Harder They Come**. New York: Grove Press, 1980. Clyde Knight, **We Shall Not Die**. London: Longman, Drumbeat Series, nr. 61, 1983. Jean D'Costa, **Escape to Last Man Peak**. London: Longman, Horizons Series, 1975.*

TOP 10 LIJSTEN

ARGENTINIE
1. Argentina es nuestro hogar
2. Noches solitarias — Phil Collins
3. Concierto — Alejandro Lerner
4. Soy la que soy — Sandra Mihanovich
5. Tentación — José-Luis Perales
6. Hasta siempre — Los Olimarenos
7. Piano Bar - Charly García
8. Corazón solitario — Miguel
9. Solo llamé — José Beltrán
10. Durazno — Jaime Ross.

BRAZILIE
1. A formula — Jaime, Abelha
2. Louras geladas — RPM
3. Companheiro — Domino
4. Fogo e paixao — Wando
5. Seu nome — Biafra
6. Papel marche — Joao Bosco
7. Tudo pode mudar — Metro
8. Com voce sou — Bebeto
9. Amigo do sol — Benito de Paula
10. The world — USA for Africa.

COLOMBIA
1. The world — USA for Africa
2. Chica material — Madonna
3. One more night — Phil Collins
4. Te vas a casar — Chiquetete
5. Quiero saber — Foreigner
6. No puedo luchar — Rio Speedwagon
7. Careless whisper — Wham
8. Camionero — Roberto Carlos
9. Inspiration — Chicago 5
10. Contra mi — Manuel Fernando

CHILI
1. Camionero — Roberto Carlos
2. El Africano — Dan, Henriquez
3. The world — USA for Africa
4. Tu ausencia — Alberto Plaza
5. Sigo siendo aquel — Raphael
6. Susana — Fausto Donald
7. Hay que arrimar — Emmanuel
8. Muchachos de hoy — Luis Miguel
9. Simulador — Dolly Parton
10. Lluvia de plata — Gal Costa

MEXICO
1. Don corazón — Lucía Mendez
2. Muchachos de hoy — Luís Miguel
3. Payaso — José-José
4. The world — USA for Africa
5. Quedando solo — Raphael
6. Détenla ya — Emmanuel
7. Sin él — Marisela
8. Like a virgin — Madonna
9. Necesito — Los Bukis

PERU
1. The world — USA for Africa
2. Sussudio — Phil Collins
3. Carmín — Susana
4. Walking — Katrina
5. Crazy for you — Madonna
6. Palabras — Luís Minguel
7. Camionero — Roberto Carlos
8. A view to kill — Duran Duran
9. Esa enfermera — Roberto Angiero
10. Déjame vivir — Rocío Dúrcal

PUERTO RICO
1. A view to kill — Duran Duran
2. Raspberry — Prince
3. Juan Cabez dura — Gran Combo
4. Glory days — Bruce Springsten
5. Every time — Paul Jones
6. You give — Whitney Houston
7. Al ritmo — Sophy
8. The Goonnies — Cindy Lauper
9. If you love — Sting
10. Heaven — Brian Adams

DOMINICAANSE REPUBLIEK
1. Por eso ahora — Grupo 4-40
2. El carnaval — Fernandito Villalona
3. Pirulo — Jossie Estéban
4. Cuenta nueva — Shiomara
5. Faltaste — Nando Galan
6. A esa — Dhariana
7. Se va la vida — Fausto Rey
8. María — Luis Ovalles
9. Me quedé — Kelman Nuñez
10. Tú con él — Bonny Cepeda

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

321 — Een verhaal, of een parabel of een sprookje of wat dan ook, maar in elk geval een les. ,,Een mooi meisje kreeg eens bezoek van een man die ze onderweg ontmoet had, een mooie verschijning met een mond vol goud. Heel de familie toonde zich in de wolken. Alleen haar jongste zus, een pienter meisje, niet. Een paar dagen later kwam die meneer terug, gekleed in een lange, zwarte jas. Die zus nam hem argwanend op en ontdekte onder de stoel van de man EEN STAART! De man zag dat hij herkend was, nam het gouden gebit uit zijn mond, gaf een schreeuw en verdween, om nooit meer terug te komen." De les mag iedereen er zelf uit trekken.

322 — Roy de Clochard van de Bajonetsteeg heeft zijn eigen filosofie over GOD: ,,God hoef je niet te zien. Je moet wel geloven dat hi er is. God laat zich niet zien. Tenzij je heel rechtvaardig leeft; dan krijg je hem elk ogenblik te zien. Je moet hem vergiffenis vragen. En met God moet je geduld hebben, anders heb je geen leven."

323 — Van een bekende vrouw die danst met de ALMASOLA, wordt gezegd, dat ze nooit heeft kunnen trouwen, omdat die boze geest haar verhinderde de kerk binnen te gaan.

324 — De EVENMENS kwaad berokkenen wordt zwaar gestraft. Daarover weet de oude Lai zijn verhaal te doen. Hij woont dichtbij Rafé en heeft er jaren gewerkt. In het oosten van de plantage ligt de put met zoet water: Pos di Francisco. Genoemd naar een slaaf die de zorg droeg voor de geiten. Maar eens werd hij door medeslaven die hem niet mochten aangeklaagd bij de shon, dat hij geiten stal en ze in het geheim verkocht. De heer geloofde de aanklacht en gaf bevel hem de volgende woensdag te geselen. Francisco verviel tot wanhoop en verdronk zich in de put. Zijn lijk werd eruit gehaald en iets verderop begraven. Maar vanaf die dag werd zijn geest gevoeld en gezien. Soms zittend op de rand van de put, soms nam men hem waar bij de labadó benoorden de put. Zij die daar water kwamen halen om de planten te verzorgen — als drinkwater wordt zo'n put tot in eeuwigheid ongeschikt geacht — en bevriend waren geweest met Francisco, ondervonden geen enkele moeilijkheid, maar die hem hadden aangeklaagd, durfden zelfs niet in de buurt te komen, want ze kregen stenen naar hun hoofd. En ,,Francisco zit er nu nog", zo besluit Lai zijn verhaal.

325 — De NAAM VAN GOD wordt ten goede veelvuldig gebruikt in de spreektaal van elke dag. ,,Dios ta grandi", God is groot is meer dan een versleten cliché; gebruikt bij zeer moeilijke gevallen. "Dios kriabo", God zegene je, als men niest. ,,Ai Djo", Ach God, veelvuldig gezegd bij enige verwondering. ,,Djo libra", dat verhoede God. ,,Djo me tei", er is nog een God, gezegd in moeilijke omstandigheden. ,,Danki Dios", God zij dank. ,,Te majan ku Dios ke", tot morgen als het God belieft; te majan alleen is niet passend. ,,Dios tira su benzon", God zegene deze zaak. ,,Dios rende pa bo", God moge het goed laten gaan. ,,Dios duné un banki den shelu", God geve hem een bankje in de hemel, God ontferme zich over hem, God zal hem genadig wezen; ,,Dios dunabo un bon kama", God geve je een goed kraambed, gezegd tot een vrouw vlak voor de bevalling.

326 — ,,De kerk is op de Antillen begonnen als PIONIER en is ambtenaar geworden", zucht een politicus.

327 — "Een BABY werd op Bandabow op de achtste dag gedoopt en als het drie maanden oud was in de kerk OPGEDRAGEN, wat presentashon heette. De moeder ging dan met de baby naar de kerk. Na de mis kwam de pastoor, stak de kaars aan die de moeder vasthield, en de pastoor bad en gaf de baby een zegen met wijwater. Daarna werd nog bij het Maria-altaar gebeden! Zo vertelt Gaeha. Dit was een algemeen gebruik, waarschijnlijk steunen op de ritus van de opdracht van Kristus in de tempel.

328 — Het WEEKLAGEN BIJ EEN DODE is voor een buitenstaander moeilijk op zijn werkelijke waarde te schatten. Het is niet droefheid alleen en het is evenmin als komedie af te doen. Een vrouw kwam eens weeklagen en nam na een tijdje een pauze om wat uit te blazen en vroeg in de pauze aan een familielid: "Hoe vond je mijn gehuil, was dat niet goed?"

329 — Mannen die een PUNGEL AAN EEN STOK dragen en door de wildernis moeten lopen, dragen die stok graag dwars op de nek, want dan vormen stok en lichaam een kruis en dat schrikt boze geesten af.

330 — Als eerste natuurwet geld voor een moeder, dat zij haar kinderen bijeenhoudt. Nu wil het geval, dat een KALKOEN, die met zijn vele kuikentjes de mondi ingaat om voedsel te zoeken, lang niet altijd met alle kleintjes terugkomt. En wat het ergste is, ze vindt dat niet eens erg. Vandaar, dat een moeder, die te weinig zorg besteedt aan haar kinderen een kalkoenenhen wordt genoemd, un mama di kalakuna.

331 — Faustina is van haar kwaal genezen door een inheemse natuurgeneeskundige, een KURIOSO, en beweert kort en krachtig: "Kurioso zijn is een gave Gods".

332 — Heel het eiland heeft te lijden van de slingerplant BAR'I LECHI, de melktwijg, die de mooiste bomen verstikt en onuitroeibaar is. Zijn overvloedig melksap schijnt ook nog noodlottig te zijn voor je ogen. Het is een ingevoerde plant. Hoe komt zo'n plant aan zoveel slechte eigenschappen?. De folklore brengt vanzelf een verhaal in omloop, dat alles "oplost". "Die plant is zo slecht omdat Sint Franciscus er een zwiep van gesneden heeft om er een boze geest mee af te ranselen". Dat weet Sasa te vertellen.

RELIGIEUZE MANIFESTATIE IN TSJECHOSLOWAKIJE

GEEF ONS GODSDIENSTVRIJHEID

WENEN — De primaat van de Tsjechoslowaakse Rooms katholieke kerk heeft met instemming gereageerd op de recente religieuze manifestatie in zijn land. Diplomaten in Praag probeerden inmiddels de gevolgen te schatten van de door meer dan 100.000 mensen bijgewoonde bijeenkomst zonder precedent in het Moravische dorp Velehrad ter ere van de 1100- ste verjaardag van het sterven van de H. Methodius, die samen met zijn broer de H. Cyrillus het christendom heeft gebracht naar de Slavische volken.

In Velehrad hoorden communistische functionarissen 150.000 mensen zingen: ,,Geef ons godsdienstvrijheid". Toen minister Klusak van Cultuur sprak over de culturele betekenis van Methodius en Cyrillus, corrigeerde de menigte hem steeds door te roepen ,,de heilige, de heilige".

,,Ik ben blij met de trouw van de katholieken van mijn land aan hun geloof en hun kerk", zo verklaarde kardinaal Tomasek in een telefonisch vraaggesprek met het Oostenrijkse katholieke persbureau Kathpress. In aanwezigheid van kardinaal Casaroli, een speciale afgevaardigde van de paus, maakte de menigte communistische leiders belachelijk, die de prestaties van 40 jaar communisme prezen en probeerden de manifestatie te maken tot een vredesbijeenkomst.

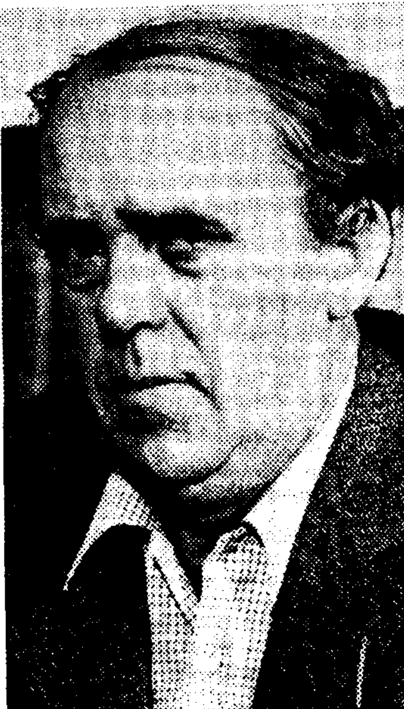
Diplomaten in Praag die de bijeenkomst in Velehrad bijwoonden, zeiden dat de regering zal moeten overwegen of het wel verstandig is haar vertegenwoordigers bloot te stellen aan openbare afkeuring door vijandig gezinde katholieken die, zich gesterkt voelend door hun aantal, hen uitfloten en uitjouwden. De bijeenkomst in Velehrad wordt door diplomaten gezien als een duidelijk signaal aan de autoriteiten dat hun politiek van het associëren van kerkelijke activiteiten met de door de staat gecontroleerde vredesbeweging de gelovigen slechts boos maakt.

Westerse diplomaten menen dat als gevolg van de bijeenkomst in Velehrad de autoriteiten waarschijnlijk religieuze bijeenkomsten zullen onderwerpen aan strengere beperkingen en niet zullen toegeven aan publieke druk de regels te versoepelen. Bij de bijeenkomst in Velehrad en ook bij de jaarlijkse pelgrimage in Levoca, waren bijzonder veel jongeren aanwezig, van wie velen gebruik leken te willen maken van een bij uitzondering gesanctioneerd forum om in het openbaar uitdrukking te geven aan hun gevoelens.

Böll en de duitse katholieke kerk

OVER ZIJN VERHOUDING tot de Katholieke kerk heeft de pas overleden schrijver Heinrich Böll volgens het persbureau Kathpress in 1982 in een interview met het Zwitserse katholieke tijdschrift "Orientierung", het volgende gezegd:

"Ik ben in 1976 uit de kerk getreden. Dat moet ik toelichten. Wat me ertoe bewoog, is ty-

pisch Duits. Omdat hier kerk en staat ten nauwste met elkaar verbonden zijn. Was ik Fransman, Zweed, IJslander, Pool of Italiaan geweest, was het geen probleem geweest. In die landen treedt men uit de kerk of men doet het niet. Hier zijn wij gebonden door het (kerk-)belastingsysteem. De hele ontwikkeling van het georganiseerde, let wel georganiseerde Katholicisme van na de oorlog, was zeer reactionair en militant. Zij bewoog mij en mijn vrouw ertoe, uit te treden. Vooral de houding van de kerk op het stuk van de herbewapening en verdere bewapening speelde een rol. Wij noemen ons echter nog steeds Katholiek. Wij zijn Duits gebleven en katholiek. Maar wij maken geen deel meer uit van het georganiseerde Duitse Katholicisme".

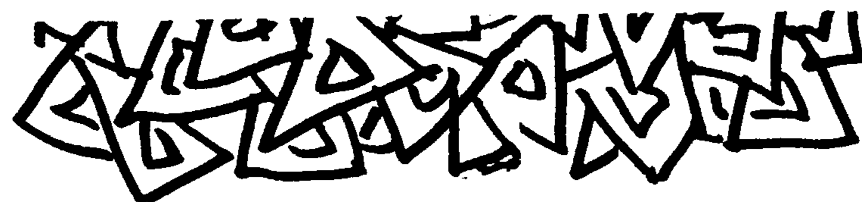
RELIGIEUZE HIROSHIMA HERDENKING

WASHINGTON — Op de avond van 5 augustus om kwart over zeven zullen door de hele Verenigde Staten de klokken van zeer veel kerken worden geluid, een uur lang, elke twee seconden. In Japan is het dan 6 augustus kwart over acht in de ochtend, de tijd waarop de eerste Amerikaanse kernbom werd neergeworpen op Hiroshima. Het luiden vormt de openingszet van wat wordt gezien als de grootste religieus getinte anti-kernbom demonstratie ooit georganiseerd in Amerika.

In kerken en synagoges zullen religieuze samenkomsten worden gehouden, die naar hun aard hun zwaartepunt vinden in het herdenken van de Japanse slachtoffers tot een oproep meer energie te steken in ontwapening of deel te nemen aan demonstraties bij fabrieken waar kernwapens worden gemaakt. Veertien overlevenden van de kernbommen, bekend onder de naam "Hibakusha's", maken momenteel een tocht langs 70 Amerikaanse steden. Een groep Rooms-katholieke bisschoppen en een delegatie van de grote protestantse kerken nemen onder auspicien van de nationale raad van kerken van de Verenigde Staten op hun beurt deel aan herdenkingsbijeenkomsten in Japan.

Het meest de aandacht trekt een manifestatie in Washington, waar ten minste 20.000 vrouwen worden verwacht. Die zullen met 20 km lint, waarvan een deel uit elf landen met inbegrip van de Sovjet-Unie afkomstig is, een symbolische afsluiting realiseren rond het ministerie van Buitenlandse zaken, het Witte Huis en het Capitool.

Ongeveer 200 christenen en joden zullen in de woestijn van Nevada met opzet de afscheiding van het proefterrein van kernbommen passeren en ongetwijfeld worden gearresteerd. Deze mars van 3 tot 8 augustus vormt onderdeel van een actie die "Woestijngetuige" wordt genoemd en die het vasten, bidden en het houden van kerkdiensten omvat bij het kernwapenproefterrein van Las Vegas.

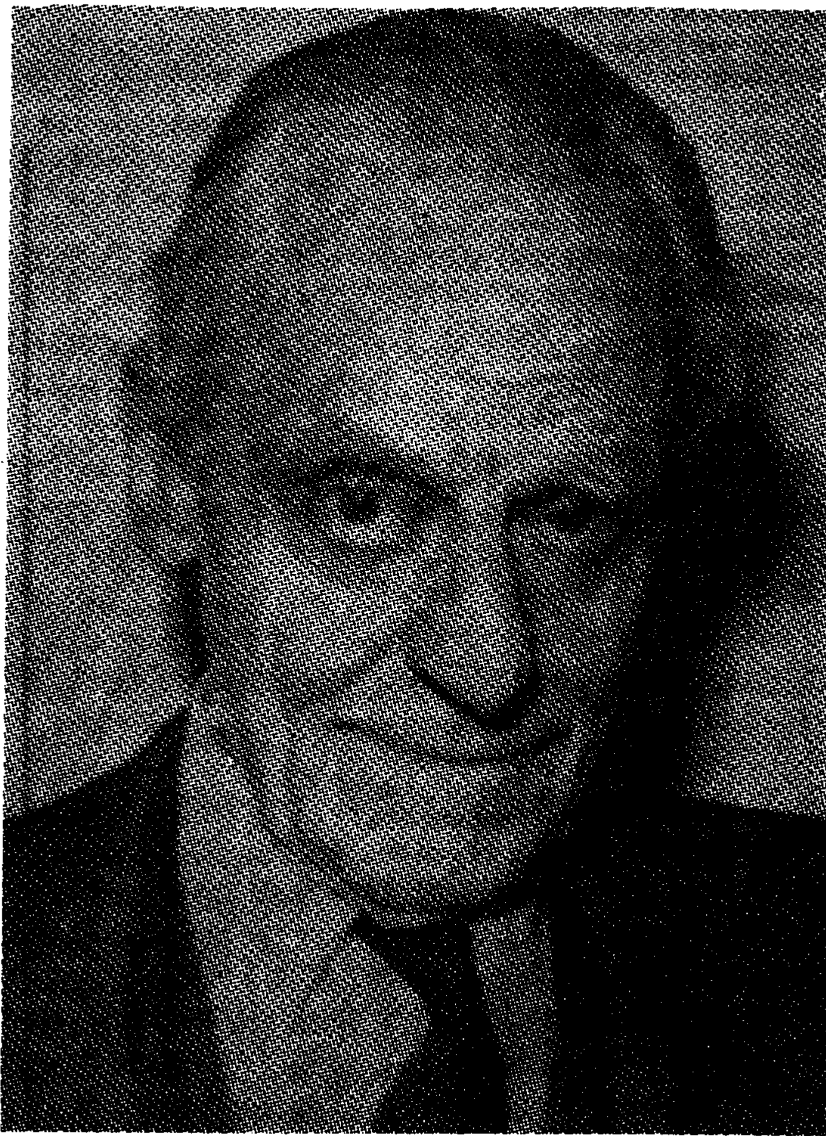
Canadezen minder kerks

MONTREAL — Op een zondag in mei van dit jaar ging nog maar 32 procent van de kerkleden in Canada naar de kerk, het laagste percentage uit de afgelopen dertig jaar. In 1957 werden de Canadezen voor het eerst ondervraagd over hun gewoonten wat betreft kerkgang en zo meer. Toen ging nog 60 procent geregeld ter kerke. In 1970 was dat al teruggelopen tot 44 procent, dalend via 41 procent in 1975 tot 36 in 1980.

Hoewel van het pausbezoek van vorig jaar bij leden van de RK kerk een keer ten goede werd verwacht tonen de cijfers aan, dat juist de Rooms- katholieken het meer en meer laten afweten. In 1957 toonden zij met 87 procent zondagse kerkgangers nog een aanmerkelijke betrokkenheid bij de mis. In mei van dit jaar ging nog maar 43 procent geregeld naar de kerk, een daling derhalve van 50 procent. Bij de protestanten kon een daling van 43 tot 29 procent in dertig jaar worden geconstateerd.

Het eigenaardige is, dat bij de Rooms- katholieken de daling van het kerkbezoek zich gestaag voortzet, hoewel in een langzamer tempo dan voor 1980, terwijl bij de protestanten het dal lijkt te zijn gepasseerd: de afgelopen drie jaar is het percentage kerkgangers bij hen met 2 gestegen.

VISSER 'T HOOFT, MAN VAN DE OECUMENE

Op de omslag van zijn boek „Heel de kerk voor heel de wereld" staat een drukfout. De ondertitel van dit boek is „Balans van de oecumene" en de omslag vermeldt in plaats van balans, belang. Viser 't Hooft zal er wel plezier over hebben gehad, want het belang van de wereldoecumene is de inzet geweest van zijn arbeid, uitgevoerd met een unieke combinatie van gaven.

De oecumenische beweging groeide onder zijn leiding van een beweging van mensen tot een samenwerking van kerken, waarbij het appèl op mensen — ook op mensen buiten de instituten — nooit verstomde. Visser 't Hooft inspireerde degenen die geroepen zijn leiding te geven in de kerken en sprak tevens appellerend tot degenen die in de kerk worden aangeduid als de leken. Hij zag zichzelf als behorende tot de tweede generatie van oecumenici. Meermalen betoogde hij dat hij op de schouders stond van personen als de Amerikaanse zendeling John Mott, de Zweedse aartsbisschop Nathan Söderblom, de Anglicaanse aartsbisschop William Pemple, de orthodoxe bisschop Germanos en de Franse kerkleider Marc Boegner, om enkele namen te noemen.

Jarenlang had Visser 't Hooft een nauwe samenwerking met een niet- theoloog, te weten de Engelsman J.H. Oldham. Tezamen ontwikkelden zij in 1937 een visie op het kerk- zijn, die in de oecumenische beweging nooit verbeterd behoefde te worden. Samen werkten zij ook aan de oprichtingsvergadering van de Wereldraad in 1948 te Amsterdam.

Eenheid èn vernieuwing, geloof èn gehoorzaamheid, kerk èn wereld, evangelie èn modern denken, mens èn gemeenschap. Begrippen paren waarin telkens op andere wijze de heelheid tot uitdrukking komt, daarvoor heeft Visser 't Hooft altijd gepleit. Tegelijkertijd riep hij ons op om vanuit de visie op de heelheid zelf (in de persoon van Jezus gegeven en verondersteld) het woord om te zetten tot daad. Daarbij kan veel fout gaan en er is veel fout gegaan in de geschiedenis van de kerken en zeker niet alleen maar in de vorm van het verzuim. Dat waren niet zomaar foutjes of zelfs miskleunen, maar vaak diepe schendingen van het menszijn en van de menselijke gemeenschap. Visser 't Hoofts deelname aan de Duitse kerkstrijd, zijn grote inspanningen in het verzet tegen de nationaal- socialistische demonie, de groots opgezette steunverlening aan slachtoffers van geweld zijn daarvan voorbeelden.

Op de Assemblee te Uppsala (1968) zei hij dit alles in herinnering te hebben gehad, toen hij — in het kader van de bestrijding van de wereldarmoede, de navolgende woorden sprak: „Het moet duidelijk worden dat leden van kerken, die praktisch hun verantwoordelijkheid voor de behoeftigen — waar ook ter wereld verloochenen — zich net zo schuldig maken aan ketterij, als zij die een of ander artikel van het geloof verwerpen".

Als het kwaad om zich heen greep en mensen geschonden werden, riep Visser 't Hooft op tot boete: het proces van helen van wat gebroken is. De gang van zaken op de jeugdconferentie te Oslo in 1947 is daarvan een voorbeeld. Bij de opening van deze conferentie werd bekend, dat de Nederlandse regering een oorlog begonnen was tegen Indonesie. Visser 't Hooft legde namens de deelnemers uit Nederland een verklaring af, die een schuldbelijdenis bevatte en een uitgestoken hand aan de Indonesiërs. Het vertrek van de Indonesische delegatie kon worden voorkomen. De latere voorzitter van het Centrale comité, de Indiër dr. M.M. Thomas heeft er meermalen van getuigd dat deze daad van Visser 't Hooft een diepe indruk maakte op de Aziatische deelnemers.

De gedachte van de eenheid is de drijfveer geweest bij Visser 't Hooft om de Oosterse orthodoxie binnen de Wereldraad te brengen. Hetzelfde kan worden gezegd terzake van het toenaderingsproces met de rooms- katholieke kerk. Visser 't Hooft was er zich zeer van bewust dat beide processen specifieke problemen zouden geven, maar dat de hoopvolle dialoog, ingezet door kardinaal Bea, zo spoedig omgebogen zou worden, heeft hem zeer teleurgesteld.

Het verlangen om vorm te geven aan de verzoenende kracht van het Evangelie is zichtbaar geworden in Visser 't Hoofts inspanningen om het kwaad van het racisme te bestrijden. De storm over het Programma tot bestrijding van het racisme brak uit, toen hij al afgetreden was als secretaris-generaal. In zijn Memoires spreekt hij zich duidelijk uit. „Wanneer de Wereldraad tegenwoordig zo'n hoge prioriteit toekent aan de problemen van de mondiale ontwikkeling, of wanneer hij zeer concrete stappen onderneemt in de strijd tegen het racisme, verloochent hij stellig niet het hem gegeven mandaat. Wanneer wij de problemen van de kerkelijke eenheid bestuderen in het licht van de eenheid van het gehele menselijke geslacht, zijn wij niet bezig met een radicale koerswijziging, maar dan trachten wij twee dimensies bijeen te brengen die er altijd al geweest zijn, maar die niet voldoende met elkaar in verband gebracht waren".

Ik wil tenslotte nog wijzen op twee bijzondere kwaliteiten van Visser 't Hooft. In de eerste plaats zijn liefde voor Rembrandt. Hij publiceerde (in het Frans) een mooi boek over Rembrandt en de Bijbel. Het is mij bekend hoezeer het hem speet, dat dit boek nimmer in het Nederlands vertaald is. Toen een groep jongeren uit de Kloosterkerk (Den Haag) hem verleden jaar bezocht, getuigde hij van zijn liefde voor onze grote schilder.

Hiermee is tegelijk het tweede aspect genoemd, namelijk zijn nimmer aflatende bereidwilligheid om over de oecumene te vertellen. Op zijn dierbare plaats, te weten het oecumenisch instituut Château Bossey, heeft hij honderden toespraken gehouden, altijd erop gericht om mensen — ook vele jonge mensen — te wekken voor de oecumene. Men zag een andere Visser 't Hooft dan in het kantoor van de Wereldraad of tijdens assemblees en grote conferenties. Hier kwam Visser 't Hooft als strateeg naar voren, maar in de genoemde toespraken kon men hem zien als pedagoog. In beide hoedanigheden ging het hem om hetzelfde: op zoek naar de vormgeving van menselijke gemeenschap, waar deze vaak zo eenzame man een brandend verlangen naar had. ■

Bovenstaand artikel verscheen in NRC/Handelsblad en was van de hand van H.M. de Lange, hoogleraar toegepaste sociale ethiek aan de Utrechtse rijksuniversiteit.

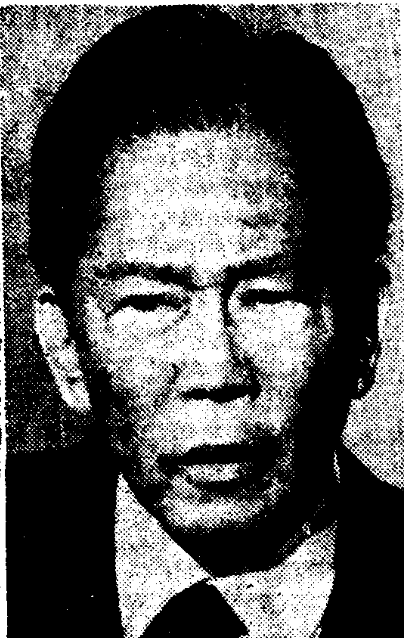
Holocaust op Filippijnen

MANILLA — „Wapens door de Verenigde Staten geleverd aan de regering van president Ferdinand Marcos van de Filipijnen dragen ertoe bij dat de slachting in mijn land gewoon doorgaat". Dat heeft de primaat van de Roomskatholieke kerk van de Filipijnen, kardinaal Jaim Sin, verklaard na terugkeer van een drieweekse reis door de Verenigde Staten.

Naar hij verklaarde heeft hij vice- president George Bush en hoge ambtenaren van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse zaken de overtuiging proberen bij te brengen, dat militaire hulp aan de Filipijnen wordt misbruikt om burgers die alleen maar een beter bestaan nastreven voor zichzelf en hun gezinnen, te doden. „Ik heb ze zo eenvoudig als maar mogelijk is verteld dat geweren geen oplossing bieden en ze luisterden beleefd toe, maar ik kreeg niet de indruk dat wat ik zei voor hen waarde had", aldus de kardinaal. Verleden jaar september heeft de kardinaal ook over deze zaken gesproken met president Reagan: „Hij was erg beleefd, maar ik weet werkelijk niet of ik hem op enig punt heb kunnen overtuigen", aldus Sin.

Toch heeft de kardinaal geen blad voor de mond genomen. Naar hij verklaarde zijn er meer Filipino's tijdens de Marcos- jaren om het leven gekomen dan in twee Wereldoorlogen samen. „Er is een holocaust aan de gang in mi n land en de slachting wordt met Amerikaanse wapens voltrokken", aldus zijn woorden. Kardinaal Sin kondigde aan dat de Filipijnse bisschoppen- conferentie zal overwegen de Amerikaanse bisschoppen het verzoek te doen de publieke opinie te beïnvloeden, opdat diplomatie zegeviert boven wapens op de Filipijnen, net zoals dat gebeurt met betrekking tot Midden-Amerika.

De kardinaal uitte hoop op de val van Marcos, „een man aan

President Marcos

wie niemand meer geloof schenkt", en sprak de wens uit dat dit niet ten koste zal gaan van de dood van duizenden mensen.

EERWAARDE OORLOGSVETERAAN

LA PLACE — Dat bekleders van een geestelijk ambt de meeste kans hebben zeer oud te worden, zoals een Duitse studie lijkt te hebben aangetoond, wordt weer eens bevestigd door de Maristenpater Constantin Augustin Chauve, vorige maand op de gezegende leeftijd van 106 jaar in de Amerikaanse staat Louisiana overleden en net niet meer toegekomen aan zijn 84ste jaar als priester.

Chauve werd op 17 december 1878 in Lyon geboren, legde zijn gelofte af bij de Maristen in 1900 en werd priester gewijd in 1902. Zijn eerste taak werd hoogleraar in Frans, Latijn, Grieks en Dramaturgie aan het All Hallows college in Salt Lake City, Verenigde Staten.

Na het uitbreken van de eerste Wereldoorlog meldde hij zich in Frankrijk aan als eenvoudig infanterist en werd ingedeeld bij de brancardiers. Hij vierde de mis in talrijke loopgraven, stond gewonden bij en droeg hen naar veiliger plaatsen in afwachting van vervoer naar een veldhospitaal. Hem werd de hoogste militaire onderscheiding, het Croix de Guerre, toegekend.

In 1919 keerde pater Chauve terug naar de Verenigde Staten waar hij in Pauline (LA) zijn standplaats kreeg en zijn verdere leven in Louisiana pastoraal werk heeft gedaan.

Vaticaan en Chili in overleg over gespannen relaties tussen kerk en staat

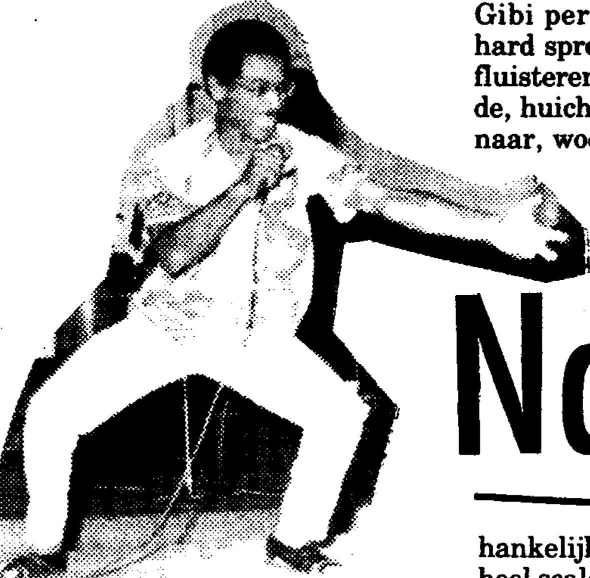
SANTIAGO — Afgelopen week heeft een delegatie van de regering Pinochet in tegenwoordigheid van de apostolische nuntius in Chili, aartsbisschop Angelo Sodano, en de Chileense ambassadeur bij de H. Stoel, Hector Riesle, te Rome besprekingen gevoerd met een Vaticaanse vertegenwoordiging. Doel hiervan was te komen tot betere onderlinge betrekkingen.

Hoewel nadere bijzonderheden ontbreken zijn waarnemers de mening toegedaan, dat de uitnodiging van de regering van Chili aan paus Johannes Paulus II, een bezoek aan dat land te brengen, onderwerp van gesprek is geweest. De uitnodiging volgde nadat het Vaticaan had bemiddeld in het conflict tussen Chili en Argentinië over het Beagle- kanaal.

Verscheidene Chileense bisschoppen hebben in het openbaar er blijk van gegeven, dat het Pinochet- regime van een dusdanig onderdrukkende aard is, dat een pausbezoek thans niet tot de mogelijkheden behoort. De spanningen tussen staat en kerk verscherpten zich, toen op 4 september 1984 de Franse priester Andre Jarlan door politiekogels de dood vond. Ook de openlijke kritiek van de aartsbisschop van Santiago, kardinaal Juan Francisco Fresno Larrain, november vorig jaar op het uitroepen van de noodtoestand en op de perscensuur heeft het klimaat bepaald niet verbeterd. ■

Na bok'i pos

(vervolg van pag. 1) Het gevolg is dan soms dat de nieuwe speler opeens met de mond vol tanden staat en niets meer durft zeggen; ook komt het voor dat de persoon in kwestie (nu hij toch de kans heeft) zich uit in een niet te stuiten waterval van woorden. In beide gevallen zullen de mensen van Grupo di teater foro hun best doen om de persoon in kwestie zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen, want het gaat niet om men-

sen af te breken, maar om via toneel te laten zien dat mensen mondig zijn en zinnige dingen te vertellen hebben.

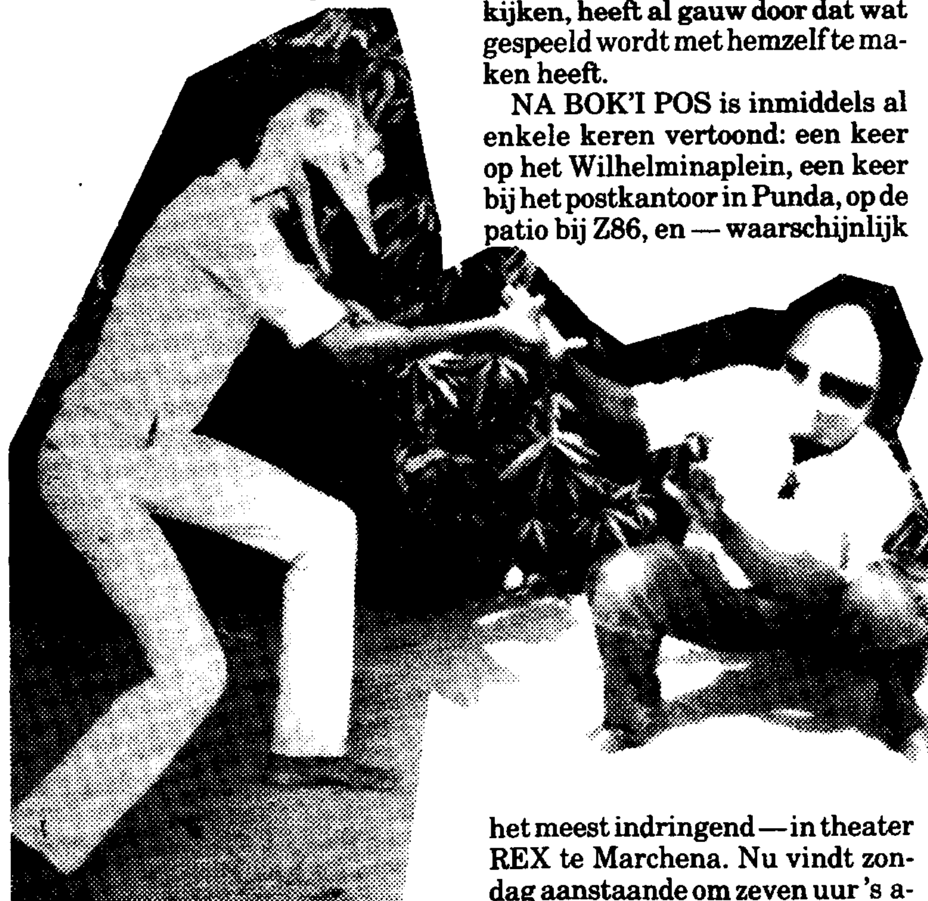
Grupo di teater foro bestaat — zoals gezegd — sinds 1980. De leiding ervan berust bij de heer Gibi Bacilio. Zelf zal hij meteen protesteren bij het woord 'leiding'. "De groep" of "ieder mens voor zichzelf" brengt naar voren wat de moeite waard wordt geacht. "Eenieder heeft zijn recht van spreken en van luisteren; ikzelf zorg alleen maar voor de 'technische' kant van de zaak". De heer Bacilio, Gibi dus, is docent dramatische expressie en hij volgde daartoe de beroepsopleiding aan de Akademie voor Expressie door woord en gebaar te Utrecht.

Het is boeiend om in te gaan op die 'technische' kant van de zaak. Het is zaterdagmiddag, half drie; in het zaaltje Djogodó di Thalia aan de weg komt de groep bijeen. Na een aantal vruchtbare jaren was er in '83 een inzinking; langzaam klom men daar weer bovenuit; in '84 trainde men vooral, en nu in '85 is men weer bezig met voorstellingen naar buiten toe. NA BOK'I POS heet de productie die men thans onder de mensen brengt. De leden van de groep zitten een beetje in afwachting van wat er gaat gebeuren. Iemand van de krant erbij geeft toch altijd wel iets van spanning en nervositeit. Men kijkt een beetje schichtig wie dat nou wel is, maar dan toch begint 'het werk'. De leden van de groep staan in een grote kring en Gibi begint met een uitgebreide ontspannings- oefening. Langzaamaan wordt het hele lichaam los-ge-maakt, van romp tot hoofd, van hoofd tot voeten, iedere vinger, iedere spier krijgt even de aandacht. Met ritmische woordgroepen of zinnen wordt de ontspanning van het lichaam als het ware versterkt. Het vrij maken van het lichaam krijgt ruim de aandacht, is een start om ook de 'geest' vrij te maken, is voorwaarde voor iedere deelnemer om langzaam maar zeker zichzelf te worden.

Dat zichzelf worden is ook noodzakelijk om het spel te spelen. Voor NA BOK'I POS is namelijk gekozen voor de fabelvorm. Beesten, vooral vogels, zijn de spelers. In de ontspannings- oefening zelf komen dan ook de bewegingen van de verschillende dieren voor: het verlegen geluid van een angstig vogeltje of het hoogdravende gepraat van een zelfverzekerde vos. En langzaamaan wordt naast het lichaam ook de geest en de beleving van gevoelens betrokken in het-zich- ont-span-nen. De zenuwachtige lachjes van het begin van de oefening ("Vindt die mijnheer van de krant niet gek wat ik hier aan het doen ben?") verdwijnen en elke speler gaat langzaam maar zeker op in z'n rol.

Wie nog niet durft wordt door Gibi persoonlijk erbij gehaald: hard spreken, duidelijk spreken, fluisteren, praten als een verliefde, huichelen als een aartsleugenaar, woede- uitbarstingen, aanhankelijkheids- betuigingen, een heel scala van gevoelens wordt in de groep én individueel tegelijkertijd tot uitdrukking gebracht. De herhaling die soms nodig is bewerkt alleen maar dat de spelers meer in zichzelf gaan geloven en zich vrijer bewegen, natuurlijker — als een vos, chuchubi, een totolika... En dan na deze 'warming-up' gaat de oefening over in het spel. Ieder gaat verder in zijn eigen rol; elke speler heeft zich los-gemaakt van degene die hij was toen hij binnenkwam, en loopt / beweegt nu over de speelruimte als het hondje of de chuchubi die hij/zij voorstelt.

NA BOK'I POS — op de rand

van de put — is een fabel, waarin de dieren symbolen zijn voor wat men er van wil maken; men kan denken aan de regering, aan Shell, aan Nederland, aan wat men maar wil. Maar het IS een fabel, een verhaal met een les dus. Kort en goed komt die les van de fabel erop neer dat de mens zelf bepaalt hoe hij of zij op de rand van die put staat; of hij erin valt of niet hangt van hemzelf af!

De fabel/het toneelspel NA BOK'I POS is spelenderwijs uitgegroeid tot een verrukkeli ke satire. Situaties en misstanden die maar al te zeer herkenbaar zijn, worden op soms zeer komische wijze onder de aandacht van de toeschouwers gebracht. Het boeiende daarbij is dat de spelers — naarmate de toeschouwers meer betrokken raken bij het toneelgebeuren — actiever, intensiever en overtuigender hun rol spelen, hetgeen voor de vertoning zelf natuurlijk uitermate belangrijk is. En dan ... kan men als toeschouwer ook zelf gaan meespelen.

Yubi Kirindongo heeft voor deze produktie een aantal maskers gemaakt. De 'herkenbaarheid' van een bepaalde rol wordt daardoor groter. Wanneer een van de toeschouwers dan werkelijk méé wil gaan doèn in het spel, dan kan men zien aan het masker dat hij daarvoor móét gaan dragen, aan welke figuur hij extra aandacht wil geven. Zo'n masker heeft verschillende voordelen

Het zal de durf om in het openbaar te spreken ongetwijfeld vergemakkelijken.

Gibi Bacilio heeft met zijn keuze voor een fabel en voor het werken met maskers gekozen voor een wel zeer oude traditie. Beide keuzes versterken de verstaanbaarheid van het spel en maken er in de meest goede zin van het woord 'volkstoneel' van. Ook in de woordkeus van de tekst zelf valt op dat men gekozen heeft voor eenvoud. Het is niet gecompliceerd, niet ingewikkeld of gekunsteld; d'r zijn een aantal dieren (verklede mensen) een herkenbare situatie aan het spelen, en wie staat te kijken, heeft al gauw door dat wat gespeeld wordt met hemzelf te maken heeft.

NA BOK'I POS is inmiddels al enkele keren vertoond: een keer op het Wilhelminaplein, een keer bij het postkantoor in Punda, op de patio bij Z86, en — waarschijnlijk het meest indringend — in theater REX te Marchena. Nu vindt zondag aanstaande om zeven uur 's avonds in Barber op de patio van de St Jansschool een derde voorstelling plaats. In de Ñapa van komende week hopen wij U daarvan een foto-verslag te kunnen brengen. De voorstelling zelf bevelen we van harte aan, vooral omdat mensen daarin iets van zichzelf kunnen zien en, evenzeer, kunnen laten horen. Dat daaraan grote behoefte bestaat bleek al uit de vorige voorstellingen. En wie niet durft spelen, maar toch iets wil zeggen, kan na afloop met andere toeschouwers of met de spelers zelf in discussie treden. Op die manier bewerkt de Grupo teater foro dan wat ze eigenlijk wil: de bewustwording van de mens. Men bedenke goed dat NA BOK'I POS geen politiek spel is (of een politiek spelletje); geenszins is dat het geval. Het is een confrontatie van iedereen met het feit dat men ZELF de hand aan de ploeg moet slaan, als men wil dat er 'iets' gebeurt; het is een confrontatie van ieder mens met zijn eigen verantwoordelijkheid; het maakt duidelijk dat het afschuifsysteem iets is uit de oude doos. "Op de rand van dè put" laat zien dat in die put vallen veelal de eigen schuld is. U kunt het allemaal zelf bekijken: zondag 28 juli 1985 op de patio van de St. Jansschool te Barber om zeven uur 's avonds. ■

A. GRAAFSMA.

EMPRESA

B'a drenta ku pia di heru i betòn,
koba saka mondongo di Mama Antia,
konstruí mangasinanan di zeta,
lanta chimineanan di gas venenoso.

Nos no a reklamá
B'a drenta chika awa fo' i nos suela,
rosa tera fértil,
chupa sanger fo' i obrero,
pa abo krese bira grandi.

Nos no a reklamá.

Mira kon kunuku a seka.
Kunukero a bisti dashi.
Mira kon kosecha a pashimá,
pa abo sigui bona bai.

Nos no a reklamá.

Nos a entregá nos airu fresku,
pa bo chimineanan respirá.
Nos a entregá pulmon di wela i bisawela,
pa abo krese bira gordo.

Nos no a reklamá.

Mientras abo tabata krese,
nos tambe a lanta para.
Nos a konstruí kasnan grandi,
asfaltá kaminda di tera,
kore outu grandi i luhoso,
bishitá paisnan lehano.
Danki na abo, nos a progresá.
Danki na nos, abo a kosechá.

I awor,
awor ku kos ta beran,
awor ku bo kambernan di oro,
a perdè djis un chispa di nan splendor,
bo ke laga kai sin wak patras.

Bo ke sera porta i laga atras,
tata, mama, sin pariba ni pabou.
Bo no ta kòrda nada mas ku plaka i ganashi.
Bo no ke pensa mes riba tripanan trosé,
barikanan yená ku airu,
airu pèstá pa bo chimineanan,
bokanan seku i sakunan bashí.

Awor bo ke lubidá,
ku ta man di obrero,
a butabo te einan.
Bo ke hisa bela bai,
laga nos na lus di bela.

Skucha,
Skucha bos di pueblo ku ta sklama.
Skucha sanger di wela i bisawela,
ku ta kenta den mondongo di Mama Antia.
Skucha.....Skucha.

I si tòg Empresa,
bo hunga suru i siegu,
i lansa nos bo ''búmeran'',
lo e bòltu bin ku muchu mas forsa,
kontra tur bo interesnan,
akí den nos region.

I nos.....
Ai, nos lo buska horizontenan nobo.
Nos sí, lo no sukumbí.

Gibi Bacilio

Lesly Vos: Terug van weggeweest

Centro Pro Arte zit afgeladen vol. Het publiek, dat tot de leeftijdsgroep van midden dertig behoort wacht nieuwsgierig op Lesly Vos, Mr Succes van de jaren zestig. Al hoewel nog gerust gesproken mag worden van een "jong" publiek, hangt er toch een nostalgische sfeer rondom het optreden. Het doek gaat open. Lesly verschijnt op het podium. Hetgeen aan niemands oog ontgaat, is de jonge verschijning die op het podium staat, smaakvol gekleed en met een vlot geknipte curly- look, maar met vooral een prachtige stem. Het is moeilijk voor te stellen dat deze zanger reeds in de jaren zestig triomfen vierde.

Enkele dagen na het optreden zitten Lesly en ik in gesprek met elkaar op de porch van zijn moeders huis. We praten na over zijn shows, over vroeger en hoe het allemaal gegaan is, zijn studie , zijn werk en zijn leven in Nederland.

Zijn shows die hij nu heeft gebracht op Curaçao noemt hij zelf het beste werk dat hij ooit in zijn zangcarrière heeft volbracht. Zestien jaar geleden trad hij voor de laatste keer op, op Curaçao. Ik heb hem nooit eerder in een optreden meegemaakt, maar wat hij het publiek toonde was van grote klasse, waarbij zijn zuivere stem, de articulatie en goede uitspraak van het Engels opvielen. De presentatie deed hij op een sympathieke, ontspannen manier. Ook de artiesten die hem begeleidden, zoals de band van Rudy Emerenciana, het koor, waarin drie zusjes van Lesly zongen, getuigden van kwaliteit. Het enige onderdeel dat niet goed uit de verf kwam, was de balletgroep die door hun rommelige choreografie storend overkwam. Lesly is, je kunt het gerust noemen, ontroerd, over de wijze waarop het publiek gereageerd heeft. Dat zijn optreden zo succesvol ontvangen zou worden had hij nooit durven dromen. Hij was naar Curaçao gekomen met een aantal nieuwe, hedendaagse nummers, maar al gauw bleek, dat het publiek de "gouwe ouwen" wilde horen. En alsof het niets was, heeft hij zijn programma omgegooid en de reflections gemixed met muziek van nu. Tot in de puntjes werden oude nummers van Wilson Pickett, Otis Redding en Sam Cook uit de "oude doos" gehaald. En het publiek genoot, ging zelfs onder het optreden staan en zong uit volle borst mee. Een enthousiasme dus, dat men niet vaak in Centro Pro Arte tegenkomt.

TWINTIG JAAR GELEDEN

Het is allemaal begonnen met de groep Telstar uit Marie Pampoen en daarna de Impressions. Hij zong bij deze groep, die begeleid werd door zijn vader. Het was de eerste band op de Antillen die dit "nieuwe" geluid bracht. Deze muziek, die in het Engels gezongen werd, sloeg in als een bom en sloeg zelfs zo hard door, dat ze binnen zes maanden de beste band op de Antillen waren. Lesly was toen 14 jaar. Hij vond die muziek destijds gewoon lekker, daarom zong hij het. Commerciële aspecten speelden geen rol. In die tijd werd er veel geimiteerd en dan kreeg je een bijnaam, zoals bijvoorbeeld "Mister Music", of " Mister Pityfull". Lesly zelf werd "Mister Succes" genoemd. Die naam was hem toegekend na een song- festival in 1966 op Aruba. Met de "Three Voices" won hij op het festival met het nummer "Mr Succes". Na dit succesvolle gebeuren schakelt hij over naar een nieuwe band "The Hartbreakers" en kort daarna naar " The Three Voices". De meeste mensen kennen Lesly ook in combinatie met deze band, die hijzelf een buitengewone combinatie vond. We praten nu over de jaren '67- '68.

In deze periode ging de groep naar Nederland. Het was de bedoeling dat ze drie maaanden zouden blijven, maar na een maand waren ze al terug. Het waarom van deze snelle terugkeer, is hem nooit duidelijk geworden en heeft hem ook nooit bezig gehouden. Voor hem was het leuk, dat hij in het buitenland was geweest en dat hij een maandje vrijaf kreeg van school.

NEDERLAND

In 1969 vertrekt hij naar Nederland. Ondanks zijn grote succes op de Antillen, besluit hij naar de overzijde van de oceaan te gaan. Voor Lesly viel er niets meer te beleven op Curaçao, hij was uit- gekeken, hij wilde meer. Hij had zijn HBS-diploma behaald en wilde in Nederland zijn onderwijzers- akte halen en zich theoretisch gaan verdiepen in muziek. In 1972 slaagt hij aan de Pedagogische Academie, onderwijl is hij druk bezig met de groep Reality, waarbij hij zanger is. Met deze groep reist hij door heel Europa en weet dit te combineren met zijn onderwijzersvak. Later verlaat hij de groep en stort zich helemaal in het onderwijs. De overige bandleden, die hun brood verdienen met muziek, willen commerciële nummers produceren, hetgeen hem tegen de borst stuit. Hij wil zingen wat hij mooi vindt en dat kan niet, want er moeten platen verkocht worden. Het feit dat hij naast muziek ook altijd een baan heeft gehad, is waarschijnlijk de oorzaak ervan, dat hij nooit echt in de muziekwereld is doorgebroken. Voor hem is de muziek geen "must", zoals voor andere artiesten, voor wie het een broodwinning is.

Lesly vindt het leven van een artiest keihard, omdat het voor de de platenwereld niet van belang is of je kwaliteiten hebt, het enige waar naar gekeken wordt is, of een lied omgezet kan worden in geld en het interesseert hen niet of je een zanger bent die een concert kan verzorgen en jarenlang meekan. In de platenwereld moet gescoord worden en alles op korte termijn. Deze ontwikkeling is voor hem frustrerend. Steeds weer raakt hij teleurgesteld, en de twijfel wordt steeds groter. Het optreden op Curaçao is voor hem van grote waarde geweest, het is een bewijs voor hem zelf geweest, dat hij toch die kwaliteiten heeft die hij altijd dacht te hebben. Het is dan ook een stimulans voor hem om door te gaan, ook in Nederland. De vraag die hem echter bezig houdt is, "Hoe commercieel moet ik zijn", om een hit te scoren en toch dat te zingen waar ik achter kan staan. Met het lied "Hold me", dat een eigen compositie van hem is, geeft hij al aan wat de commercie wil, en dat het verkoopt is reeds gebleken. Een andere slechte ontwikkeling vindt Lesly de videoclip. Ook hier weer raakt de kwaliteit van de zang op de achtergrond. Er worden zelfs clips gemaakt waarop niet door de artiest die op de clip verschijnt gezongen wordt, maar door anderen. De clip is een agressieve verkoop- methode en dat is iets wat ver van zijn bed af staat. Lesly is op de eerste plaats zanger, die het publiek wil laten genieten van kwaliteit, hij wil niet meedoen aan het bedrog van video- clips, hij is geen avonturier, om zijn onderwijzersvak vaarwel te zeggen om zich in de muziekwereld te storten. Wat hij wel is, is een eerlijk mens die ervan geniet als andere mensen genieten. En dit zijn karaktertrekken, waar de platenwereld waarschijnlijk niet van wakker ligt.

TOEKOMST

Hij ziet het weer helemaal zitten na zijn succesvolle optredens op Curaçao. Terug in Nederland gaat hij zich helemaal storten op het componeren van liedjes in de stijl van Billy Ocean. Een ding is ook zeker, hij zal niet weer 16 jaar wegblijven voor een optreden op Curaçao. Hij weet nu wat hij wil en wat hij kan. De vraag of hij "voor goed" naar Curaçao terug wil keren, kan hij niet met ja beantwoorden. Zoals reeds gezegd, hij is geen avonturier die alles laat voor wat het is. Bovendien vindt hij de economische situatie van Curaçao niet zo rooskleurig om met zijn vrouw en drie kinderen in een onzekere situatie te stappen, ook heeft hij in Nederland een prettige werkkring, die hij niet zomaar vaarwel zegt. Ondanks dat hij altijd het gevoel zal houden dat hij buitenlander is, leeft hij er prettig. Naast zijn werk en muziek geniet hij ook van zijn volkstuintje, dat hij voor de periode van zijn verblijf op Curaçao heeft overgedragen aan vrienden. Hij is dan ook benieuwd of hij bij thuiskomst aardbeien kan eten van "eigen bodem".

Lesly Vos, de sympathieke onderwijzer- zanger zien we binnenkort weer terug op Curaçao met en nieuwe show, waarvan de voorbereidingen al getroffen worden. We wachten nieuwsgierig af. ■

MARLYS DOUGLAS

Sympatieke zanger staat garant voor kwaliteit

„Wat ik wil, is kwaliteit"

Het enthousiaste publiek geeft een staande ovatie

Papilon kinderpagina

Piet Pet

-door [illegible]-

PIET PET HAD het helemaal niet naar zijn zin. Hij zat op de fiets. Of liever gezegd: Steve zat op de fiets en Piet Pet zat op het hoofd van Steve. Met zijn klep naar achteren. "Nu vraag ik je!" dacht Piet Pet. "Wie zet nu de klep van zijn pet naar achteren! He, zat ik maar op het hoofd van die meneer daar". En hij keek afgunstig naar de grote auto, die net [illegible].

[illegible] de pet van Steve, die [illegible] op zijn fiets naar [illegible] [illegible] niet sterk is, [illegible] Piet [illegible] weer een auto [illegible] wipte Piet Pet [illegible] Ste[illegible] ve af en dook door het [illegible] auto [illegible] de be[illegible].

[illegible] was een [illegible] meneer, die [illegible] Hij keek [illegible] in zijn voorhoofd [illegible]

[illegible] Piet Pet [illegible] in de wind en [illegible] muisje of hagedisje, dat hij [illegible] met een gebakken parkietje zat te eten. Hij prikte met zijn vork in zijn wang omdat hij opeens niets meer zag. "Ik niet", zei Piet Pet narrig. "Ik zit hier best en ik wil slapen". Achter elkaar kropen kabouter Bri, Poetje en Pinkie naar buiten en [illegible] naar de pet. "We moeten hem eraf trekken", zei Poetje en begon aan Piets klep te rukken. Kabouter Bri en Pinkie hielpen mee, maar Piet Pet was veel te groot voor hen. Hij voelde niet eens dat er aan hem getrokken werd en [illegible].

Maar al gauw kreeg de het [illegible] allerlei [illegible] dieren uit de mond. Vogeltjes fladderden, muisjes piepten en hagedisjes [illegible] het moeilijk [illegible] [illegible] stilte" [illegible] [illegible] weg.

[illegible] zat op [illegible] kabouter Bri [illegible]

[illegible] al, het lukt niet!" "De vo[illegible]geltjes zullen je wel even [illegible] strand en [illegible] auto voor [illegible] Piet Pet [illegible] Hop la, daar [illegible]

Het [illegible] kwamen [illegible] en. En [illegible] meneer. [illegible] gele auto met [illegible]. Met een klein [illegible], dat er niet in wilde en steeds maar schreeuwde: "Ik wil mijn pet terug, ik wil mijn pet terug!" En de boze vader ernaast die riep: "Je pet is in de zee gewaaid en ik kan hem niet meer vinden".

"Hier!" fluisterde kabouter Bri met glinsterende [illegible] De vogeltjes dok[illegible] [illegible] en precies [illegible] het [illegible] lie[illegible] vallen. Het [illegible] een [illegible] het [illegible] Oh, [illegible] Laten [illegible]

[illegible] Het was kabouter Bri, die [illegible]

Letterspelletje

HOEVEEL LET[illegible] tel je in deze tekening? [illegible] op.

OPLOSSING: [illegible]

Mopje

Iemand [illegible] hoor[illegible] appar[illegible] een taxi. "Helpen [illegible] nu good?" vra[illegible] taxichauffeur. "Zeker", antwoordt de hardhorend. "Ik kan nu [illegible] horen".

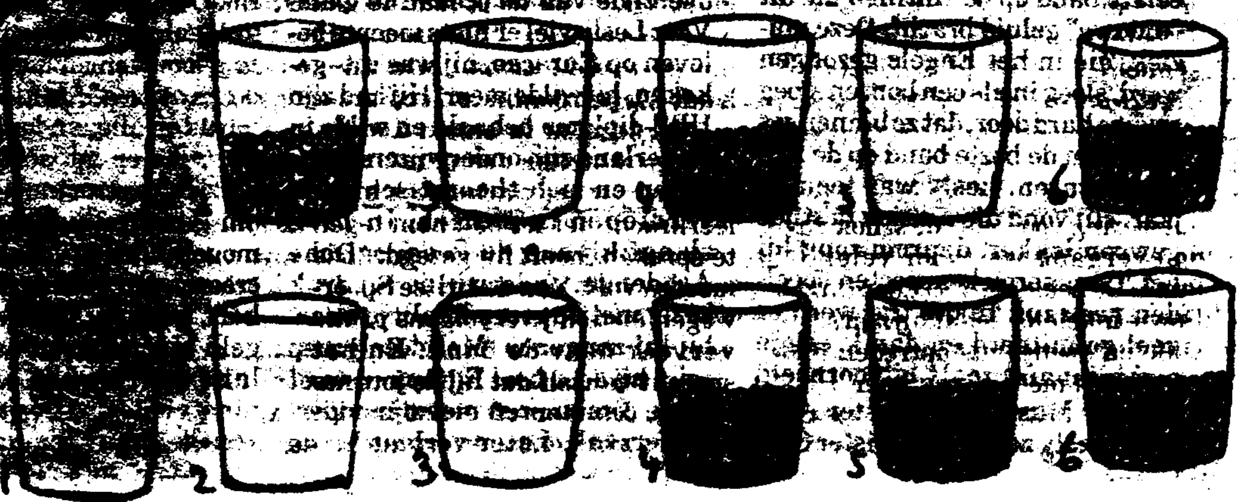
"Het moet [illegible] zijn om doof te zijn", zegt de chauffeur medelijdend. "Maar ja, iedereen, die ouder wordt, heeft iets. Neem mij nu eens: ik kan [illegible] niet zien".

Goocheltrucje

VANDAAG GA IK jullie weer eens een goocheltrucje leren. Zet zes glazen of bekers naast elkaar op tafel. Vul er drie met [illegible] of water en zet ze zo, dat er om en om een leeg en een vol glas staan (zie voorbeeld A).

Vraag nu aan je toeschouwers, wie drie lege en drie volle glazen naast elkaar kan krijgen door maar één glas aan te raken. Niemand kan dat natuurlijk, behalve jij. Je pakt glas 2 en gooit de [illegible], kraaltjes of het water in glas 5 (zie voorbeeld B).

Niets aan, he!

LIVE AID: GROOTS, BIZAR & WINSTGEVEND

LONDEN/PHILADELPHIA — „Ik realiseerde mij zojuist dat dit de beste dag in mijn leven is". Zaterdagmiddag 13 juli 1985, half drie, op het kolossale, schitterend verzorgde podium in het Wembley-stadion in Londen steekt Bob Geldof nerveus een gebalde vuist omhoog en spreekt met ingehouden emotie deze zin uit. Het door hem aangerichte Live Aid-spektakel is dan al anderhalf uur fors aan de gang en het is Geldofs beurt om met zijn Boomtown Rats op te treden.

Oók voor Geldof geldt het strakke schema: twee nummers, misschien drie als de tijd dat toelaat. En bovendien zijn de Boomtown Rats geprogrammeerd overeenkomstig hun huidige plaats in de popbusiness: géén ere-divisie zoals Queen, Elton John, Bowie, Jagger, Dylan, die allemaal rond *prime time* mogen aantreden, maar gewoon temidden van de middelmaat en dus aan het begin van het spektakel, wanneer het publiek ondanks de tropische hitte qua betrokkenheid nog op temperatuur moet worden gebracht.

I don't like mondays', zingt de rat uit Dublin gepassioneerd en bij de passage waarin de zinloosheid van het sterven ter sprake komt, pauzeert hij even. Maar er volgen geen theatrale boodschappen of messiaans gedrag. Geen moment wil de Ier van zijn ongekende populariteit bij publiek en artiesten profiteren.

Popsterren zijn zelden of nooit bescheiden. Daarom was dit vergeleken met alles wat er die middag, avond en nacht nog in zowel Londen als Philadelphia zou gebeuren, in al zijn subtiliteit de indrukwekkendste gebeurtenis van Live Aid.

Indrukwekkend is ook de zeer voorlopige opbrengst, 230 miljoen gulden. Maar de opbrengst op lange termijn wordt veel en veel hoger geschat. Saint Bob, aan wiens woorden zo langzamerhand geen mens meer twijfelt, houdt het op twee miljard. Maar als het zover is, heeft hij wel alle mogelijke zakelijke trucs die in zijn vermogen liggen, volkomen uitgebuit.

Toen Geldof overigens die bovengenoemde woorden uitsprak kwamen de giften nog maar langzaam binnen, en eigenlijk is dat zo tot de avond gebleven. Totdat de BBC dat ene, zeer korte filmpje naar die anderhalf miljard televisietoestellen in 143 landen zond.

Het contrast tussen de beelden van een Ethiopisch kind dat door ondervoeding nauwelijks nog kon opstaan en de feestelijke sfeer van de parade van popgrootheden moet zelfs de meest geharde cynicus hebben verbijsterd. Op schrille wijze werd even het absurde van het gebeuren zichtbaar: alleen door massaal amusement te bieden aan honderden miljoenen in de beter bedeelde landen kan er kennelijk voldoende geld worden ingezameld om vele miljoenen andere mensen van de hongerdood te redden.

In het Wembley-stadion was de ontroering voelbaar: de schok van de overgang was voor velen te groot. De beelden, kort door David Bowie ingeleid, nadat hij zijn stijlvolle en swingende optreden had afgesloten met het nummer 'Heroes', opgedragen aan alle kinderen in de wereld, overvielen de menigte. De ruim 70.000 toeschouwers in het stadion stonden als aan de grond genageld, toen het meisje over de twee enorme aan weerszijden van het podium opgestelde beeldschermen wankelde. Voor haar en haar lotgenoten was het hele circus immers opgezet.

De scherpe tegenstelling werd ook door de Westduitse rockveteraan Udo Lindenberg in de Duitse bijdrage aangehaald. ,,We zijn hier niet bijeen om over de ruggen van hongerende mensen een leuk feestje te vieren", zei hij in een verklaring voorafgaand aan de bijdrage van onze Oosterburen. En ook de grote mogendheden kregen een veeg uit de pan vanwege hun rol in het hongerprobleem in Afrika.

En toch. Tóch was het hoe dan ook een fantastisch feest. Een uitbundig feest, in opzet en uitwerking bijna volgens Woodstock-tradities. Een feest ook met haperingen voor de tv-kijkers, omdat satellieten nou eenmaal nog niet feilloos werken.

'Rocking all over the world' was de toepasselijke, in doeltreffende vierkwartsmaat opgebouwde opening, verzorgd door Status Quo. De voor deze gelegenheid herstelde formatie bracht de stemming er goed in en eigenlijk is die er vooral in Londen, waar de organisatie achter de coulissen talloze malen beter was dan in Philadelphia, tot het einde toe alleen maar beter op geworden.

Ze allemaal noemen zou te veel zijn. Een paar uitschieters dan. Curieus was Elvis Costello, die zichzelf op gitaar begeleidde in een mooie vertolking van de Beatles-klassieker 'All you need is love'. Hij versterkte daarmee het gerucht dat de Beatles elkaar op Live Aid zouden hervinden. Het gebeurde niet en daarmee staat nu definitief vast dat dat ook nooit meer het geval zal zijn. Howard Jones maakte indruk, maar ook Sting (in een duet met Phil Collins), de volstrekte malloot Elton John, en vooral Bowie. Dan was er de smaakvolle glamour van Brian Ferry, de smakeloze indoctrinatie van U2's Bono Vox. Queen blijft een majesteit en Alison Moyet bleef veel te kort.

Paul Young toonde zich een oppervlakkige, maar uitstekende entertainer.

En dan de Who. Voor één keer weer bijeen, en dan laat de straalverbinding het nota bene net tijdens 'My generation' afweten.

De Amerikaanse muzikale bijdrage aan Live Aid kenmerkte zich over het algemeen door meer nadruk op show en amusement, vergeleken met het voor een deel toch wat ingetogener Engelse artiestengala. Brian Adams toonde zich een superrocker, Madonna heeft de conditie van een edelhert en de soepele klanken van Hall en Oates en de Temptations vormden een mooi contrast met de kleurrijke verschijning van Patti Labelle. En Neil Young heeft thans eigenlijk een té gezond schallende stem.

Maar de Amerikaanse finale sloeg natuurlijk alles: Mick Jagger en Tina Turner in een weergaloze co-produktie. Twee elkaar bevechtende showdieren, grommend, bijtend, sarrend, flirtend. Seks & Drugs & Rock and roll voor hongerend Afrika. Bizar maar winstgevend. ■

BOB GELDOF: VAN RAT NAAR HEILIGE

In Engeland heet hij nu Saint Bob. De voorman van de Ierse Boomtown Rats, Bob Geldof, wordt er als een heilige vereerd. Hoe kan dat? Hij staat immers van meet af bekend als een kankeraar van ontzaglijk formaat, lomp in zijn gedrag, soms onmogelijk in de omgang, heeft agressieve buien die hem vele vriendschappen hebben gekost. En dan toch: Saint Bob. De verklaring is simpel: Live Aid. Bob Geldof. Promoveerde van rat naar heilige.

Bizar zijn de verhalen, die over hem de ronde doen. Wáár gebeurde verhalen. In Saoedi Arabië stapte hij geheel onaangekondigd het paleis van een oliesjeik binnen en eiste de levering van ruwe stookolie voor drie schepen, die hij via een milde vorm van chantage van een Engelse rederij 'cadeau' had gekregen. Hij kreeg de olie en niemand weet precies wat de sjeik bezield heeft. Maar met de drie schepen heeft Geldof inmiddels al tweeduizend ton graan naar Ethiopië gebracht.

Zijn methodes zijn primitief maar doeltreffend. Wie niet op zijn als eisen klinkende verzoeken ingaat, krijgt steevast het dreigement toegevoegd: "Dan leest u dat morgen in de krant". Onlangs heeft hij persoonlijk bij een groot aantal scholen in en om Londen grote postzakken neergezet. In de klassen, waar natuurlijk geen leerkracht het lef had hem tegen te spreken, heeft hij gezegd: "Die moeten vol". Van de Britse Spoorwegen eiste hij vervolgens gratis vervoer naar de bank. En het spreekt vanzelf dat hij de journalisten, die men steevast in zijn kielzog ziet, gebruikt om zijn argumenten kracht bij te zetten.

RODE KRUIS

Geldof hekelt officiële organisaties, die in deze wereld de hulp aan Derde Wereldlanden coördineren. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook het Rode Kruis en alle kerkelijke instanties. "Ze strijken zelf te veel geld op, men werkt er in te dure gebouwen en men rijdt er in te dure auto's", zegt hij. Daarom mochten alle landen, die Live Aid zaterdag op het scherm brachten en zich contractueel verplichtten om gironummers te noemen en mogelijkheden voor het publiek te creëren om geld te brengen (winkels, banken, postkantoren), dat geld niet afgeven aan de in hun land opererende officiële hulpinstanties. Alles moest rechtstreeks naar die ene Live Aid-bankrekening in Londen.

● Bob Geldof: „We hebben miljoenen mensen in leven gehouden, nu moeten we ze nog een leven geven".

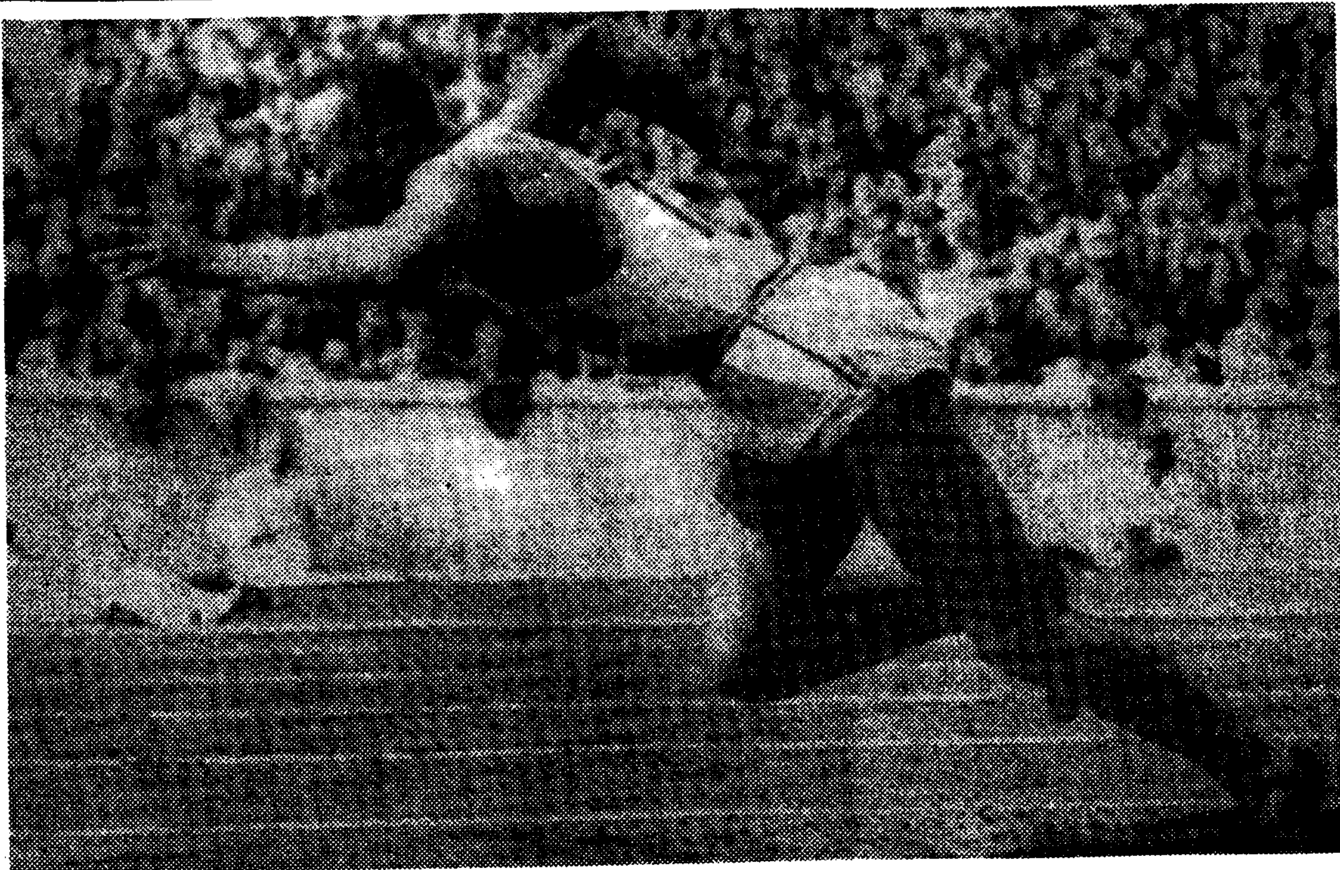
De organisatie van Live Aid is zijn organisatie. Hij stelt de eisen en wie ze te hoog vindt doet niet mee. Zo werd er op een persconferentie in Frankrijk door journalisten gewezen op de gereserveerde houding van de Franse regering. "Ik bel ze wel", riep Geldof overmoedig, en hij deed het nog ook. En een Deense televisie-afgevaardigde, in Londen om de uitzending in zijn land te regelen, werd door Geldof in het bijzijn van velen uitgescholden toen hij voorzichtig meldde de zaak via de Deense kerk te willen regelen.

IJZEREN DAME

De Engelse televisiekijkers konden onlangs een verbijsterend gesprek volgen tussen hem en Margaret Thatcher. De IJzeren Dame moest een aantal keren flink slikken toen Geldof haar telkens in de rede viel met de opmerking: "Flauwekul mevrouw, er gaan daar mensen dood en we moeten dus onze voedsel-overschotten gewoon dáár naar toe sturen". Niet praten maar doen.

Regelmatig reist Saint Bob naar Ethiopië, om te controleren of ze daar zijn bevelen opvolgen. De gebouwen, waarin zijn graan ligt opgeslagen, heeft hij zonder pardon in beslag genomen "omdat ze toch leegstonden". Bewindslieden van het land worden al nerveus als Geldof voor de zoveelste keer brutaal op de deur klopt. Want meestal begint hij meteen te kankeren. "U maakt er op die manier een zootje van", zei hij in een op de Engelse televisie vertoonde documentaire tegen een van de ministers. Bob Geldof heeft bij dit alles maar één drijfveer. "We hebben miljoenen mensen in leven gehouden, nu moeten we ze nog een leven geven". ■

JESSE OWENS & CARL LEWIS

TWEE GOUDEN ATLETEN

"Deze medailles draag ik op aan Jesse Owens. Hij is mijn grote voorbeeld geweest en ik heb altijd een atleet willen worden zoals hij". Met deze woorden omlijstte Carl Lewis de vierde gouden medaille, die hij vorig jaar tijdens de Olympische Spelen in Los Angeles veroverde. Een kwartet gouden plakken, net zoveel als zijn idool bijna vijftig jaar eerder in Berlijn had behaald.

Beide atleten leverden hun gouden prestaties op precies dezelfde nummers: 100 en 200 meter, het verspringen en de 4x100 meter estafette. Ook in een ander opzicht bestond een grote overeenkomst tussen L.A.'84 en Berlijn'36: in beide gevallen was er sprake van een vaak grenzenloos chauvinisme. In het geval van Carl Lewis werkte dat in diens voordeel, Jesse Owens moest er tegen opboksen.

SCHRIJNEND

Het meest schrijnend kwam de houding van het Berlijnse publiek aan het licht tijdens het verspringen. De grote favoriet van de Duitsers was Lutz Long. Owens mocht dan wel als wereldrecordhouder naar de hoofdstad van het Grootduitse rijk gekomen zijn, wat zou een neger in te brengen hebben tegen een edelgermaan? Telkens wanneer Long de afzetbalk verliet dreunde het Olympisch stadion van de "Sieg Heil's". De sprongen van Owens daarentegen vonden plaats onder een macabere stilte. De ware kampioen liet zich echter niet verloochenen, Jesse Owens behaalde het toch goud. Voor Hitler een onverteerbare zaak en de 'Führer' weigerde de Amerikaan dan ook de hand te drukken. Volgens de zeer onlangs overleden nestor van de Nederlandse atletiek en redelijk getalenteerd middenafstands- loper Ad Paulen, die overigens niet zelf aanwezig was op de Spelen van '36 ("Ik had niets op met die nazi-bende") nam Jesse Owens tijdens het slotdefilé op subtiele wijze wraak voor de houding van Hitler en zijn kompanen. Bij het passeren van de loge waarin de nazibonzen hadden plaatsgenomen stak hij zijn tong uit.

ALLERBESTE

Jesse Owens was met zijn vier gouden medailles niet alleen dé man van de Spelen in Berlijn, hij is zonder twijfel een van de meest begaafde, zo niet de allerbeste atleet aller tijden. Wat hij op 25 mei 1935 op het atletiekterrein van de universiteit van Michigan te Ann Arbor presteerde is nog altijd zonder weerga. Binnen een tijdsbestek van drie kwartier evenaarde hij het wereldrecord op de 100 yards (9,4 seconden) en vestigde hij drie nieuwe: op de 220 yards (20,3 sec.), het inmiddels afgeschafte nummer de 220 yards horden (22,6 seconden) en het verspringen (8,13 meter). En dan te bedenken, dat Owens kort voordat hij aan zijn recordserie zou beginnen opmerkte "Zich niet zo lekker te voelen en er eigenlijk maar vanaf te willen zien".

Jesse Owens was dàn altijd op zijn best, wanneer de omstandigheden tegen hem waren. Een lichte, vaak vermoede ongesteldheid, een vijandig publiek, het waren factoren die hem tot grote hoogten konden opzwepen. Daarin verschilde Owens duidelijk van Carl Lewis. De beste atleet van deze tijd is gewoon zijn plan te trekken en ruim vantevoren bekend te maken welke prestatie hij zal gaan leveren. Zo kondigde Lewis al ver voor de Spelen in Los Angeles aanjacht te maken op viermaal goud en die vier plakken ook in zijn bezit te krijgen, "Onvoorziene omstandigheden als blessures daargelaten".

POPULAIR

Carl Lewis werd gespaard voor lichamelijk ongemak en veroverde inderdaad de beoogde vier medailles. Maar populairder werd 'King Carl' er niet op. Het volk eiste niet alleen goud, er moesten ook wereldrecords worden gerealiseerd. Eigenlijk kwam het er op neer, dat Carl Lewis een fikse kater aan de Spelen van L.A. overhield. Indertijd was het Jesse Owens trouwens niet veel beter vergaan. Zeker, bij terugkeer uit Berlijn werd de viervoudige gouden medaillewinnaar als een held onthaald, maar het publiek was Owens al weer snel vergeten. Om financieel wat wijzer te worden van zijn Berlijnse 'Goldrace' liet Jesse Owens zich tot een profavontuur verleiden. Hij liep in die tijd zelfs tegen een renpaard. Voor de IAAF, hetgeen immers staat voor Internationale *Amateur* Atletiek Federatie, was dit uitstapje van Owens aanleiding hem in de ban te doen. Een maatregel, die overigens na korte tijd weer ongedaan werd gemaakt. Vijftig jaar later stelt de IAAF zich heel wat huichelachtiger op. Het is algemeen bekend dat topatleten als Carl Lewis en Edwin Moses kapitalen verdienen via hun sportbeoefening, maar volgens de IAAF-regels zijn zij nog altijd *amateur*.

Jesse Owens kon het geld goed gebruiken. Op 12 september 1913 werd hij in een arme familie geboren en zijn jonge jaren sleet hij als schoenpoetser. Nadat zijn atletiektalent eenmaal was ontdekt ging de levenssituatie van Jesse Owens en zijn familie met sprongen bergopwaarts. Toen hij op 31 maart 1980 in Tucson aan longkanker overleed was Owens dan ook een redelijk welgesteld man. Bij lange na echter niet zo rijk als de inmiddels 24-jarige Carl Lewis nu al is. Lewis' wieg stond ook in een heel wat meer welgesteld nest dan die van zijn legendarische voorganger. Bovendien stamt hij uit een échte atletiekfamilie. Carls moeder Evelyn Lawler nam in 1952 als hordenloopster deel aan de Olympische Spelen in Helsinki; vader Bill was een gerenommeerd verspringer, liep de 400 meter horden in 49.9 seconden en was bovendien aanvoerder van een universitaire football-ploeg; broer Cleve was de eerste zwarte profvoetballer bij de New York Cosmos en zus Carol is Amerikaans recordhoudster verspringen.

TOM TELLEZ

De grote man achter de successen van Carl Lewis is Tom Tellez. Met hem kwam Lewis in 1979 in aanraking, toen hij een studiebeurs kreeg van de universiteit van Houston waar Tellez atletiektrainer is. Een leergieriger leerling dan Lewis zegt Tellez nog nooit ontmoet te hebben. "Hij is het niet altijd met me eens, maar dan zoeken we samen naar een oplossing. En dat werkt perfect". Volgens Tellez heeft Lewis voor dit seizoen twee doelen gesteld: de wereldrecords verspringen en op de 100 meter. Met de nadruk op het eerste. "Vorig jaar had Carl het record van Beamon al kunnen verbeteren, maar met het oog op de Spelen wilde hij geen risico nemen. Ook niet in de Olympische verspringfinale. Daarom stopte Carl na twee sprongen, toen voor hem duidelijk was dat het goud niet meer kon ontgaan", aldus Tellez. Vooral diè handelwijze werd Lewis door het Amerikaanse publiek niet in dank afgenomen. Dat had een negen meter-sprong willen zien.

VAN VOETSTUK

Voor velen viel de superatleet die avond in Los Angeles van zijn voetstuk. "Verwend, lak aan de toeschouwers, over het paard getild", het is slechts een greep uit de verwijten, die Lewis over zich heen kreeg. Ook Tom Tellez geeft achteraf toe, dat zijn pupil in Los Angeles een kans heeft laten liggen zich voorgoed onsterfelijk te maken. "Carl had tijdens de Spelen de vorm een wereldrecord te verbeteren, maar hij durfde geen risico te nemen. Bij hem was alles er op gericht Jesse Owens te evenaren. En die records, ach, zei hij, die komen later wel".

Het verspringrecord komt wellicht wel. De vorm is er, want Carl Lewis heeft in het nog korte buiten-seizoen al enkele uitstekende sprongen laten zien. Zeer onlangs in Houston nog een van 8.53 meter, slechts één centimeter minder dan in de Olympische finale. Met 8.91 meter kan Carl Lewis opnieuw een gouden sprong afleveren. En daarmee weer iets dichter in de buurt komen van zijn idool Jesse Owens. Al zal hij nooit diens prestatie van vijftig jaar geleden kunnen evenaren. Laat staan overtreffen. Vier wereldrecords op één dag, Jesse Owens zal altijd wel de grootste atleet aller tijden blijven. ■

ZWARTE WIJKRADEN IN ZUID-AFRIKA WANKELEN

● De onlusten in Zuid-Afrika bereikten deze week een nieuw tragisch hoogtepunt.

JOHANNESBURG - Het plaatselijk bestuur in zwarte woonwijken, dat een van de hoekstenen is van het beleid van de blanke minderheidsregering, bezwijkt in veel gebieden waar woedende zwarten hun ongenoegen richten op het dichtst bijzijnde symbool van de apartheid.

De desintegratie van de wijkraden, die door de berichten over brandstichting en moord vaak over het hoofd wordt gezien, wordt door velen beschouwd als een van de ingrijpendste gevolgen van de onlusten in de zwarte getto's, die nu al bijna een jaar aanhouden en waarbij ruim 400 zwarten om het leven zijn gekomen.

Meer dan 250 raadsleden hebben hun ontslag ingediend, bang als zij zijn geworden door de veelvuldige aanvallen op raadsleden, hun huizen en hun bedrijfjes. Volgens de regering steekt het ANC achter de aanvallen, in een poging om de woonwijken onbestuurbaar te maken.

Sommige raadsleden hebben een burgerwacht in de arm genomen om leden aan te vallen van organisaties die zich tegen de apartheid verzetten. In de zes woonwijken waar de voltallige raad is afgetreden, wordt de plaatselijk overheid weer gevormd door blanke bestuursinstellingen. Vorige maand heeft de regering een wet ingevoerd, dat deze instellingen machtigt het bestuur over te nemen in de woonwijken zonder raad, om ervoor te zorgen dat het vuil wordt opgehaald en de waterleiding blijft functioneren.

EFFECTIEF

Business Day, een onafhankelijk financieel dagblad, schrijft in een commentaar dat uit de wet blijkt "dat de regering het niet uitgesloten acht dat de hele structuur van het zwarte plaatselijke bestuur ineenstort door het proces van intimidatie. Brandstichting en moord gericht tegen 'collaborerende' zwarten is de eerste effectieve tactiek die zwarte radicalen hebben verzonnen in al de jaren dat zij actief verzet plegen".

Tegenstanders van de apartheid zijn van mening dat de oorzaak van de crisis gezocht moet worden in het feit dat er plaatselijk zwarte bestuursorganen zijn ingesteld zonder dat de 24 miljoen zwarten in Zuid-Afrika politieke rechten op nationaal niveau hebben gekregen. De zwarten worden beschouwd als burgers van de 10 thuislanden. Daar mogen zij hun rechten uitoefenen en niet in Zuid-Afrika. Maar de helft van de zwarten woont buiten de thuislanden in getto's bij de grote steden. Om deze zwarte woonwijken te kunnen besturen heeft de regering plaatselijke autoriteiten met beperkte bevoegdheden in het leven geroepen.

De zwarte raden kregen zeggenschap over de huisvesting, de waterleiding, de elektriciteit, de riolering en andere dagelijkse voorzieningen. Maar zij krijgen nauwelijks geld buiten de huur die zij van de bewoners van de getto's kunnen innen - en dat is veel te weinig om alles goed te laten verlopen.

De verkiezingen voor nieuwe wijkraden aan het eind van 1982 werden danig geboycot. Tegenstanders zeiden dat zwarten zich moeten afzetten tegen een systeem dat hen zonder hun goedkeuring is opgelegd. Volgens de regering was er een gemiddelde opkomst van 21 procent, maar volgens organisaties die zich inzetten voor de boycot was dat nog veel lager.

ONTSLAG

Toen de voorzieningen steeds slechter werden en er tal van verhalen over vergaande corruptie de ronde deden, waren de raadsleden in september vorig jaar een van de eersten die het moesten ontgelden bij de onlusten, evenals zwarte politiemannen, die ook worden beschouwd als verraders in de strijd om de rechten voor zwarten.

Vijf raadsleden zijn om het leven gekomen. Enkelen werden men benzine overgooid en in brand gestoken. In 32 plaatselijke besturen die in 1982 werden ingesteld, hebben zeker 57 van de 432 raadsleden hun ontslag ingediend.

BEROOFD

"Het is zeer ernstig", geeft Tom Boya toe, de burgemeester van de woonwijk Daveyton ten oosten van Johannesburg. "Bijna een kwart van onze raadsleden is afgetreden. De mensen zijn beroofd van de kans om hun eigen beslissingen te nemen". Toen in de wijk Ratanda de hele raad aftrad, "betekende dat dat alles stil kwam te liggen. Je kon nog geen vrachtwagen aan het werk krijgen", weet Boya. Emson Banda, een leider van de zwarte gemeenschap in Langa bij Uitenhage, waar de voltallige raad is afgetreden, vertelt dat de inwoners zelf straat en wijkcomités hebben opgericht en de afwezigheid van de raad nauwelijks merken. "De politie vindt het niet leuk, zij hebben nu niets te doen. Maar we moeten ons eigen bestuur hebben. Dat is de taal die wij spreken", zegt Banda. (Uit De Gelderlander). ■

TOEKOMST PERES HANGT AF VAN HERSTEL ECONOMIE

MET HET ECONOMISCHE noodprogramma heeft Israëls premier Peres zijn nek ver uitgestoken. Hij had gewaarschuwd dat het voortbestaan van z'n negen maanden oude regering van nationale eenheid zou afhangen van de aanvaarding van het hele economische pakket.

De economische noodtoestand duurt drie maanden.

In die periode worden alle arbeidsovereenkomsten en compensatieregelingen dus in feite opgeschort. De prijsindex zal volgens betrouwbare schattingen alleen al in juli met minstens 27% stijgen.

Volgens het ministerie van Financiën zal de verlaging van de levensstandaard in de eerste maand gemiddeld op 12% neerkomen. Het vakverbod Histadroet heeft echter berekend dat de verlaging van de levensstandaard in de periode van april tot oktober op ten minste 30% zal uitkomen. De regering heeft verder een devaluatie van de sjekel met 18,8% en een bestedingsbeperking van overheidsuitgaven met 750 miljoen dollar afgekondigd. Dat bedrag komt opvallend overeen met de toegezegde Amerikaanse noodhulp die Israël nu op korte termijn ter versterking van de tot nog geen twee miljard dollar geslonken buitenlandse valutareserve in de wacht hoopt te slepen.

AMBTENAREN

Overheidsambtenaren worden bijzonder hard aangepakt: 10.000 man worden ontslagen, salarissen met 3% verlaagd en de prijscompensatie is 3% lager dan voor andere werknemers. De liberale minister van Financiën Jitschak Modaï verdedigde in de uiterst rumoerige Knesset het noodprogramma door als alternatief voor de ingrijpende operatie ter bestrijding van de inflatie een diepe recessie, grotere werkloosheid en het verlies van de magere deviezenreserves voor ogen te stellen.

De kritiek vanuit de vakbeweging en de progressieve oppositiepartijen richt zich vooral op de enorme prijsstijgingen en de verdere erosie van lonen en salarissen waardoor voornamelijk de lagere inkomensgroepen worden getroffen. De Histadroet beschouwt het regeringsprogramma dan ook als een rechtstreekse aanval op de arbeiders.

ILLEGAAL

Protest wordt aangetekend tegen de onrechtvaardige verdeling van lasten en de illegale eenzijdige verbreking van collectieve arbeidsovereenkomsten. De Histadroet is bovendien gebeten op de regering-Peres die voor het eerst in de Israëlische geschiedenis decreten heeft uitgevaardigd om haar economische politiek snel door te kunnen drukken. Zelfs in oorlogstijd is in Israël niet naar dat wapen gegrepen om de bevolking de regeringswil op te leggen. Peres zal zelf de boer opgaan om het fel bekritiseerde beleid te verdedigen. Het biedt volgens hem een kans om de inflatiespiraal te doorbreken. Anders zou de economie met de ondergang worden bedreigd. De plannen zijn erop gericht de inflatie, die momenteel zo'n 300 procent per jaar beloopt, terug te dringen en de broodnodige economische groei te hervatten. De meeste Likoed-ministers hebben hun steun aan het economisch programma onthouden om bij een mogelijke mislukking de verantwoordelijkheid op de socialistische coalitiepartner te kunnen afschuiven.

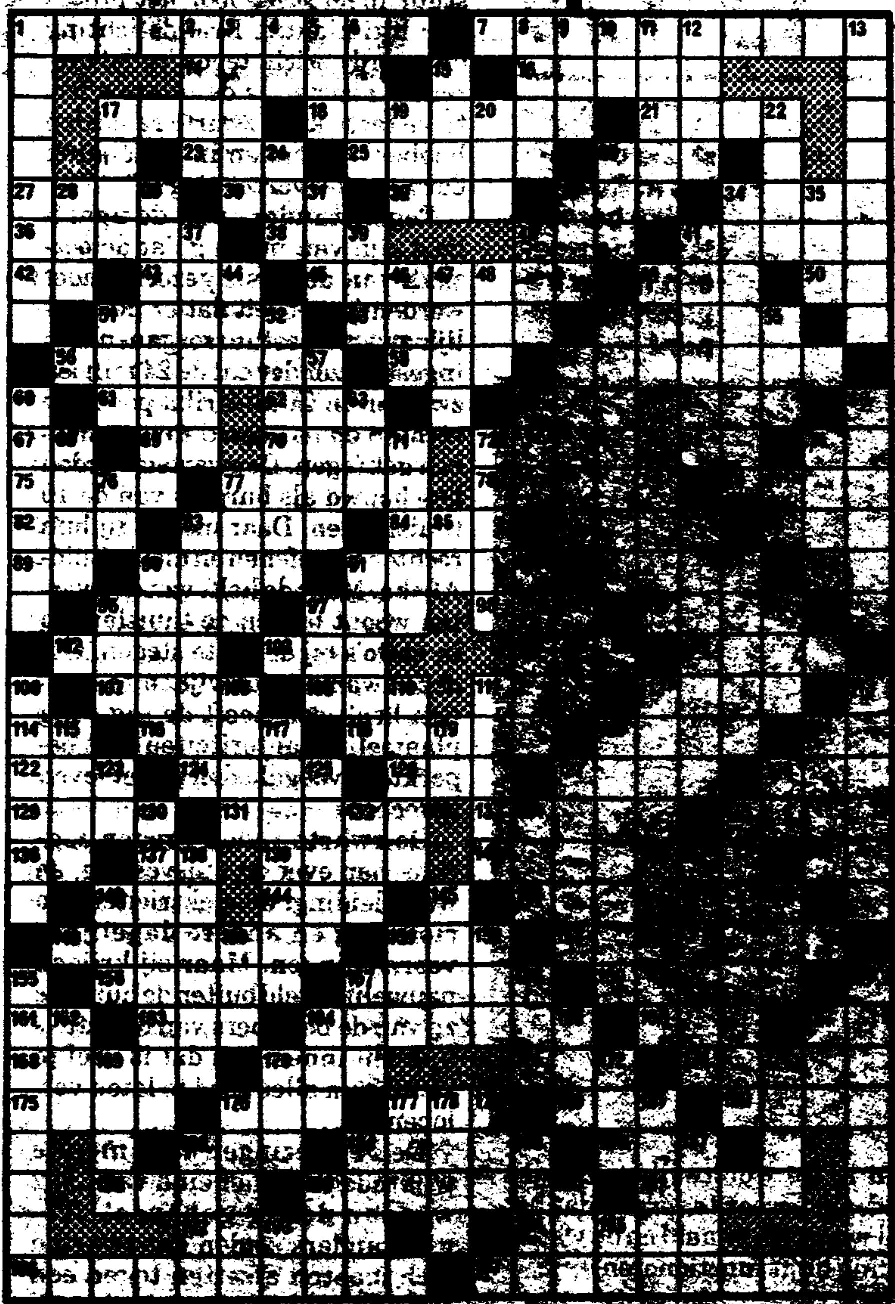
BELANG

Voor Peres is het succes van het economische beleid van het grootste belang voor z'n politieke toekomst. Tenslotte heeft zijn regering van nationale eenheid zich behalve de terugtrekking van het Israëlische leger uit Libanon vooral ten doel gesteld de economie weer gezond te maken. Als de regering die taak in de gestelde periode van drie maanden weet te volbrengen zal de leider van de Arbeiderspartij wellicht dit najaar een nieuw mandaat van de kiezers durven vragen.

Met de bonus van een herstelde economie achter de hand zal Peres volgens deze politieke berekeningen dan niet in oktober 1986 het premierschap aan Likoed-leider Sjamir hoeven over te dragen zoals in de rotatieovereenkomst tussen de coalitiepartners is afgesproken. Na een verkiesingsoverwinning zou Peres aan het hoofd van een kleine coalitieregering een actief vredesbeleid kunnen voeren. (Haagsche Courant). ■

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. zangvogel; 7. klimvogel; 14. navigatieapparaat; 16. projectiel; 17. [illegible] tend; 19. [illegible]; 21. bouwmateriaal; 23. [illegible]; 25. matig, karig; 26. droogoven; 27. hard vet van sommige dieren; 30. eikeschors; 32. schel; 33. Engels bier; 34. mannelijk dier; 36. licht gewapend ruiter; 38. jong dier; 40. omslag voor papieren; 41. rivier in Oostenrijk; 42. in memoriam (afk.); 43. hoofddeksel; 45. gestalte, figuur; 48. familielid; 50. [illegible] zieknoot; 51. [illegible] heerser; 53. schraal, niet overvloedig; 54. opera- of concertgebouw; 56. opstel, verhandeling i.e. dagblad; 58. onwrikbaar, onbeweeglijk; 59. deel van een plant; 61. voorzetsel; 62. viervoeter; 64. springend insekt; 65. scheepsvloer; 67. operatiekamer (afk.); 69. duitse NV; 70. [illegible] huis; 72. niet kunnende horen; 73. water in Friesland; 74. rivier in N-Brabant; 75. bek van een dier; 77. verwijderdheid; 78. afgod; 80. vr. myth. wezen; 82. geestkracht, energie; 83. duikvogel; 84. vat; 86. truc, slimmigheidje; 88. moed, durf; 89. reeds; 90. kaal makend, verslindend; 91. het toenemen in grootte; 93. bladader; 95. neon (scheik. afk.); 96. zonderling idee; 97. voor (lat.); 98. vertragingstoestel; 100. boom; 102. het wassen van [illegible]; 103. zonder werklust; 104. tafel waarop maaltijd is aangericht; 105. [illegible]; 107. [illegible]; 109. [illegible]; 111. klein meertje; 112. paar; 114. rivier in Rusland; 116. plaats in [illegible]; 118. [illegible] rij; 120. Arabisch vorst; 121. [illegible]; 123. [illegible]; 124. [illegible]; 126. [illegible]; 127. [illegible]; 128. mannelijk dier; 129. Helligheid in een [illegible]; 131. [illegible]; 133. [illegible] van de [illegible]; 136. eerstkomende (afk.); 137. deel v.d. bijbel; 139. [illegible]; 140. snuiftabak; 141. [illegible] (scheik. afk.); 142. muzieknoot; 143. strafwerktuig; 144. [illegible] gordel; 146. deel van het [illegible]; 147. gravin van Holland; [illegible] mand of zaak waarvan [illegible] rig voorstel trekt; [illegible] roofvogel; 156 [illegible] vorsten; 157. [illegible] les; 161. [illegible] van het [illegible] voor [illegible] kleine [illegible] in N-Brabant; [illegible] heerlijk; 171. [illegible] rijglijf; 176. [illegible] thoek; [illegible] keschors; [illegible] 182. [illegible] grassen; [illegible] ming van [illegible] brandnetel; [illegible] pens, af [illegible] stookinrichting [illegible] Oostenrijk; [illegible] 194. gast; [illegible] rekening.

VERTICAAL: 1. soort [illegible] v.e. ladder; 3. vr. [illegible] deliniear [illegible] lekentje; 5. [illegible] 6. aardkunde; deel van het [illegible] (afk.); [illegible] kunne, natuurlijk [illegible] slecht; [illegible] uil; 15. [illegible]; 17. kleur; 19. zee [illegible] uitg [illegible] 26. [illegible] aanzien [illegible] deksel; 33. [illegible] zelfde [illegible] oude [illegible] [illegible] zig; 44. [illegible] open streek 48. bos; 52. zenuwachtig; 54. horentje gebruikt door hardlopende; 55. achterste deel v.d. hals; 57. [illegible]; 59. voorschoot, beneeler; 60. navigatiemiddel; 63. [illegible]; 64. [illegible] [illegible]; 66. [illegible] in de [illegible]; 71. [illegible]; 72. [illegible]; 74. [illegible]; 75. [illegible] (afk.); 77. vlees, mager; 79. slim; 81. illinium (scheik. afk.); [illegible] vet gebakken spek; 85. [illegible] (afk.); 87. afk. [illegible]; [illegible] [illegible]; 90. Enkelig gebaar; 91. [illegible] aandoening; 92. elk; 94. [illegible]; 96. tijd [illegible]; 97. stuk vaatwerk; 99. [illegible]; 101. [illegible]; 103. [illegible]; 106. [illegible]; 110. [illegible]; 111. [illegible]; 112. [illegible]; 113. bel v. opgewonden [illegible]; [illegible] strometd water; [illegible]; 119. vader; [illegible]; 121. [illegible]; 125. [illegible] moeder; 127. [illegible] uit vecht v.d. [illegible]; 128. [illegible]; 130. groente; 132. bouw om [illegible]; [illegible] 143. deel; [illegible] vaatwerk; [illegible] projectie; [illegible] Utrecht; [illegible] munt; 158. [illegible] meelachtige [illegible] [illegible] netjesbij; 164. [illegible] 165. lichte slag, klap; [illegible] oppervlaktemaat; 169. vaartuig; 170. dandy; 172. Boemeense munt; [illegible] melkklier; 176. kledingstuk; 177. achting; 178. vulkaan; 179. biljartstok; 181. afscheid [illegible]; 183. [illegible] weefsel [illegible]; 185. [illegible] eiland in de Oostzee; 189. [illegible] van een vinger [illegible]; 193. [illegible]; 195. pers. voornaamwoord.

[illegible] van deze [illegible] kruiswoordpuzzel van verleden week is [illegible] getrokken:

Jane Caroline Figaroa [illegible]

Aruba

De winnaar kan haar prijs [illegible] identificatiebewijs [illegible] toer van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 116 (gedurende kantooruren).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

[illegible]

Oplossingen moeten ingediend zijn voor 31 juli 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao, P.O.B. [illegible], Aruba, Nassaustraat 116 en Bonaire, Kaya Gobernador Debrot [illegible], t.n.v. de heer Hubert Linkels.

SCHAAKRUBRIEK

Winnen met zwart

MET ZWART SPELEN is moeilijk omdat Wit de voorzet heeft. Zwart moet vaak genoegen nemen met een IETS mindere stelling, maar is dat een reden om met Zwart altijd maar proberen remise's te halen? Zeker niet! Iedereen heeft een eigen stijl, maar ik persoonlijk hou er van om te winnen. Gewoon erop af en onder en verder niets! Een voorbeeld:

WIT	ZWART
M. SPROTT	G.R. V/D PLOEG

KAMPIOENSCHAP SV JANWE 1985

1.	e2-e4	c7-c5

Een oude bekende: Siciliaans.

2.	Pg1-f3	d7-d6
3.	Lf1-c4	Pb8-c6
4.	Pf3-g5	e7-e6
5.	d2-d3	h7-h6
6.	Pg5-f3	Pg8-f6
7.	[illegible]	Lf8-e7
8.	0-0	0-0
9.	[illegible]	d6-d5
10.	[illegible]	e6xd5
11.	Lc4-b3	Le7-d6
12.	Pb1-c3	Lc8-e6

Zwart staat beter. Hij heeft goed gebruik gemaakt van de tempo's die Wit heeft verloren (nl. 7. h3 en 11. Lb3) en hij heeft het centrum, kan sneller ontwikkelen en heeft de diagonaal b8-h2. Deze diagonaal is belangrijk omdat Wit Lc1 moeilijk kan ontwikkelen, want op e3 en f4 staat hij zijn eigen stukken in de weg.

13.	Pc3-e2?	

Beter was 13. Pb5 om Ld6 aan te vallen en Zwart moet de diagonaal opgeven.

13.		a7-a6

Dreigt de loper op b3 te winnen bijv: 14. Pf4, Lxf4; (14. ..... c4? 15. [illegible] 16. Pxe6, De7, 18. Lxc4 en wit wint!!) 15. Lxf4, c4; 16. dxc4, dxc4; 17. Dxd8, Txd8; 18. La4, b5; en Zwart wint!!

14.	a2-a3	Dd8-e7
15.	c2-c3	Pc6-e7
16.	Lb3-c2	Pe7-g6

Zwart gaat [illegible] bezetten met [illegible].

17.	[illegible]	[illegible]
18.	b2-b3	b7-b5
19.	Kg1-f1	Pf6-h5
20.	Lc2xg6	f7xg6

Wit begon gedwongen te slaan. Zwart heeft nu een half-open lijn in zijn bezit, terwijl de Dame-vleugel vastligt.

21.	Pe2-g1	[illegible]
22.	g2-g4	Lf5-d3 +
23.	Kf1-g2	Ph5-f4 +
24.	Lc1xf4	Ld6xf4
25.	Pf3-e5	Lf4xe5

Gedwongen, Zwart wil Ld3 vasthouden want deze staat er goed en maakt de volgende combinatie mogelijk.

26.	Te1xe5	De7-f7
27.	Dd1-d2	Ld3-e4 +
28.	Kg2-f1	c4xb3

Eindelijk heeft Zwart materieel voordeel.

29.	Ta1-e1	Df7-e7

Om pion b3 te kunnen beschermen met de Dame.

30.	Te1-e3	Tf8-f7
31.	g4-g5	b6-b5
32.	h3-h4	Ta8-f8
33.	Pg1-h3	Tf7-f3
34.	Kf1-e1	

Gedwongen. Op iets anders volgt Txe3 en de Dame MOET terugtrekken en dan loopt Zwart's pion door.

34.		De7-e6

Dreigt nu Txe3 waarna de Dame terug MOET omdat anders [illegible] volgt op f1.

35.	[illegible]	Tf3xd3
36.	[illegible]	Tf8xe8
37.	[illegible]	Te3-e2
38.	Dd2-e3	b3-b2

GEGEVEN OP

Wit kan de promotie van de pion niet tegenhouden. Zwarts loper heeft [illegible] voor Zwart. De loper [illegible] het de [illegible] en splitste het Witte kamp.

SURINAM

CAUTIOUS BOUTERSE STEERS AWAY FROM LEFT

PARAMARIBO, SURINAME — There was a time when Suriname's military rulers were full of socialist rhetoric and when they were deepening ties with the Communist world. But that has changed. After flirting for three years with Cuba, Nicaragua and Maurice Bishop's leftist government in Grenada, the country's military leaders, who took power in a coup five years ago, have settled for friendly relations with the United States and neighbouring Brazil instead.

Army commander Desi Bouterse has given notice that he does not intend to nationalise the U.S. and Dutch-owned bauxite mines which generate 80 per cent Suriname's export income, a move once hinted at by officials in the early days of the revolution. The first steps been taken towards a return to democracy and, in a concrete sign of a new friendship, the 2,500-man army of this former Dutch colony races round Paramaribo in a brand new fleet of Brazilian armoured cars.

'We are not really pushing for a socialist transformation,' says Patrick Silos, an intellectual who supported the 1980 revolution and is now helping to form a political movement to perpetuate its ideals. The young soldiers who seized power opted for socialism initially because 'they had not really crystallised their ideas when they took over,' Silos said. 'Millions of things were said and millions of things were abandoned.'

Bouterse was a 33-year-old Sergeant at the time of the coup and diplomatic sources said he had no clear idea of how to run this small South American country of 350.000 people when he suddenly assumed power. Under the influence of left-wing advisers, the bearded physical education instructor began steering a pro-Cuban course which culminated in the execution of 15 opposition leaders in December 1982 and the shutdown of Suriname's opposition press. The Netherlands immediately suspended a 1.5-billion-dollar aid programme to Suriname's in protest at this bloodletting and several other western governments protested.

Bouterse began to feel increasing pressure for the west and throughout 1983 he voiced fears of a 'mercenary invasion' backed by the U.S. Brazil and Surinamese exiles in the Netherlands. Two days after the U.S.-led invasion of Grenada in October 1983, Bouterse signalled a change in Suriname's radical left-wing course by closing down the Cuban embassy in Paramaribo. This did not solve growing problems on the internal front, however, where the cut-off in Dutch aid had aggravated an economic crisis caused by falling world bauxite prices.

In December 1983, the bauxite workers staged a five-week strike which spread to other sectors of the economy and forced Bouterse to promise a gradual return to democracy. The first concrete move in this direction came in December last year, when the military announced the immediate start of a 27-month transition period towards a new form of democracy. A new cabinet was formed which included representatives of the trade unions and private employers, and Bouterse nominated a 31-member National Assembly to draw up a new constitution.

The assembly comprises 14 representatives of the army's embryo political organisation, the February 25 movement, 11 from the trade unions and six from private industry. It is still not clear whether it will lead Suriname back to free elections under a multi-party system. 'We must invent our own democratic structure and if there have to be elections, there will be elections,' said Silos, who sits as an assemblyman for the February 25 movement.

'But if the National Assembly decides that you have to have a further period to consider options, that also will happen.' Silos said the military authorities were open to the idea of a multi-party systems, but that they would not allow a return to the old system of parties organised on ethnic lines. The descendants of African slaves and of labourers brought in from India, Indonesia and China have retained strong separate identities in modern Suriname, bedevilling attempts to achieve national unity.

For the time being, however, Bouterse appears firmly in command, and he is often seen jogging with a lone bodyguard through the suburbs of Paramaribo. Diplomats describe him as cautions and conservative. 'You learn a thing or two during five years in power, one European diplomat said. 'He is well installed and could last another 10 years'. ■

JAMAICA

MALE MENOPAUSE TAKEN SERIOUSLY

KINGSTON, JAMAICA — Is there such a thing as male menopause? Ever heard of man complain of experiencing the symbolic "hot flushes"? To entertain the though is tantamount to committing licence with male sexuality. Yet according to current research, the matter is neither whimsical nor ludicrous. The subject has been making the rounds in Jamaica since Dr Timothy McGarthney, an internationally-known clincial psychologist and author of many books and professional articles, who is regarded as an authority on the subject, dared an audience of many women to consider the previously impossible notion.

"There is indeed such a thing as male menopause, but there is still a lot of research to be done," he said adding, "It is a definite developmental stage in the man's lifecycle and it is necessary for women who want stability in their home lives to acquaint themselves with, and be able to recognise the symptoms. Awareness will help the woman to cope with the new behaviours she will no doubt notice in her mate".

It seems that men experience menopause sometime between age 45 and 55. The symptons, Dr McCarthney said, include a change in the sleep pattern, mainly insomnia and migraine headaches.

Depression is also very common. "There is slump. They become suddenly withdrawn and don't want to walk to anybody because they are fearful, but the next minute there is tremendous energy and they are on top of the world". "In most cases, there is tension and anxiety. A lot of men suffer from high blood pressure and whereas women never lose sexual potency, men do, resulting in marital difficulties," he explained. There is drastic behavioral changes..." dramatic changes in their lives," to quote the doctor. "They drink more, smoke more and even resort to experimenting with hard drugs. There is erratic or impulsive behaviour. They start to gamble.

'They become very clothes conscious. They go and get a new hair cut. It's pathetic! some wear corsets to keep their bellies in, others a hairpiece to disguise a bald patch or they will change their whole lingo. They will say 'yea' and 'wow' - they really get ridiculous." Men experiencing menopause have a weakness for young girls. "They can't take their eye off young girls because they believe these girls are going to restore their potency and they are going to be alive again.

"He will take her to the best restaurant or probably buy her an apartment.... all this time ignoring his wife. He claims he doesn't understand her anymore," Dr McCarthney says, warming to the subject. The effects of male menopause can result in serious dislocations within the family unit. Some men will change their profession or domicilie. The may become very religious "for deep down they are scared of death". Coping with the symptoms is not goint to be easy for the woman but if she recognises this as a developmental stage that all men go through some time or another, she can devise coping mechanisms.

"The only way they can deal with it, is to be realistic about it. Your reaction to him will be indicative of the maturity... of the secure person you are. The more insecure you are, the worse you are going to feel about yourself. "And this could be more problematic, especially if you are also going through menopause at the same time," Dr McCarthney said. His prescription: "Encourage your man to have regular medical and dental check-ups, to find balance in his life, to have regular exercise and to engage in leisure activities. You both need to be individuals in your own right. "The more your husband tries to hold you down and stifle, and vice versa, the more problems you are going to have.

"Help him to look rationally at possible alternatives to his present lifestyle. Help him to confide his values and philosophies of life. That is extremely important, find out who his God is and who your God is. "Above all else, continue to care for yourself. Because he is on the decline does not mean that you should go down. You are competing with a desire for youthfulness, so use your experience and maturity to keep your weight down, look good and smell good," the psychologist said. Dr. McGarthney also advised that the family should seek professional help before things begin to get out of hand. Go to a pastor, priest of doctor. Talk to someone objectively." It has also been observed that the man leaves his wife and returns when the crisis has passed. "They usually get out of the crisis in three to four years. Their lives are renewed and take on a new dimension. In many cases their marriage perhaps needed that sort of crisis to bring them together."

But the crisis can be disastrous for some men. "You may find some individuals who manifest these symptoms all their lives. During menopause the patterns become more acute. They really become outrageous and some individuals who don't seek professional help could decline, wreck their homes or kill themselves." Women experiencing menopause have what is described as "hot flushes." There is a dramatic decrease in the dominant female hormone. In medical terms, it is a definite physiological change which has some behavioral implications manifested in certain psychological of sociological problems.

From all accounts, men on the other hand do not go thorough physiological changes. There is no dramatic decrease in the dominant male hormone. "They just get into a crisis situation," Dr McCarthney said, "because of psychosocial factors". "But even that diagnosis may not be altogether correct, because there is some research taking place now, examining brain chemistry. There may be some slight endocrinological change which may be causing something to do with male sexuality." The concept of male menopause is not a new one. Many theologians, philosophers and historians of old have written on the subject. Even some books of the Bible look at the life cycle of men and describe various phases of this cycle. Male menopause? Seems undisputable, especially if you can relate to the symptoms described by good doctors. ■

GUYANA

JUGGLING FIGURES NO SOLUTION FOR UNEMPLOYED

BRIDGETOWN, BARBADOS — When Guyana President Forbes Burnham said here that the unemployment level in Guyana was about "ten per cent", it must have come as a surprise to the labour movement in Georgetown, as well as regional and international institutions that closely monitor economic trends in the co- operative republic.

The World Bank, for example, in its most recent "country report" on Guyana, declared the country to be not "creditworthy for non-concessional financing", and records loss of employment in the public sector alone to be 25,590 between 1980- 1984. Burnham gave his assessment on Guyanese unemployment during a press conference at Sam Lord's Castle on the conclusion of the Sixth Summit of the Caribbean Community (Caricom). In response to an observation that his 10 per cent figure contrasted sharply with the Guyana Trades Union Congress estimate of at least 30 per cent, Burnham said this would depend on the criteria employed to determine employment. He said that many Guyanese regarded as being unemployed, were self- employed.

President Burnham also said he was happy to note that the world Bank had reported economic growth of the Guyana economy by five per cent last year, when his own government had estimated real growth at two per cent. However, while accepting the World Bank's growth assessment — which also differs from the two per cent recorded by the Caribbean Development Bank (CDB) — Burnham made no mention of the World Bank data on public sector employment that show a progressive decline. Before the restricted circulation of the World Bank's "country report", the CDB's own

Prime Minister Burnham

assessment of the economic situation in the co- operative republic was made known when the regional financial institution held its Board of Governors meeting in Barbados last May.

The CDB's annual report for 1984 said in a brief review of the Guyana economy that real gross domestic product (GDP) is estimated to have.increased from US213.6 million dollars in 1983 to US224.5 million dollars in 1984, or by two per cent.

"The underlying trend of continuing emigration and declining job opportunities was a major contributor to the growing shortage of managerial and other skilled manpower in the economy during 1984", said the CDB report.

It went on: "At the same time, unemployment remained high compared with an estimate of 26 per cent in 1983, unemployment is estimated to have increades to over 30 per cent in 1984..."

The World Bank's "country report" states that "the economic crisis of the second half of the 1970s persisted through 1981-83, with output in 1983 approximately 18 per cent lower than the level in 1979".

Public sector savings have been "negative since 1981, and the overall deficit widened from 13 per cent of 1978 to 60 per cent in 1984".

"Despite a fall in exports during 1980-84 of 44 per cent, the resource gap has widened by only 14 per cent; the reason being a sustantial decline in imports during the period, "the World Bank added.

At the end of 1984, Guyana's external arrears amounted to US625 million dollars (one guy doll = 22 cents US), or 158 per cent of Gross National Product (GNP).

The World Bank noted that the Burnham Government is in arrears "on most of its external debt". In 1984 its debt service payments (interest and amortization) amounted to 31 million dollars (US), or 13 per cent of the exports of goods and non-factpr services, compared to scheduled payments (excluding arrears) of 88 million dollars US or 38 per cent of exports of goods and non-factor services".

The World Bank concluded that "Guyana is thus not creditworthy for non- concessional financing".

In terms of development prospects, the Bank's overview has led to the conclusion that Guyana may be able to attain by 1990 the production levels of 1975, while export levels in real terms should be restored by 1995 to those of 1977.

Guyana's indebtedness has contributed to its problems with the IMF, which has declared it to be "ineligible" at present for any further facility from the Fund.

The United States Agency for International Development (USAID) last month closed down its offices in Georgetown, charging the government with failure to honour debt repayments.

At the just- concluded Caricom summit, the Trinidad and Tobago Prime Minister, George Chambers, urged President Burnham to have his government begin clearing off its debt tot he twin- island state.

Guyana's indebtedness to Trinidad and Tobago, including loans under the republic's oil facility, the Multi- lateral Clèaring Facility, aid and other payments, is estimated at TT500,000 dollars (one tt doll .5641 cents US). The Burnham Government also has USS million in arrears the the CDB.

President Burnham said that he and Chambers have agreed on the "modalities" for repayment by Guyana of arrears to Trinidad and Tobago. He also said he had worked out with the President of the CDB houw his government would meet its debt obligations to this regional institution. He said he could not give details to the press in either case.

With respect to his government's indebtedness to the Multilateral Clearing Facility, under which about US60 million dollars is owed to Barbados alone, the Guyanese President said that if decisions arrived at from discussions at the summit were followed through, it may be possible, short of unforseen circumstances, to settle this debt in five years.

Summit sources have disclosed that Guyana has promised to make at least US one million dollars repayments to the CMCF by year end.

Caricom countries most affected by the non- functioning of the facility, said the sources, would closely monitor this particular repayment in order to determine if and how the Co-operative Republic should benefit from the proposed Trade Credit Facility agreed to in principle by the Sam Lord's Summit. ■

ST LUCIA

SUCCESSFUL FIGHT AGAINST CANCER

CASTRIES, ST. LUCIA — The four year old St. Lucia Cancer Society is reporting outstanding success in its fight against the dreaded killer disease, through a programme of public education. But according to Governor General Sir Allen Lewis, patron of the Society, there is still a lot of work to be done. The Society, a voluntary group working in partnership with the Ministry of Health, says that most cancer incidents in St. Lucia are detected at an advanced stage, because of the lack of public education and inadequate screening measures at clinics on the island.

Last year, 12 per cent ôf all deaths occuring here were cancer-related. Twenty four per cent of these were caused by breast cancer and 33 per cent cancer of the cervix. Statistics also reveal that the disease occurs in nearly twice as many women as in men. According to Dr. Anthony d'Souza, President of the Society and Director of St. Lucia's medical services, before 1981, most cases of cancer here were detected too late because specimens and pap smears had to be sent overseas for examination. There was only routine screening at health centres and little cancer education was being carried out.

Added to these deficiencies, cancer registers at hospitals were not being properly maintained and the statistical unit in the Ministry of Health was therefore unable to prpvide accurate data. Then in March 1981, a group of public-spirited citizens concerned about the rising incidence of the disease on the island, decided to form a society and elected Sir Allen as its first president.

The group enlisted the assistance of medical and nursing association, sought advice from similar societies in other countries and worked behind the scenes for two years, laying the foundation for its educational plan of action. In February 1983, the Society opened its first clinic in Castries and began to bring its programme to the attention of the public. Says Sir Allen: "The gravity of the need for a clinic and the size of the gap it tried to fill immediately became apparent from the overwhelming use that the public made of it.

Attendance grew so rapidly that the frequency of the clinic had to be increased and outreach clinics have now been opened in other towns". Today, there are four clinics in operation altogether, all reporting increasing numbers of persons using their services for tests and examinations. In 1983, a total of 2,018 attended three clinics then functioning, two of them, in the towns of Vieux Fort and Soufriere, operating for only the last four months of the year. Last year, the three reported attendances of 2,607 combined. Earlier this year, a fourth clinic was opened in the eastern village of Dennery.

One of the Society's main services is the examinations it provides to women. These include pap smears and instructions in breast self-examination (BSE). In 1983, some 2,450 pap smears, the majority taken at clinics, were examined at two health institutions on the island. Last year, another 3,584 were examined. It is figures such as these which convince Society officials that there is a dire need for an all-out education programme here. Says Secretary Yvonne Cave: "Studies carried out in the Commonwealth Caribbean indicate a high prevalence rate of cancer. It is believed that the real incidence of the disease in St Lucia is higher than the statistics indicate and that many cases remain undetected until it is too late for remedial treatment."

In the last three years, the need for cancer control has been recognised in governmental circles here, to the extent that it has been included as an objective for implementation in the primary health strategy of the Government's health policy and development plan. Also, the cancer register at the Government-run Victoria Hospital, the island's main medical institution, has been updated and a medical officer trained in Barbados to keep it functioning properly. Also, with the assistance of the United Nations Fund for Population Activities (UNFPA), a senior laboratory technician has been trained in Jamaica in cytology (the study of biological cells), and the services of a pathologist made available at the hospital.

In its fight against cancer, St. Lucia has been drawing on the resources and expertise of a number of countries, mainly Jamaica, Barbados and Martinique. According to Dr. d'Souza, during the early part of last year, 16 St. Lucian patients were examined by doctors from the Queen Elizabeth Hospital in Barbados, eight of whom were subsequently treated there. During the second part of the year, when the Barbados Hospital's Cobalt Unit for radiotherapy was rendered inoperative, St. Lucia received a helping hand from Martinique.

As a result, local cancer sufferers are now being seen and treated as outpatients at Clarac hospital in Fort de France, and at the Kingston Public Hospital and Hope Institute, both in Jamaica. More tangible assistance from friendly governments and other international groups has also been forthcoming. A grant of some EC14,000 dollars (one ec doll = 37 cents US) of equipment has been given to the Society by the West German Government under its Micro Projects Scheme, and the Society now says it is self-sufficient in clinic equipment although adding that provision will have to be made to meet future needs. ■